

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 1

11 Kasım 2014 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.37

BAŞKAN: Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP: Mustafa Kemal ŞERBETÇİOĞLU (Bursa)

-----0-----

BAŞKAN – Ali Komisyonumuzun çok değerli üyelerini ve Komisyonumuza katılan değerli milletvekili arkadaşlarımızı, yürütme organını, katılanları ve izleyen herkesi selamlayarak, teşekkür eden toplantı yeter sayı temelinde Komisyonumuzun bugünkü çalışmalarını başlatıyorum, toplantıyı açıyorum; hayırlı olsun diyorum.

Değerli arkadaşlar, gündemimiz, daha önce dağıtılmıştı, 2 ana maddeden teşekkür etmektedir.

Bunlardan birisi, dava evvel görüştüğümüz muhtelif tekliflerin içtimasıyla teşekkür eden ve alt komisyonda metne dökülen ve Komisyon raporu esasındaki birinci iş.

İkinci iş, İstanbul Milletvekili Bülent Turan ve Elâzığ Milletvekili Şuay Alpay ile 1 milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'dir.

Bu arada, Komisyonumuza katılanları lütfen paylaşalım arkadaşlarımızla.

Buyurun.

(Toplantıya katılan bürokratların isimleri okundu)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, çalışmaya başlarken bir ortak değeri arkadaşlarımızla paylaşmak istiyorum:

İnsanımızı kasta yaklaşan hoyratça ihmallere göz göre göre kurban ediyoruz. Olay sonrası gösterilen özenin yüzde 1'i işletme döneminde gösterilebilseydi bu acıların hiçbirisi yaşanmazdı. İradelerin izharında, kural düzeninin inşasında ve ölçsüz kâr hırsının çürüttüğü iş ahlakımızda sorunlar yumağına muhatap olduğumuz kesindir. Günlerdir âdeta kıyameti yaşayan işçi kardeşlerimizin kurtulmaları için ruhumuzun derunundan Allah'a yakarıyor, yakınlarının hüznü ve umutlu bekleyişlerine iştirak ediyor, kaza şehitlerine Cenab-ı Hak'tan rahmet, yakınlarına sabırlar diliyorum. Komisyonumuzu ve değerli katılımcıları saygıyla selamlıyorum.

Çalışmaya başlarken Murat Bey'in bir usul temennisi olacak galiba. Murat Bey, dinleyelim, ondan sonra yolumuza devam edelim.

Buyurun efendim.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli Komisyon üyesi ve dışarıdan gelen milletvekili arkadaşlarımız, değerli Bakanımız, Bakanlık yetkilileri, yüksek mahkemelerimizden gelen değerli katılımcılar; toplantımızın ben de hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, biraz evvel beyan ettiğiniz ortak değere biz de katılıyoruz.

BAŞKAN – Allah razı olsun.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Gerçekten son zamanlarda yüreklerimizi dağlayan, deste deste insanlarımızın ölüme gittiği kazaları yaşıyoruz. Herkesin aklını başına alması lazım ve bu konuda üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmesi lazım.

Şimdi, Sayın Başkanım, gündemimizde 2 önemli kanun teklifi var. Birincisi, daha önce alt komisyon çalışmasını arkadaşlarımızla birlikte tamamladığımız kanun teklifi. Yine, gündeme ilave etmiş olduğunuz, değerli milletvekili arkadaşlarımız tarafından verilmiş olan, (2/2418) sayılı Kanun Teklifi söz konusu. Bilemiyorum, niyet okumak da istemiyorum ama birleştirme konusunda bir temayül olduğunu farz ederek konuşuyorum, bence, bu 2 kanun teklifinin birleştirilmemesi lazım. İşin selameti açısından, usul ekonomisi açısından birleştirilmemesi lazım. Daha önce görüşülen Kırıkkale Milletvekilimiz Ramazan Can Bey'in vermiş olduğu teklifte hâkim ve savcılarımızın özlük haklarına ilişkin maaş iyileştirmesi var, sicil affı var yani bambaşka bir alan söz konusu. Son teklifte ise, sadece Danıştayın ve Yargıtayın yapısına müteallik hususlar var. Bir madde sanki çok göze açık bir şekilde çarpıyor yani 2 teklif arasında irtibat kurmak için Noterler Kanunu'nun 27'nci maddesi yazılmış 1'inci maddeye. O zaten bizim alt komisyondaki teklifimizde görüşülmüştü. Yani ne diyor? "Eşitlik hâlinde belge numarası eski olan noter ön plana geçer." diyor. Dolayısıyla, görüşmelerimizin sıhhati açısından ve Genel Kuruldaki görüşmelerin de sıhhat ve selameti açısından 2 kanun teklifinin ayrı ayrı görüşülmesi ve son verilen kanun teklifinin öncelikle alt komisyona sevk edilmesini talep ediyoruz. Çünkü Yargıtayın, Danıştayın, kurum adına söz söyleyecek değerli temsilcilerin görüşlerini dinlemek istiyoruz. Birinci talebimiz, son verilen teklifin alt komisyona sevkı noktasındadır. Bu olmadığı takdirde, İç Tüzük 35'in verdiği imkândan yararlanarak, orayı zorlayarak 2 kanun teklifini birleştirmememiz lazım, bu görüşmeleri çok zora sokar diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, isabetle ortaya koyduğu gibi, bir ön sorun olarak 2 tane ön sorunumuz var.

1) Birleşme olur mu, olmaz mı? O, Komisyonun takdirinde İç Tüzük'ün imkânları içerisinde.

2) Alt komisyon gerekir mi, gerekmez mi? Yine, Komisyonun takdirinde.

Ben, bir değer hükmü ifade etmeden tabii her 2 usuli sorunu arkadaşlarımızdan birer tane... Bir partiden Murat Bey, CHP'den herhâlde üstadım Ömer Bey, bizim partimizden de Recep Bey. Yani, 2 sorun var: Birleştirelim mi, birleştirmeyelim mi; alt komisyona götürelim mi, götürmeyelim mi?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 2

Bana göre "Alt komisyona götürelim mi, götürmeyelim mi?"yi, 1'inci işi tamamladıktan sonra müzakere edelim. Yani, oylamadan sonra daha pratik olur.

Buyurun Recepçiğim.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Şimdi, gündemimizde 2 tane yasa teklifi var; bir tanesi alt komisyondan geçerek gündeme gelmiş, diğeri de Bülent Turan ve Şuay Alpay kardeşimizin vermiş olduğu teklif. 2'si arasında sadece bir maddede değil, silah edinme, hâkimlere kimlik kartı verilmesi gibi 3-4 maddede bir bağlantı var. Biz, birleştirerek alt komisyona gitmeden bu üst Komisyonda görüşebilirsek eğer...

Bir de, bu, epey gecikti. Şöyle de bir şey var: Hâkim ve savcılarımız bu özlük haklarımızın iyileştirilmesi noktasında bir beklentileri de var. Bu yasa ne zaman çıktı, ne zaman çıkıyordu derken bir de alt komisyona bunu eğer tekrar gönderirsek onların bu beklentilerine biraz daha geç cevap vermiş olacağız. Ondan dolayı, birleştirelim, burada çözüm bulalım derim.

BAŞKAN – Ömer Bey, Hocam, buyurun.

Hocam diyorum çünkü yargıda ceza hukukundan şu anda -Faruk Bey kendisini ceza hukukçusu kabul etmiyor zannediyorum, özel hukuk- bir tane siz varsınız avukatlar hariç tabii.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, tabii, sadece 1'inci madde değil, gerçekten de, 13'üncü madde, 15'inci madde gibi maddelerde bir anlamda arada bir bağlantı kurulmaya çalışılmış. Amaç, belli ki, 2 yasa teklifini birleştirmek ama bu yasa teklifleri aslında ta eylül ayında başladı yani HSYK seçimlerinden önce başladı. Maaşı o gün artacaktı artmadı, teklifin verilmesi beklendi, sonra buna yine bir irtibat kurulup bir teklif daha verildi, son olarak bir teklif daha veriliyor, bunun sonu yok anlaşıldığı kadarıyla. Ve gerçekten de hâkim ve savcılar şu anda maaş artışlarının beklentisi içindeler, birtakım hak ve taleplerinin beklentisi içindiler ama öyle bir imaj yaratılmaya çalışılıyor ki, işte, bu maaş artışının bu kadar engellenmesinin sebebi muhalefetmiş gibi bir intiba doğurulmaya çalışılıyor. Bize gelen bu konuda pek çok başvuru var "Siz mi engelliyorsunuz?" diye. Böyle bir algı ortamı yaratılmaya çalışılıyor, bu doğru bir şey değildir.

BAŞKAN – Doğru, katılıyorum.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Eylül ayında bu yasayı getirseydiniz biz bir günde hâkim ve savcıların maaş artışını burada kabul ederdik, hiç direnmezdik bile ama iş bu noktaya gelmiştir.

Ha, bence, bu, Genel Kurul görüşmeleri sırasında da... Yakında bütçe geliyor, bütçe görüşmeleri başlayacak, şimdi bunların hepsini yine bir torba hâline getirmenin anlamı yok. Sayın Başbakan, Sayın Başbakan Yardımcısı "Bundan sonra torba yasa olmayacak." demişti ama bu yargının torbası olmaya devam ediyor, maddeler artıkça artıyor. Ben de Sayın Başesgioğlu gibi düşünüyorum, öncelikle alt komisyondan geçirdiğimiz teklifi bugün burada görüşelim, bunu burada bitirelim, belki yarın olabilir, süresi el verdiğince, 2 ayrı teklif hâlinde bunları Meclisin Genel Kurulunun gündemine getirelim diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii, Komisyonun takdirinde. Her 2 kanun teklifi yani alt komisyon raporuyla kanun teklifi arasında 35'inci madde anlamında bağlantı var. Ben de temenni ederdim ki, bu farklı konular farklı kanun formatında görüşülsün ama bu takdir yetkisi Komisyonun, ben kendimi Komisyonun yerine ikame edemem.

35'inci maddede öngörülen irtibat koşulunun gerçekleşmesi sebebiyle her 2 teklifin birleştirilme önerisini, teklifini yüksek kabullerinize arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Birleştirilmiştir.

Şimdi, 2'nci sorumuz şu: Bu esasa taalluk eder, Komisyonumuzun dışında kalan üyeler de bu konuda görüş serdedebilirler. Bu alt komisyona verilsin mi, verilmesin mi? Yine, bir usuli sorundur, bu sorun çözüldükten sonra biz esas çalışmaya devam edeceğiz.

Alt komisyona verilmesi konusunda veya verilmemesi konusunda görüş izhar etmek isteyen arkadaşlarımız var mı?

Buyurun Değerli Milletvekilim, Değerli Kardeşim.

OKTAY ÖZTÜRK (Erzurum) – Sayın Başkan, neticesi belli olan konuşmalar yapıyorsunuz. Yani, Komisyona havale ediyoruz, şurada Komisyonun hangi neticeyle karşı karşıya olduğu belli. O zaman istediğinizi yaparsanız burada niye böyle bir zaman kaybına sebebiyet veriyorsunuz? Yani, mesele yeni gelmiş, daha üzerinde çalışmamışız. Bakın, bir kanun çıkarıyorsunuz, arkasından dönüyorsunuz, tekrar o kanun üzerinde oynuyorsunuz, geriye döndürüyorsunuz, vesaire, vesaire, hallaç pamuğu gibi attınız, durdunuz. Bu, aynı zamanda, asıl bu Komisyonun seviyesi üzerinde dışarıda birtakım konuşmaların oluşmasına sebebiyet veriyor. Lütfen, her zaman demokrasilerde oy çokluğu doğruyu ifade etmez, bilirsiniz.

BAŞKAN – Katılıyorum.

OKTAY ÖZTÜRK (Erzurum) – Tamamen, nasıl diyeyim, yani, demokrasiyi böyle sayılar rejimine indirmeyi ben şahsen sizin tecrübenize de yakıştıramıyorum, bu Komisyonun ağırlığıyla da mütenasip bir düşünce değil. Burada arkadaşlarımız gayet iyi niyetli. Netice itibarıyla, iş sonuca geldiği vakit o oy çokluğunuz hâkim ama bunun üzerinde biraz çalışılıp da daha müteakabil bir kanunun çıkarılması yolu varken niye bunu kapatıyorsunuz, niye buna fırsat vermiyorsunuz? Her şey sadece parmakla mı hallediliyor? Yani, bu noktada düşüncelerinize katılmıyorum, şahsen de yadırgadığımı ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Atıllacığım buyurun.

ATILLA KART (Konya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 3

Değerli arkadaşlarım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, yani, ortada olan fotoğraf karşısında ben de birleştirme ve alt komisyon konusunda ayrıca bir görüş beyan etmeyi gerek görmüyorum. Bu konudaki kararınız belli, tavrınız belli, bunlar maalesef Meclisin saygınlığı adına, komisyonların ciddiyeti ve sorumluluğu adına kaygı verici tablolar.

Esasa yönelik olarak tabii anlatacağım çok şey var, onları anlatmak gerekecek ama ben açılış konuşmasındaki değerlendirmenize ister istemez temas etmek gerektiğini duyuyorum. Ne güzel yine çok didaktik bir söylemle birtakım değerlendirmeler yaptınız ama bir türlü işin esasına yine girmediniz Sayın Başkan. Efendim "Olay sonrasındaki faaliyetlerin, gösterilen gayretlerin..." Tamam, bunlar kabul. "...bir de işletme döneminde de bunlar gösterilseydi..." E, peki, bunları kim gösterecek Sayın Başkan?

BAŞKAN – Ama ben hüküm cümlesi kurmam ki, temenni olarak...

ATILLA KART (Konya) – Onun ötesinde, ruhsat verme aşamasından başlayarak Enerji Bakanlığının sorumluluğunu, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının sorumluluğunu da dile getirirseniz o zaman o dedikleriniz gerçekten inandırıcı olur ve etkili olur ama bu aşamada bile böylesine bir ayrımcı bir anlayışla, böylesine partizan bir anlayışla bu kadar hassas bir konuyu böylesine özüne temas etmeden, içeriğine girmeden dile getirmiş olmanızı yadırgadığımı ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan...

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Vereceğim zaten, genişçe söz vereceğim.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Usulle ilgili...

BAŞKAN – Ama birer kişiye...

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – O demin ki turdaydı, şimdi...

BAŞKAN – Yok, yok, bu turda da birer kişiye, Oktay Bey'e verdim ama buyurun.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkanım, belli ki zaman kazanılmak isteniyor.

Şimdi, bunu belli bir yere kadar makul görebiliriz. Zaten tasarıyla gelmesi gereken birçok konu artık kanun teklifi yoluyla geliyor. Yani, bu Adalet Komisyonunun tarihinde de, Meclisin pratiğinde de pek görülmuş bir şey değil. Yani, şimdi, Yargıtayın yapısını değiştirecek bir konu kanun teklifi yoluyla geliyor. Ha, veremez mi? Verirler de yani bir işin de gerçek şeyi var.

Şimdi, hâkim ve savcılarının maaş artışlarını bu tasarının sürükleyici maddesi yapmak yanlış bir şey, incitici bir şey. Aksine, ona katılmak da mümkün değil, hâkim ve savcıyı bir an önce maaş iyileştirmesine kavuşturmak istiyorsan alt komisyondan gelen tasarımı bugün aşağıya gönderirsin, o kanunlaşır gider, 19 madde daha ilave etmezsin. Ve "Muhalefet de konuştu, gecikti." filan diye hiç kimse burada muhalefetin üzerine de gelmeye kalkmasın. Bu gecikme olursa, sizin buradaki bu birleştirme tasarrufunuzdan olacak, bunu bilin. En azından alt komisyon yoksa bile ayrı ayrı görüşülsün, 2'nci gündem maddesi olarak görüşülsün. Yani, torba yasa, torba yasa... Arkadaşlar, yasama kalitesi diye bir şey kalmadı yahu. Şu maden kazalarında... Ne oldu madencilik sektöründe? Zonguldak'ta, Bartın'da, Amasra'da 5 bin kişi işinden oldu diyorlar, maliyetler arttı. Soma'da kaçarak kurtulan adam diyor ki: "Yemeklerimizi eskiden yer üstünde yiyorduk, torba yasadaki sonradan aşağıda yemek zorunda kaldık." Eğer, bizim çıkardığımız torba yasa böyle bir şeye mal olduysa o zaman o kanunu hazırlayan, burada oy veren herkesin vebali var; bu sorgulanır. Meclisin çıkartmış olduğu bir yasa 30 kişinin, 20 kişinin ölümüne sebep olacak ve en ufak bir zerre dahi dâhil olursa bu yasamanın sorumluluğunu gerektirir, öyle "Kanun çıkarttım, sorumluluğun yok." demek olmaz, en azından vicdanen sorumluluk olur. Onun için yapmayın, etmeyin. Ki getirdiğiniz, altı ay önce çıkarttığımız şeyler ya. Ne dedik daha önceden? Yargıtayda daire sayısını artırmak için kanuna gerek yok, Genel Kurul istediği kadar daireyi artırsın ve hangi daireye hangi görevi verecekse, versin dedik. Biz, bu Komisyondan çıkarmadık mı bunu? E, şimdi de bana gelmiş "Burada, zamana karşı yarışıyoruz." diyorsunuz.

BAŞKAN – Yok, yok, demedik öyle bir şey.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Yani, buyurun yapın, yol sizin.

BAŞKAN – Tamam, peki.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Farukcuğum, usul mü?

FARUK BAL (Konya) – Usul, esas, karışık.

BAŞKAN – Yok, yok, esasla ilgili tamam da, usul...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ha, Ramazan Bey, buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Evet, usulle başlayacağım.

BAŞKAN – Yok, yok başlamak değil de, sonuca gidelim, söz vereceğim.

Buyurun.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Alt komisyonda zaten bu teklifle, birleştirilen teklifle bağlantılı maddeleri tartıştık, müzakere ettik, alt komisyonda kabul edildi.

BAŞKAN – O bitti, o bitti, birleşti o.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 4

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Dolayısıyla, bağlantılı olmayan 2 tane madde var; biri Yargıtayla ilgili, biri Danıştayla ilgili. Dolayısıyla, hâkim ve savcılarımızın özlük haklarına ilişkin kamuoyunda ciddi bir beklenti ve baskı oluştu, yaklaşık bizim vermiş olduğumuz teklifin üzerinden de bir aylık bir zaman geçti. Bu bir aylık zaman zarfında da gerek siyaset çevresinde gerekse hukuk camiasında bu teklifler yeterince tartışıldı, amaç hasıl oldu. Usul ekonomisi açısından da 2 madde için alt komisyona gitmesini doğru bulmuyorum ben. O 2 maddeyle ilgili burada yeterince müzakere edebiliriz diye düşünüyorum.

Diğer taraftan, yasamayla yürütme dengesinde yürütmenin aktif olduğundan bahsediliyor tasarı ve teklifler verilmesi muvacehesinde. Öyle ya da böyle yasama mensubu bir milletvekilinin ya da milletvekillerinin teklif vererek buradaki dengeyi yürütmenin aleyhine de olsa dengelemesi olumludur diye düşünüyorum. Alt komisyona gitmesine de gerek yoktur, burada tartışabiliriz 2 madde olduğu için. Diğer maddeler de zaten bağlantılı maddeler o 2 maddeyle ilgili.

BAŞKAN – Evet, peki.

Faruk Bey, buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Farukcuğum, bu tartıştığımız, alt komisyona gitsin mi, gitmesin mi meselesi, o sınırdaki söz veriyorum, ondan sonra saatlerce tartışırız, takdir sizin de...

FARUK BAL (Konya) – Evet, Sayın Başkan, konuşacaklarımı böyle ihata ettiğiniz için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değil, ihata etmiyorum, yok ihata etmiyorum. Yani, bir usul sorunu var, ondan sonra esasta konuşacağız.

FARUK BAL (Konya) – Ancak, Berlin Duvarı'nı nasıl gerçekler yıkmışsa, ben de sizin ihatanızı biraz yıkarak gideceğim.

Değerli arkadaşlar, görüştüğümüz...

BAŞKAN – İzninizle ben...

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, bak, siz...

BAŞKAN – Farukcuğum, izninle ben onu oylayayım ondan sonra sözü hemen size vereceğim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, alt komisyona gitsin mi, gitmesin mi?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Oylayalım Ağabey.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, biz de usul konusunda söz alacağız.

BAŞKAN – Yok, yok oylarınıza sunacağım.

FARUK BAL (Konya) – Bana niye söz veriyorsunuz kardeşim o zaman.

BAŞKAN – Hayır, esasa gireceksiniz diyorum ben.

Buyurun Farukcuğum.

FARUK BAL (Konya) – Esas değil, usulle ilgili konuşacağım...

BAŞKAN – Ha, tamam o zaman, onu demediniz ki.

FARUK BAL (Konya) – ...ama esasa da ilişkin sözlerim olacak Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki, peki, buyurun Farukcuğum.

FARUK BAL (Konya) – Değirmek istemiyorum ama oradan başlayayım: Parmak çoğunluğuyla şimdi buradan siyasi rejimi değiştirecek birçok sonuç alacaksınız.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Parmak çoğunluğu diye bir şey yok ya!

FARUK BAL (Konya) – Dinleyin, dinleyin, nasıl rejimin rengini değiştireceksiniz. Sayın Başkan, dinleyin beni.

BAŞKAN – Dinliyorum.

FARUK BAL (Konya) – Parlamenter demokraside yargı erki yasamayı ve yürütmeyi dengeler ve denetler.

BAŞKAN – Kesinlikle.

FARUK BAL (Konya) – Anayasa Mahkemesi buradan çıkan kanunların Anayasa'ya uygunluğunu denetler, bu, yargının denetim görevidir, bu, yargının dengeleme görevidir. Yürütme organının her türlü iş ve işlemini idare mahkemesi, Danıştay dengeler, denetler, bu, parlamenter sistemin gereğidir. Parlamenter sistemde yargı bağımsızdır, tarafsızdır, hâkimin de teminatı vardır. Şimdi, bu yasa tasarısı Yargıtay üye sayısını 507'e çıkaracak, dünyada böyle bir Yargıtay var mı? Var mı kardeşim?

BAŞKAN – Bunu tartışalım, Farukcuğum ya. Bunu tartışmayalım demiyorum.

FARUK BAL (Konya) – Bu tasarı Danıştaydaki üye sayısını 37 daha artırıyor. Niye 37 artırıyor? Niye? Çünkü orada AKP'nin çoğunluğunu sağlamak için bu tasarıyı getiriniz. AKP'nin çoğunluğu sağlanmış olduğu zaman Yargıtay AKP Yargıtayı olacak, Danıştay AKP Danıştay olacak. Yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı ortadan kalkacak. Böyle olunca, Sayın Başkan, parlamenter demokrasi nasıl yargıya etkin bir şekilde yasamayı ve yürütmeyi denetleme imkânı verecek? O takdirde yürütme organı denetimsiz ve dengesiz, yargı tarafından kontrol edilemeyen bir güç hâline gelecek. Kontrol edilemeyen gücün anayasa hukukundaki adını siz söyleyin, buyurun, diktatörlüktür, değil mi?

Şimdi, o zaman bu oylamayı yapacak arkadaşlara zatinalinizin içtihadını hatırlatarak söylüyorum. Çoğunlukçu demokrasi dünyanın başına İkinci Dünya Savaşı'nı açmıştır. İkinci Dünya Savaşı'nı açan Hitler rejimi, Franco rejimi, Mussolini rejimi de çoğunlukla iktidara gelmişti. O devir kapandı, insanlık buna bir bedel

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014

Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 5

ödedi. İnsanlık bedel ödediği için akliselimde buluşulsun diye, ortak akıl yaratılsın diye, karşılıklı insanlar birbirini anlayabilsin diye çoğunlukçu bir demokrasiye geçildi.

BAŞKAN –Çoğulcu demokrasiye.

FARUK BAL (Konya) – Çoğulcu bir demokrasiye geçildi.

Şimdi siz burada çoğunlukçu demokrasinin usulünü uyguluyor ve sizin içtihadınıza göre göre parmaklarında ortak akılı yaratamayan ve talimatla oy kullanan insanların çoğunluğuyla, sayın milletvekillerinin çoğunluğuyla bizim bu söylediklerimizin aksini ortaya çıkartacaksınız.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ne demek talimatla? Hakaret ediyorsunuz.

FARUK BAL (Konya) – Böyle olunca da büyük bir hata yapıyorsunuz. Bu hatayı sizin yaptığınızı 2010 Anayasa değişikliğinde anlattım ben. Ondan sonra CMK'da, Ceza Muhakemesi Kanunu'nda, Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nda, Yargıtay Kanunu'nda, Danıştay Kanunu'nda yargıyı partileştirme, siyasallaştırma hedefine yönelik yaptığınız her uygulamada anlattık ancak bunların hepsi parmaklarda akliselim hâkim olmadığı için dikkate alınmamıştır. Başımıza gelen...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Parmakları millet verdi Faruk Bey.

BAŞKAN – Ya, arkadaşlar bir dakika. Ya, arkadaşlar dinleyeceğiz, tahammül edelim ya.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sen de al milletten parmakları ama alamıyorsun.

BAŞKAN – Faruk Bey, Farukçuğum...

FARUK BAL (Konya) – Dinleyin beni kardeşim.

BAŞKAN – Ya, sonuna kadar dinleyeceğiz de usul...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – İstesen de temsil ediyor, istemesen de temsil ediyor, yapacak bir şey yok.

BAŞKAN – Ya, yapmayın arkadaşlar.

Ya, Faruk Bey...

FARUK BAL (Konya) – Beni dinleyeceksiniz kardeşim.

BAŞKAN – Ya dinleyeceğim kardeşim ama usul meselesini konuşuyoruz, esasa giriyorsun Farukçuğum.

FARUK BAL (Konya) – Hiç kimseye hakaret yok.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Millete hakaret ediyorsun.

FARUK BAL (Konya) – Ben hakaret etmiyorum. Ahmet İyimaya'nın sözünü size hatırlatıyorum, Komisyon Başkanının sözünü size hatırlatıyorum.

BAŞKAN – Peki efendim.

FARUK BAL (Konya) – Komisyon Başkanı diyor ki: "Çoğunluk parmaklarında akıl olsaydı demokrasiyi ortadan kaldıracak canavarlar yaratılmazdı." Onu hatırlatıyorum size.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Millete hakaret edin bakalım, etmeye devam edin.

FARUK BAL (Konya) – Millete hakaret filan yok, gayet güzel.

Şimdi, dinleyin Sayın Başkanım, vahametini ortaya koymak için ifade ediyorum.

BAŞKAN – Üstadım, bir usul meselesi var...

FARUK BAL (Konya) – Bitiriyorum, usul meselesini bitiriyorum.

BAŞKAN – Esasa ben sonsuz söz vereceğim Faruk Bey.

FARUK BAL (Konya) – Şimdi bu birleştirilecek olan kanun teklifi ile...

BAŞKAN – Alt komisyona gitsin diyorsun.

FARUK BAL (Konya) – ...Danıştayın çoğunluğu AKP'nin eline geçecek, Yargıtayın çoğunluğu AKP'nin eline geçecektir ve dünyanın en obez Yargıtayı ve dünyanın en obez Danıştayı yaratılacaktır. Millet bize gülecektir. Dolayısıyla bunun alt komisyona gönderilmesini, orada akliselimin hâkim olmasını temenni ediyorum.

BAŞKAN – Dilek Hanım, alt komisyona gönderilme meselesi...

Birinci usulü bitirdik, birleştirmeyi, bitti yokluğunuzda. Birinci usulü oyladık bitti.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Tamam, şimdi alt komisyonla ilgili...

BAŞKAN – Buyurun.

Usul tartışması birer ikişer kişi olur ama.

Dilek Hanım, buyursunlar.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Bakan, Sayın Başkanım; şimdi, böylesi bir komisyon çalışmasında, art arda eklemeler yapılan bir komisyon çalışmasında AKP grubundaki arkadaşlarımızın biraz daha tahammüllü olmasını beklerim ben. Çünkü yapılan şey doğru bir şey değil. Yapılan şey sıradan bir şey de değil. Şimdi, biz ne zaman başladık arkadaşlar? 2/10/2014 tarihinde bize bir ilk metin geldi. Bu metin de neydi? Önemünde bir HSYK seçimleri vardı, hâkimlerin özlük haklarının düzeltilmesine ilişkin daha çok teknik maddeler vardı. Bu şekilde geldi elimize.

Daha sonra, komisyon toplantısı gününde yeniden bir başka metin geldi elimize. CMK'daki değişikliklerle beraber daha genişletilmiş bir metin geldi. O nedenle alt komisyona gönderdik bu gözden geçirilsin diye. Alt komisyona göndermemiz de iyi olmuş, o metindeki kısmi olarak yani bütün sakıncalar değil ama kısmi olarak sakıncalar en azından düzeltilmeye çalışılmış. Umarım o alt komisyonda düzeltilen şeylere yeniden geri dönülmez. Örneğin, o, sulh ceza hâkimlerinin bütün Türkiye'de karar verebileceğine ilişkin madde doğru bir madde değildi zaten. Ardından da, yine bu Danıştay ve Yargıtaydaki hâkim sayılarının artırılmasına ilişkin üçüncü bir metin daha geldi.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 6

Sayın Başkanım, bu Komisyon içerisinde üç buçuk yıldır çalışıyoruz herhâlde. Bu şekilde birbirine eklemlenen ve Komisyon çalışmaları sırasında eklemlenerek zorlanan, Komisyonun zorlandığı ve çalışmaların yeterince ayrıntılı olamadığı, bir de artık ya, hakikaten torba kanun değil, çorba kanun hâline getirdiğimiz bu yasama çalışmasının doğru bir yöntem olmadığını düşünüyoruz diğer arkadaşlarım gibi. Yani, bu konuda biz eğer bir değişiklik yapacaksak Yargıtay Kanunu'nu baştan itibaren ne gerekiyorsa ama sadece Yargıtay Kanunu; Danıştay Kanunu ya da CMK. Şimdi, bakın, Şubat 2014 tarihinde CMK'da değişiklikler yaptık, daha üç dört ay önce Yargıtay Kanunu'nda değişiklikler yaptık ama istenilen sonuç elde edilemediği için yeniden konjonktürel bir metin önümüze geliyor. Eğer o Yargıtay kanunundaki yaptığınız değişikliklerde yeniden daireler oluşacak, değişikliklerinde amacına ulaşılmış olsaydı bugün bu maddeler önümüze gelmeyecekti. Benim önerim şu Sayın Başkanım: Konjonktürel durumlara göre değil, gerçekten hukukçu gibi, gerçekten buradaki herkes hukukçu, hukukçuluğa yakışır bir şekilde, hukuk devletine yakışır bir şekilde, bizlere de yakışır bir şekilde bu yasama çalışmalarını yapmamız lazım. Ama hepsi birbirine eklemlenerek ve konjonktürel bir şekilde... Şimdi, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu seçimlerini eğer iktidar istediği gibi yapılandıramamış olsaydı, ne dedi Sayın Bakan Nurettin Canikli'yi yanlış hatırlamıyorsam, "O zaman biz bunları geçersiz sayarız, hükümsüz sayarız." dedi. Şimdi, bakın, böylesi bir şey olmaz.

CELAL ADAN (İstanbul) – O değildi ya.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bakanlardan birisi söyledi. Şimdi tam hatırlamıyorum.

Yani şimdi, amacına uygun bir HSYK seçimi oluştu, ardından şimdi bu düzenlemeler getiriliyor Sayın Başkanım, yani bunlar bu şekilde bu yöntemlerle olmaz. Yani CMK'daki değişiklikler konusunda da insanların zihninde çok ciddi sorunlar var. Yani bu PKK'nın ayaklanma provası buna gerekçe olarak gösterildi ama PKK'yla mücadele edilecek elimizde çok materyal olmasına rağmen, tüm PKK'yı meşrulaştırma yasa çalışmalarına rağmen hâlen daha mücadele edilebilir. Şimdi insanların korkusu acaba muhaliflere, PKK ile zaten mücadele etmiyor yani şimdiye kadar etmedi Hükümet, onları meşrulaştırdı, onları cesaretlendirdi. Şimdi, muhaliflere dönük, gerçekten de bu ülkede demokrasi isteyenlere dönük bir baskı ortamı gelecek diye insanların korkuları bu. O nedenle de bizim bu korkuları bertaraf edecek şekilde, bu maddeleri ayrıntılı bir şekilde konuşabileceğimiz, ki hocalarımızdan da görüş alabileceğimiz, kurumlardan da görüş alabileceğimiz şekilde ayrıntılı bir çalışma yapılması gerektiğini düşünüyoruz biz. Bu nedenle de alt komisyona gitmeli. Ve bu komisyondaki bu çalışma, böyle eklemlenerek çalışma bu son olmalı artık. Bir daha da bu şekilde bir eklemlenmeyle olmamalı ve gerçekten bütün yasaları kendi içinde bütünlüğüyle tartışarak bizim bir çalışma yapmamız gerektiğini düşünüyorum ve alt komisyona gitmesi gerektiğini düşünüyorum ben de Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bir defa, Türkiye'de cari olan Anayasal rejim çoğulcu demokrasi. Zaten şu anda icra ettiğimiz müzakere de onun görüntüsü. Alt komisyona gönderilsin, gönderilmesin diyalektiğinin de bu zeminde ortaya konması o anlamda.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, inanıyor musunuz siz buna?

BAŞKAN – Ben çoğulculuğa inanıyorum, müzakere süreçlerine inanıyorum...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şu anki durum öyle mi Sayın Başkan?

BAŞKAN - ...ama zor bir ülke olduğumuz kesin, kolay değil. Demokraside süreçler, demokraside hedefler öyle kolay değil ama hepimizin buna katkıları var. Benim bir dönem -hâlen de o sözümün arkasındayım- soruşturma rejiminin bir ramazan gecesi, Murat Bey o dönemde hatırlayacaklardır, Celal Bey hatırlayacaklardır, iki parti koalisyon ortağı olmalarına rağmen kendi parmaklarıyla koalisyonu istikrar koşulu gözetilmeksizin bir gayret vardı, Mesut Bey karşımda oturuyordu, o anda hatırıma geldi, benim de huyum kurusun, vezirler birden şey yapıyor, parmakların akılları olsaydı demokrasiyi yutan ejderhalar türemezdi dedim. Ertesi gün de zaten hükümet yıkıldı.

Alt komisyon veya üst komisyon, önemli olan çalışmaktır. Ben katılımcı çalışmayla doğru sonuçlara ulaşacağımızı düşünüyorum.

Alt komisyona gönderilme teklifini kabul buyuranlar, alt komisyona gitsin diyenler... Alt komisyona gitmesin, birleşen her iki teklifin alt komisyonsuz doğrudan ana Komisyonda görüşülmesini kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

FARUK BAL (Konya) – Parmak...

BAŞKAN – Yok, parmak değil. Hepsi saygıdeğerdir arkadaşlar, bu Faruk Bey'in kendi takdiridir ama amacı aşan bir söz. Her parmanın saygısı var, zaten de esas müzakerede göreceğiz ki genişçe müzakere edeceğiz.

Şu anda, Değerli Bakanım, tabii yoktunuz, gaybubetinizde meseleleri belli ölçüde belli bir noktaya getirdik.

Şimdi, parlamento hukukçusu olarak bir soruna da değinmek istiyorum: Bizim Anayasamızın 88'inci maddesi yani teklif ve tasarı maddesinin ihtiyacı karşılamadığı belli. Kurucu iktidar yetkisini kullanan iki arkadaş burada, Faruk Bey burada, Atilla Bey burada, Anayasa'nın 88'inci maddesinde her iki hâlin karma, karma türünün de geliştirilmesi lazım yani teklif, tasarı falan gibi bir tür geliyor, girdi ama bu bizim eleştiri var, sadece burada makaleleştirme veya kurum üretme yok.

Ben şimdi esasa geçiyorum. Geneli üzerinde müzakerelerde evvela teklif sahiplerine, birinci teklif sahibi... Kimdi? Şuay Bey, sizin miydi? Birinci teklif Ramazan, sizindi, kim konuşuyor?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 7

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, geçen sefer ben hatırlatmıştım, biz hocalarımızın görüşlerini dinlemek istiyoruz burada diye ama ben görüyorum ki, var mı akademisyenler burada?

BAŞKAN – Bakın, Dilek Hanım, Komisyon Başkanınız olarak bir, resmen; iki, telefonla bilim adamlarını çağırdım, “Derslerimiz var, gelemiyoruz.” dediler.

CELAL ADAN (İstanbul) – Kaçıyorlar, kaçıyorlar. Gelmiyorlar.

BAŞKAN – Bilemiyorum onu ben tabi cebredemem. Yani Komisyon Başkanınız o görevi dikkatle ve liyakatle yerine getirdi.

Ben birinci teklifle ilgili teklif sahibine söz veriyorum, ondan sonra ikinci teklif, ondan sonra Alt Komisyon Başkanı olarak size, ondan sonra arkadaşlarıma...

Buyurun.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, ve kıymetli hazırun; hepinizi saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

Şimdi, teklifi verdiğimiz tarihten bu tarafa yaklaşık bir aylık süre geçmiş. Bu süre zarfında ciddi derecede gerek hukuk camiasında gerekse siyaset camiasında teklifimiz tartışıldı. Aslında kamu vicdanında teklifle ilgili söylenebilecek her şey söylendi. Ama bu teklifte yaklaşık 10'a yakın kanunda değişiklik öneriyoruz. Bunlar da kamuoyunu en fazla yakından ilgilendiren tabii ki hâkimler, savcıların özlük haklarına ilişkin, Noterlik Kanunu'nda düzenleme, avukatlıktan hâkimliğe geçiş, idari hâkimlerin hukuk fakültesi mezunu olmayanların sınavsız hukuk fakültesine girişi vesaire. Ama en fazla tartışılan ise aramadaki makul şüphe kriteri ve bunun üzerinde duruldu.

Sayın Başkanım, makul şüphe kavramına girerken aslında bizim 21 Şubat 2014 tarihinde Terörle Mücadele Kanunu'da ve bazı kanunlarda değişiklik yapılan kanundaki uygulamada öncesinde meri hukuktaki uygulamamız CMK'da makul şüpheydi. 6526 sayılı Kanun'la biz bu uygulamadan somut delile dayalı kuvvetli şüpheye geçtik. Peki niye geçtik? Makul şüpheden niçin vazgeçilmiştir sorusuna, uygulamada sadece ihbarla, yan delil elde edilemeden, arama kararları verilmesi Anayasa'ca teminat altına alınmış temel hak ve hürriyetlerin korunması, özel hayatın gizliliği, konut dokunulmazlığını ihlal gibi şartlara hâle getiren uygulamalar olmuştur. Bundan dönmek, sarfınazar etmek gerekmiştir, bu nedenle de 6526 sayılı Yasa'da somut delile dayalı kuvvetli şüpheye geçilmiştir. Somut delile dayalı kuvvetli şüphe bizim kanun koyucu olarak muradımız emarelerin somut olması, olgulara dayanması şeklindeydi fakat uygulamada görüldü ki bu mahkûmiyete esas ispat açısından, mesela arama, koruma tedbirleri içerisinde en hafif olanı olduğu hâlde tutuklamada, kamu davasının açılmasında mahkûmiyete yarayacak esas ispat anlamındaki delile geçilmiştir. Dolayısıyla uygulamada bu derece ağırlaştırılmış somut delil kavramına geçilmesi şartlar oluştuğu hâlde arama kararı verilemez hâle gelmiştir. Kanun koyucu olarak uygulamada bir problem varsa sarfınazar etmek de erdemdir. Tabii ki 21 Şubattan günümüze geçen zamanda fazla bir zaman geçmemiş fakat istatistiğini tutmamakla birlikte yaklaşık 1 milyona yakın da hazırlık tahkikatı açılmıştır. Bu hazırlık tahkikatında şartlar oluştuğu hâlde Ceza Muhakemesi Kanunu'nun amacı maddi gerçeğe ulaşmak, delilden suçluyu bulmak ise burada suçlar karartılmışsa, deliller karartılmışsa buna da el koymamız gerekiyor. Sarfınazar etmemizin gerekçesi budur.

İsterseniz, mukayeseli hukuktan da makul şüpheyile ilgili örnekler vermek istiyorum. Amerika Birleşik Devletleri'nde makul şüpheyile ilgili hadise dengeleme teorisi. Biri özel hayatın gizliliği, diğeri suçun ortaya çıkarılmasındaki toplum menfaati, kamu vicdanı. Eğer kişinin özel hayatının gizliliği beklentisi olayda daha üstün değerse makul şüphe yok sayılırken toplum menfaati maddi gerçeğin ortaya çıkması bu yönde ise makul şüphe var sayılmaktadır. İhbar ve şikâyeti destekleyen emarelerin var olması ve belirtilen konularda şüphenin somut olgulara dayanması gerekmektedir. Arama sonrasında belirli bir şeyin bulunacağı ve kişinin bulmayacağını gösteren somut olgular da makul şüphe sayılmaktadır. Makul şüphe, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine de, Almanya aleyhindeki hukuk davasında da aramada suçun ciddiyeti, arama emrinin çıkarılması koşulları, makul şüphenin varlığı, arama yeri, aranılacak kişinin niteliği gibi kıstaslara göre değerlendirilmektedir. Diğer yandan, arama, el koyma, tutuklama tedbirleri daha ağırken, burada hafiften ağıra doğru tedbirler alınması gerekirken tutuklama şartları, el koyma şartlarındaki delil arayışı aramada istenmesi de ölçüsüzlük olmuştur. 6526 sayılı Kanun'da değişiklik yapıldıktan sonra, kanun yürürlüğe girdikten sonra Feridun Yenisey Hocamız bu arama ve güvenlik tedbirleriyle ilgili bir üstat olarak kabul edilmektedir öğretide de, aynen şunları söylüyor Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar...

BAŞKAN – Nerede metin, nerede geçti o?

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Açıklaması var.

BAŞKAN – Açıklaması var, makale falan değil, anladım.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – “Yapılan değişiklik koruma tedbirlerinin uygulanması için bulunması gereken şüphenin kuvvet derecelerinin yoğunluğu açısından önemli sonuçlar doğuracak niteliktedir. Zira kişi haklarından özel hayatı ilgilendirdiği ve en son çare olmadığı için kural olarak makul suç şüphesinin bulunduğu hâllerde arama yapılabilirdiği hâlde kanun koyucu çıtaı yükseltmiş ve neredeyse tutuklama kararı verilmesi için gereken kadar kuvvetli şüphe bulunmasını ve bunun da somut delile dayandırılmasını istemiştir. Yani arama kararı verilemez hâle getirilmiştir. Esasında aramanın amacı delil elde etmektir, ortada delil varsa somutluk anlamında arama yapılması da zaten gereksizdir. Bu nedenle değişiklik yerinde olmamıştır. Hâkim ve cumhuriyet savcıları bu yasayla birlikte etkin bir soruşturma yapamaz hâle gelmiştir.” demektedir. Netice itibarıyla 21 Şubatta yapmış olduğumuz değişiklik öğretide de tartışılır hâle gelmiştir. Uygulamada da öğretideki bu tartışmaları destekler mahiyette uygulama kararları verilmiştir. Örnek vermek gerekirse, kamu davası açılması için ceza

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 8

muhakemesi 170/2, soruşturma evresinde toplanan delillerin suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe kâfi sayılmışken tutuklama, kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren olgularken, aramada ispat için gerekli somut delil istenmesi ölçüsüzlük olmuştur. Arama tedbirine başvurmada haklı olunup olunmadığı hususu muhakeme sonunda anlaşılacaktır. O hâlde aramada, görünürdeki haklılıkla yetinmesi gerekmektedir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Sözleşmesi'nde makul şüphe, gerekçelerin alaka ve yeterliliğiyle orantılılık ilkesi "Bir soruşturma ve kovuşturmada suç ihbarı üzerine işin esaslı araştırılıp şüpheli veya sanığın yakalanması veya suç delillerinin bulunduğu hususunda makul şüphe değerlendirmesi veya başka suç, delili elde etme imkânı kararı varsa arama kararı verilebilir." şeklinde.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, aramaya ilgili sözlerime şu şekilde son vermek istiyorum: Öğretide makul şüphede, eski deyimle zehap yani bir hayatın olağan akışına göre...

BAŞKAN – Zehap görüşü ama.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Zehap izlenim anlamında kullanılmaktadır.

BAŞKAN – Bakın zehebe gitti. Zehap yürüyüş anlamındadır.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Zehap izlenim anlamındadır. Bir suçun arama hâlinde umma koşuluyla

birlikte, bir suçun ya da suçlunun, suç konusu eşyanın orada bulunduğunu değerlendirmektir. Burada, tabii ki poliste bir hafıza vardır. Hafızada o ihbar edilen yerdeki o suçlu, ihbar edilen kişiyle ilgili polis hafızasında da bir şey varsa, bir bağlantılık, bir ölçülülük varsa, aranılan şeye de ulaşılabilceği umuluyorsa burada makul şüpheden var bahsedilir. Dolayısıyla, hafiften ağıra doğru tedbirleri sıraladığımızda; arama, yakalama, el koyma, tutuklama, mahkûmiyet şeklinde sıraladığımızda buradaki derecelendirmede de bir adaletsizlik olduğu görülmektedir.

Netice itibarıyla, makul şüpheyi bu şekilde izah ettikten sonra, teklifimizdeki en önemli maddelerden biri de biliyorsunuz ki, tek imza sahibi olarak vermiş olduğum ve Genel Kurula inmiş olan ve Adalet Komisyonunda da yeterince tartışıldığı, müdafilerin dosya erişimiyle ilgili, bununla ilgili de usul ekonomisi açısından teklife ekledik ki bir an önce yasalaşsın diye. Netice itibarıyla, Adalet alt komisyonunda ve üst Komisyonunda, Sayın Bakanımız da şahittir, burada şöyle bir şey yapalım dedik: Müdafinin hakkına hâlel gelmemek kaydıyla ve maddi gerçeğe ulaşma anlamında -ceza mahkemesinin amacı biliyorsunuz delilleri ortaya çıkarmak, suçluya ulaşmak- bu manada, iddia makamıyla müdafî makamı arasında bir dengeleme yapabilmemiz için, uygulamalarda da örnekler verdik "Alt komisyona kadar bunları çalışalım, olgunlaştıralım." denildi. Burada, özellikle 6526 sayılı Yasa'da Ceza Kanunu'nun 157'nci maddesine dokunmadık, 153'üncü maddesinde de bir değişiklik yaptık. 153'üncü maddesi neydi? 153'üncü maddesinde soruşturmanın selameti eğer tehlikeye düşecek ise cumhuriyet savcısının talebi üzerine sulh ceza hâkimi kısıtlama kararı verebilecek. Yine (3)'üncü fıkrada kısıtlama kararı verilse dahi avukatın, müdafinin dosyaya erişimi belirli şartlarda istisna. Nedir bunlar? Bir: Sorgulama, ifade alma, bilirkişi raporu, tespit, keşif vesaire tutanakları kısıtlama kararı verilse dahi müdafî dosyaya erişebilmektedir. Netice itibarıyla, muhalefette birlikte Ceza Muhakemesi Kanunu'nda 2005'te yapmış olduğumuz değişiklikle hazırda bulunma durumunu yani şüphelinin ya da sanığın hazırda bulunma şartlarını sayım ilkesine tabi olmaksızın artırdık. Dolayısıyla, hazırda bulunma ortamında yapılan ifade alma ve tutanaklar ve işlemler de bu kısıtlamadan aridir. Netice itibarıyla, mukayeseli hukukta da değerlendirdiğimizde avukatlar ile hâkimler arasında, savcılar arasındaki hadisede silahların eşitliği tartışılmaktadır ama ben burada silahların eşitliği tartışılacak bir dengeleme teorisine katılmıyorum. Sebebi de şudur: Cumhuriyet savcısı kendisine dosya geldikten sonra, ihbar geldikten sonra, ihbarı yan delillerle destekledikten sonra kamu davasını açacak boyuta kadar çalışmalar yapmaktadır ama uygulamada öyle bir hâle geldi ki 153'üncü maddede soruşturmanın gizli olduğu... Bizde soruşturma gizlidir ve soruşturmanın kamu davası açılıncaya kadar süreçte yazılılık ilkesi hâkimken, kovuşturma ilkesi alenidir ve kovuşturma ilkesinde sözlülük ilkesi geçerlidir. Dolayısıyla 157'nci madde, soruşturmanın gizliliği maddesi orada bulunduğu müddetçe 153'üncü maddedeki bütün sınırları, kısıtlamaları kaldırmış olmamız bir çelişki, bir tenakuzluk ortaya çıkarmıştır. Kendisine suç şüphesi ihbarı geldikten kamu davası açılıncaya hatta kamu davası kabul edilinceye kadar olan süreçte avukatın, müdafinin dosyaya erişmesiyle dosyanın aleniyete dökülmesi ve şüphelinin lekelenmesi sonuçta da berata gidecek bir durumda telafisi güç ve imkânsız zararlar ortaya çıkmaktadır.

Netice itibarıyla müdafilerin dosyaya erişimini bir hak olarak görmek durumundayız, müdafî dosyaya erişecektir, vekaleti neye göre alacaktır, neye göre müvekkilini savunacaktır, bütün bunları terazinin bir dengesine koymamız lazım. Diğer taraftan da suçların failsiz kalmaması ve masuniyet ilkesinin lekelenmemesi, kişilerin lekelenmemesi için de maddi gerçeğe ulaşma anlamında da, faillerin yakalanması anlamında da, delillerin karartılmaması anlamında da terazinin bir kefesine koymak durumundayız. Bu dengeyi sağlayacak bir düzenlemeyi hep birlikte yaparsak bu yargılamamız için de avukatlarımız ve iddia makamı için de geleceğe ışık tutar, önemli bir fırsatı da bu şekilde değerlendirmiş oluruz diye düşünüyorum ben.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin avukatların dosyaya erişimiyle ilgili bazı farklı kararları vardır. Bunlara da örnek vermek gerekirse, örneklerden hareket ederek şunu söyleyebilirim: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi eğer yasal bir düzenleme var ise; ikincisi, korunan menfaatte kamu menfaati ön planda, maddi gerçeğe erişme anlamında bir menfaat dengelenmesi varsa sınırlı sayıda kısıtlama kararının verilebileceğine ilişkin kararları vardır. Fakat, burada özellikle uygulamadaki problemler netice itibarıyla eften püften meselelerde savcı talep etmiş, sulh ceza hâkimi de veriyor. Uygulamada maalesef bu bir gerçek, bu bir realite. Aslında sınırlı sayıda kısıtlama kararı verilse sınırlı sayıda kısıtlama kararı verildiğinde gerçekten verilmesi gerekli hâllerde

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 9

şartlar oluştuğunda maddi gerçeğin ortaya çıkması anlamında kısıtlama kararı verilse müdafiler de bu noktada dengelenmiş olacak diye düşünüyorum.

Netice itibarıyla, zihniyet olarak biz yargılama süresinde müdafiyeye gerekli hakları vermediğimizden uygulamada adli kolluk talep etmiş, savcı talep etmiş, savcı kırılmasın, hâkim de kararı veriyor. O zaman da müdafinin durumu ne olacak, müdafî dosyaya nasıl erişecek, müvekkilini nasıl savunacak, bu manada uygulamada sıkıntılar var. Netice itibarıyla, biz, avukatları, müdafileri yargılama süjesinde etkin bir eleman olarak görürsek adli kolluk, savcı, hâkim dayanışmasına, üçgenine müdafiyeyi dörtgenine eklediğimiz müddetçe, bunu zihniyetlere kazımadığımız müddetçe netice itibarıyla ne kadar mükemmel kanun çıkarırsak çıkaralım uygulamadaki problemleri çözemeyiz diye düşünüyorum. Bu toplantı buna vesile olur inşallah. Müdafî iddia makamı anlamında bir de silahların eşitliğine kısaca açıklama yapıp konuşmama son vereceğim Sayın Başkanım.

Şimdi, silahların eşitliğinden bahsediliyor. İddia makamı kendisine şüphe geldiği takdirde, yeteri suç şüphesi oluştuğunda davayı açtı. Yani, iddia makamı aynı zamanda hem şüphelinin, sanığın yanındadır hem aleyhindedir. Dolayısıyla, müdafî de burada silahların eşitliğinin yarışması doğru değildir. Netice itibarıyla, mahkûmiyet isteyen ve kamu davası ikame eden, mütalaada da beraat isteyen bir sürü dava vardır, bir sürü örnekleri vardır. Dolayısıyla, savcılık makamı aynı zamanda şüphelinin ve sanığın lehine yani aleyhe delilleri de toplayacağına göre burada kuvvet dengelenmesi ve silahların eşitliğinin beklenmesi de doğru değildir, yeri değildir diye düşünüyorum.

Maddelere geldiğinde de açıklamalarımıza devam ederim Sayın Başkanım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Adalet Komisyonu Başkanı bu güzel konuşmadaki telaffuz etmeyeceğim bir algıya işaret etmeyi sorumluluk sayar, bir.

İki, şu anda bir yükümlülük altına girdiniz. Yürürlüğe girmeyen kanunu madde madde başta şerh ettiniz, yürürlükten sonra bu kanunları şerh etme yükümlülüğünüz var. Üçüncüsü, “ratio legis” dediğimiz kanunun genel felsefesini inşallah ileride daha toparlamış şekilde ifade edersiniz.

Çok teşekkür ediyorum.

Diğer teklifin sahibi Şuay Bey, buyurun.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Sayın Başkanım, ben de teşekkür ediyorum.

Öncelikle, izniniz olursa Faruk Bey’in yapmış olduğu bir iki tespitle ilgili, usulle ilgili görüşlerimi...

BAŞKAN – Oraya girmeyelim üstat ya, ne olur.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Şöyle, onu söylemezsek...

BAŞKAN – Komisyon Başkanı cevap verdi.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Olsun, söylemezsek dil yanar olur, kimseye asla haddimizi aşarak farklı bir şey söylemek durumunda değiliz.

BAŞKAN – Değil, değil, had aşmıyorsunuz...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Sayın Başkanım, 21’inci yüzyılın cumhuriyet ülkesinde AK PARTİ’nin, halkın büyük çoğunlukla AK PARTİ’ye yönelik teveccühü ve verilen meşru desteği 20’nci yüzyılın totaliter, faşist Franco İspanyası, Hitler Almanyası ve Mussolini İtalyası’yla karşılaştırmayı, özdeşleştirmeyi gerçekten ben çok incitici olarak değerlendiriyorum. Bırakınız bu milletin eğitimsiz oluşuna yönelik göndermenizi -bunu bir kardeşiniz olarak kabul edin- sadece Kürt’üyle, Türk’üyle topyekûn bu milletin irfanı ve feraseti bile Hitler Almanyası’nı, Franco İspanyası’nı ve Mussolini İtalyası’nı fazlasıyla tartar. Onun için bu çok talihsiz oldu, ben o konuda onu ifade etmek isterim.

Bir diğeri: Bakın, milletvekili arkadaşların komisyon faaliyetleri, Genel Kurul faaliyetleri sırasında, görüşleri ne olursa olsun, bu faaliyetleri indirgeyici bir yaklaşım içerisinde sadece bir parmak kaldırmaya ve kaldırılan parmağın sorumluluğunun farkında olmayışla ilgili bir şeye mahkûm etmek derin yapıların siyaset kurumu için öngördüğü edilgen yapıya dolaylı olarak hizmet etmek demektir. Sizin şüphesiz öyle bir kastınızın olmadığını ben bilirim, öyle inanıyorum. Dolayısıyla da bu, siyaset kurumuna yönelik itibarsızlaştırmaya, bir anlamda tırnak içerisinde aşağılanmaya yönelik sonuçlarla karşılaşacak bir işi de doğrusu çok doğru ve haklı bulmadığımı da ifade etmek isterim.

Sayın Başkanım, izniniz olursa bunlar burada söylenmesi gereken şeyler, bu komisyonun çalışmaları da şüphesiz önemli çalışmalar ve tarihe not düşmek adına bunları söylemek zorundayız, yoksa kendimize haksızlık etmiş oluruz. Bu haksızlığı kendimize yapmamamız lazım diyorum.

BAŞKAN – Bunu veciz şekilde karşıladım Şuaycığım yani biz zemini şey yapalım ya, yürüyelim, işimize yürüyelim.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Evet, şimdi tam da bunu söylemek durumundayız.

Gelelim teklifimizle ilgili kısma.

Tabii, hukuk devletinin, Türkiye’deki demokratik gelişime yönelik çok önemli bir olmazsa olmazı olduğunu hepimiz biliyoruz, hepimizin kanaati de bu doğrultudadır. Hukuk devletinin bütün evrensel hukuk tarafından tanımlanan bir tarafı da özellikle yargı sisteminin makul sürede yargılanma gibi bir işlevi yerine getirmesine yönelik olduğu da tartışmasızdır ancak bununla ilgili süreç içerisinde hem Türkiye’de hem de dünya genelinde sıkıntılar olduğu da bir gerçektir. Biz özellikle bir evrensel prensip olarak var olan yargı sisteminin adil ve etkin işleyişine yönelik problemleri zaman zaman fark ediyoruz ve bununla ilgili sıkıntılar yaşıyoruz ancak özellikle AK PARTİ iktidarı ve hükûmetleriyle birlikte, bütün toplumda temel sıkıntı olarak ortaya çıkan hukuk

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 10

alanındaki sıkıntıları aşmak, yargının baş başa kaldığı problemleri çözmek amacıyla çok önemli tarihî adımlar atıldı, hukuki reformlar hayata geçirildi, bunu da topyekûn bir millet iradesi olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinin onurlu üyeleriyle birlikte ve komisyon üyeleriyle birlikte yaptık. Eksiklikler şüphesiz olabilir ancak yargı sisteminin etkin işleyişine engel olan en önemli meselenin iş yükü olduğu ve iş yükünün ağırlığının özellikle mahkeme tatbikatlarını güçleştirdiği bir gerçektir. Buna bağlı olarak, tabii, niye böyle oluyor diye düşündüğümüzde hepimizin fark ettiği bir gerçek var. Türkiye çok dinamik bir ülke. Özellikle nüfusuyla birlikte, sanayi ve ticarete yaptığı hamleleriyle birlikte ve sosyal hayatın çeşitlenmesiyle bağlı olarak Türkiye’de, evet, kabul etmek lazım ki sosyal ve ekonomik hayat kısa süre içerisinde zenginleşmiştir, çeşitlenmiştir, dolayısıyla zenginleşen ve çeşitlenen sosyoekonomik yapıya göre de ihtiyaçlar artmıştır ve zenginleşmiştir. Buna bağlı olarak da yargının, yargı sisteminin ve yargı makamlarının bu zenginleşmeye, çeşitlenmeye bağlı olarak da hem görev alanı, yetki ve görev yönünden bazı müşküllere uğradığı ve alanın zorlaştığı da gerçeklik olarak ortada durmaktadır.

Kısa süre de olsa kürsü hâkimliği yapan bir arkadaşınız olarak yaklaşık yirmi yedi yıllık bir hukukçu hayatımız var. Tabii rakamlarla konuşmak daha gerçekçi olur. Ülkede yaklaşık olarak gerek ceza gerek hukuk alanında toplamda 6 milyona yakın dosyanın ilk derece mahkemelerinin önüne geldiği bir gerçektir. İstatistiki rakamlarla konuşuyoruz. Dolayısıyla, böyle bir iş yüküyle çalışmaya mahkûm olan ilk derece mahkemelerinin ardından yüksek mahkemeler sürecinde de tıkanmaların ortaya çıkması kaçınılmazdır. Bu tabii sadece Türkiye’nin problemi de değil. Bildiğiniz gibi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin özellikle adil yargılanmayla ilgili olarak, bırakınız başka ülkelerden gelen davaları, kendinde biriken davaları dahi kısa sürede sonuçlandırmayla ilgili ciddi bir müşkülâtı var. Bununla ilgili yeniden reformlar yapmaya çalışıyorlar ve problemi çözmeye çalışıyorlar yani Türkiye’ye has bir problemden bahsetmiyoruz. Dolayısıyla da bütün bunları göz önüne aldığımızda, evet, gerçeklik nedir? Biz son dört yıl içerisinde -hatırimda yanlış kalmadıysa- özellikle 2011 yılında Yargıtayla ilgili olarak üye artışına gittik ancak izniniz olursa sadece bir iki rakamla bir gerçeği paylaşmak istiyorum: Bakın, 2014 Eylül itibarıyla dosya sayısında -toplam rakamdan bahsediyorum- hem Yargıtayda -şuradan rakama bakarak söyleyeyim- hukuk dairelerinde 164 bin toplamdan 215 bine ulaşmış, ceza dairelerinde de 2013 yılı sonu itibarıyla 355 bin-totalde- dosya mevcudu varken, 30 Eylül 2014 tarihi itibarıyla da 394 rakamına ulaşıyor. Yani, hem hukuk alanında hem ceza alanında Yargıtayda bir önceki yıla kıyasla çok ciddi bir dosyanın devrettiği, iş yükünün ağırlaştığı çok net bir gerçeklik olarak ortada duruyor. Biz 2011 yılında üye sayısını artırdık. Bu konuda, süreç içerisinde dairelerin artırılmasının, üye sayısının artırılmasının kısmi olarak, göreceli olarak iş yükünün azalmasına ciddi olumlu katkıları olduğu düşünülse dahi, demin bahsetmiş olduğum sosyal ekonomik gerçeklik, çeşitlenme, dosya sayısının artması ve iş gücünün artmasına bağlı olarak yeniden ivedi olarak hem Yargıtayda hem de Danıştayda bu meselenin gözden geçirilmesi zarureti olarak ortaya çıkmıştır.

Başka bir gerçekliği daha ifade edeyim: Bakın, yine Yargıtayda 2012 yılı sonu itibarıyla bir dosyanın ortalama inceleme süresi 306 gün iken bu sayı 2013 yılı sonu itibarıyla 328 güne çıkmıştır yani çok açık bir nispetsizlik var. Dolayısıyla da hem iş yükü ve dosya sayısı itibarıyla hem de bir dosyanın incelenme ve adaletin tesisine yönelik bir sağlıklı kararın verilmesi için ciddi bir problemin olduğu ortadadır. Ve yine hatırlarsanız - hukukçu arkadaşlarımız bunu çok yakından biliyor- özellikle yüksek mahkemelerde dosyaların yeterince incelenmeden karar verildiğine dair bir algı var vatandaşta, haklı haksız, bunun şeyine girmek istemiyorum. Dolayısıyla da biz bu mevcut yapıyla yani hem iş yüküyle hem de üye sayısı, dosya sayısı ve bu kadar inceleme süresiyle yola devam etmek istersek ciddi problemlerin bizi beklediği tartışmasızdır. Bu meselelerin hâlli için de yapılması gereken şey insan kaynaklarına yönelik bir artışı sağlamaktır. Ve biz yine 2011 yılındaki değişiklikleri yaparken ve hedeflerken hem Yargıtayda hem de Danıştayda dairelerin heyet olarak çalışmasını arzu etmiştik. Tabii o zaman tartışmaları siz de biliyorsunuz yani bizden daha ehliyetli arkadaşlarımız, abilerimiz var. Ancak yaptığımız düzenlemeler bu amaca tam manasıyla hizmet edemedi çünkü dairelerde üye eksiklikleri vardı, üye eksikliklerinden dolayı hem Yargıtayda hem de Danıştayda heyetler hâlinde çalışmak mümkün olmadı. Dolayısıyla da şu anda bizim yaklaşımımız, özellikle Yargıtay ve Danıştayda daire ilaveleri ve üye sayısına ilaveleri kesinlikle başka bir amaca matuf olarak değerlendirilemez, değerlendirilmemelidir. Geciken adaletin adalet olmadığı açık ve tartışmasızdır. Türkiye bundan çok yara aldı ve sürekli olarak yargı tartışılır hâlde oldu. Bizim el birliğiyle bu kötü gidişe dur dememiz lazım ve bunu yapıyoruz, birlikte yaptık, hakikaten güzel işler de yaptık. Tam da bu noktada bizim, hem yargının etkin işleyişinin temini açısından hem de adil yargılanma hakkına yönelik bu evrensel hukukun gereğini yerine getirme adına bunları yapmak gibi zorunluluğumuz var.

Yine, Sayın Bakanım, Faruk Bey konuşmasında bizim bu teklifle AK PARTİ yargısını oluşturmaya yönelik bir iş yaptığımıza yönelik bir niyet okuması yaptı, doğrusu bunu da hem haksız hem de mesnetsiz olarak değerlendirmek mümkün çünkü meslektaş olan arkadaşlar bilirler, son değişiklikten önce Yargıtayda ve Danıştayda üye olabilmek için birinci sınıfa ayrılmış olmak lazım, birinci sınıfa ayrıldıktan sonra da üç yıl- yani baypas diye nitelendirildi- bunu almış olmak lazımdı, bu da yaklaşık on beş yıla tekabül eder. Son yapılan değişiklikten sonra da yine birinci sınıf hâkim ve savcı olmak lazım yani bu anlamda üyeliği hak edebilmek için, yıl sınırını da yirmi yıla getirmiş olduk. Şimdi, Allah’ınızın aşkına ben buradan soruyorum: AK PARTİ on üç yıllık bir parti, hâkim ve savcılarımızı, yüksek yargıya üye olarak seçilecek insanları böyle bir töhmet altında bırakmak doğru olur mu? AK PARTİ on üç yıllık bir parti, biz bütün seçilecek arkadaşlarımızı, mesleği onuruyla yapan hâkim ve savcılarımızı böyle bir göndermenin altında ezmek gibi bir hakkı kendimizde bulabilir miyiz? Doğru değil, incitcidir bu, hem yargıyı incitir hem yüksek yargı mensuplarını incitir.

OKTAY ÖZTÜRK (Erzurum) – Hepimiz biliyoruz ne olduğunu, gözünü seveyim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 11

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Üstat baki, şunu anlatmaya çalışıyorum: AK PARTİ sonuçta on üç yıllık bir parti ama demin ifade ettim, siz de çok iyi biliyorsunuz, yüksek yargı mensubu olarak yani Yargıtaya ve Danıştaya seçilecek üyeler şu anda yirmi yıl hâkim ve savcılık yapmış olması lazım. Ben bir kıyaslamayı yapmanızı istiyorum. Bu bir defa zamansal olarak da fiziki olarak da doğru değildir, manen de doğru değildir; haksız bir tespittir, yerinde bir tespit değildir, ben bunu da paylaşmak istiyorum.

Sonuç itibarıyla Sayın Başkanım, şu anda biz genel gerekçede bunu anlatmaya çalıştık. Çok fazla vakit de almak istemiyorum, belki tartışmalar, muhalefet partisi arkadaşlarımıza da söz bırakmayı arzu ederiz.

BAŞKAN – Yok, yok, dinleriz.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Bizim yaklaşımımız kesinlikle başka bir amaca yönelik değildir. Niyet okumalarını çok doğru bulmam, bu konuda ülke bundan çok çekti ancak bizim Yargıtayda iş bölümüyle ilgili olarak daha evvel yaptığımız düzenlemelerin nasıl bir yapı tarafından işlevsiz hâle getirildiği bütün kamuoyu tarafından dikkatle takip edilmektedir. Buradaki özellikle iş bölümüyle ilgili yaklaşımlarımızı da bu gerekçe üzerine oturtuyoruz, daha etkin, daha makul sürede ve daha hızlı olarak; Anayasa gereği, malum, biliyorsunuz. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde, bağlı olduğumuz sözleşmede hüküm var, Anayasa'mızın bağlayıcı hükmü var. Davaların en az masrafla ve en makul ve en hızlı sürede çözülmesi anayasal zorunluluk. Bütün bunlarla birlikte, yaptığımız düzenlemenin ve getirdiğimiz teklifin böyle anlaşılmasını arzu ederiz. Biz doğrusu bu Komisyonunda bunların görüşülebilmesi için, ardından birleştirmenin mümkün olması için iz madde olarak da onları biz düşündük, bunları siz de zaten görüyorsunuz, biz de bu konuda farklı bir şey söylemiyoruz. Birkaç iz maddeyi buraya önceki teklifle birlikte değerlendirdik. Bu çalışmaların ve yapılacak işlerin sonuç itibarıyla herkesin razı olduğu, herkesin mutlu olduğu ve sonucundan emin olduğu adalet hissini de sağlandığı bir yargı faaliyetine yol açmasını tabii temenni ediyorum. Bütün üye olan ve olmayan arkadaşların yapacağı katkılarla da Komisyon çalışmalarının doğru bir mecraya sürükleneceğine de yürekten inanıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

CELAL ADAN (İstanbul) – Başkanım, izin verirsiniz kısa bir değerlendirme yapacağım.

BAŞKAN – Vereceğim. Hemen alt komisyon başkanı konuşacak, alt komisyon raporu ya.

CELAL ADAN (İstanbul) – Recep Bey bize zaman verir yani.

BAŞKAN – Peki buyurun Celal ciğim, sıra düzeni alt komisyonun ama buyurun.

CELAL ADAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; değişik bir değerlendirme yapıldığı için özellikle söz aldım.

Bir kere, adalet konusunda bütün siyasi partileri, Türkiye'nin daha adaletli olması konusunda oy birliğiyle bizim taşımamız gerekiyor, o sorumlulukla burada oturuyoruz ancak Türkiye'nin iki temel konusunda biz Adalet ve Kalkınma Partisiyle problem yaşıyoruz, bir tanesi terör. Dün Başbakan Yardımcısını dinlerken, Bülent Arınç Beyi, bir yere sesleniyor, Sayın Bakanım da dinlesin, "Siz İmralı'nın çekiciyle Kandil'in örsünün arasından çıkın." diyor. Biz tam beş senedir "Allah aşkına, bu terör örgütüyle görüşmeyin. Ayrılıkçı, ırkçı terör örgütünün siyasi liderini siyasallaştırmayın." diye bağırarak, vatan haini muamelesi gördük değerli arkadaşlarımızdan. Ben çıktım bu Mecliste konuştum, arkadaşlarımız konuştu, Genel Başkanımız konuştu, hep aşağılandık, itildik, kakıldık. Önemli bir şey söylüyorum: Şu anda bir Başbakan Yardımcısı işlediği suçları da anlatıyor, Yalçın Akdoğan, o da diyor ki: "Artık kurtarılmış bölge yok, alıp adamları götürüp yargılama hakkınız yok, onları durdurun, öyle gelin." Demek ki Türkiye'nin bir yerinde on üç yıllık Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarında vergiler toplanmış, insanlar mahkeme edilmiş, öldürülmüş, sorgulanmış, bu bölgeyi siz açıklıyorsunuz. Biz de on senedir diyoruz ki: "Devlet büyüktür, gidin devlet olun."

Şimdi gelelim adalet konusuna. Değerli arkadaşlarımız yani Hakan Bey, Ramazan, değerli kardeşimizi de tanıyoruz; şimdi değerli arkadaşlar, Allah aşkına, siz inanarak mı konuşuyorsunuz ya? Neden bunu söylüyorsunuz? Bir haksızlık etmemeye de gayret ediyorum. 17-25 Aralık adalet için milat oldu. Hâkimin haysiyetiyle de oynandı, savcının haysiyetiyle de oynandı. Geçmişte biz de iktidar partisinde siyaset yaptık, il başkanlığı yaptık. Ben hayatımda devlet dairesine gitmedim iktidardayken. Devlet tarafsız olmalı, adalet tarafsız olmalı. Şimdi, 17-25 Aralık, Sayın Bakan da buradayken söylüyorum, millet iradesini ön plana çıkarıyorsunuz, elbette Allah'tan sonra en büyük millet iradesi olmalıdır, kurduğunuz Meclis araştırma komisyonuna ifade vermeye tenezzül etmeyen, yolsuzluğun, arsızlığın, çirkinliğin içine düşmüş 3-5 kişi değil ifade tanıklık için bile gelmediler, alaşağı ettiler. 17-25 Aralık cumhuriyet tarihinin en büyük hırsızlık olayıdır. 4 Bakan istifa etmiş ve o gün adaletle ilgili bir değerlendirme yapıldı Türkiye'de. Sayın Bozdağ da inanıyor, hepiniz tek tek inanıyorsunuz ki o günden bugüne birtakım değişiklik yapıldı. Endişelerimiz var, şüphelerimiz var. Mesela, referandumda - hatırlıyorum ben, bizim de içimiz incindiği için söylüyorum- 12 Eylül darbecilerinin yargılanması. Ben 12 Eylülde dört sene hapis yattım Mamak Askerî Cezaevinde, dört sene iki ay. Elbette darbecilerin yargılanması lazım. "Ayırın." dedik, "Bak bu hâkim savcılarla birlikte bu meseleyi getirmeyin. Biz darbecilerin cezalandırılmasına oy verelim." Siz "devrim" dediniz, hâkimleri, savcıları atadınız. Zaman zaman Adalet Bakanının üst kademedeki görevlileriyle Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda görev yapan hâkimlerle beraber yemek yedik. Ben tanımam, beni sizin arkadaşlarınız tanıştırdı onlarla. Onları öve öve bir... Enteresan bir tabloyla karşılaştık. Sonra bunlar hain muamelesi gördüler. Yani, süreç şu, aşağıdaki algı da şu: Eğer bir yerde adalet yoksa orada haysiyet, eş, sevgili, vatan, toprak, bayrak yoktur. Türkiye'de adaletin anasını ağlattık. Karmakarışık bir tabloyla karşı karşıyayız. 4 Bakan istifa etmiş, bir soruşturma yürütülüyor. Allah aşkına, sizin vicdanınızı biliyorum, ne olur savcı mahkemeye verse yahu? Hâkimler ayıklasın bunların suçsuz olduğunu. Takipsizlik yakıştı mı koca

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 12

Türkiye'ye? Ne takipsizliği! En ufak bir şeyi mahkemeye verirsin... Peki, niye mahkemeye gitmedi diye sordum Sayın Bakan, size samimi söylüyorum -Allah bize hiç kimseyle ilgili yanlış söylemeyi nasip etmesin- Yargıtaydan korkulduğu için mahkemeye gidilmediği ifadesi kullanıldı. Şimdi Yargıtaydaki yapı değiştirilmek isteniyor. Sayın Bakanım, gönderin şunları Allah aşkına yahu. Suçları varsa cezalarını çeksinler, suçları yoksa bu adaletsizliğe fırsat vermeyin. Bu endişeler şu anda bize, daha adaletli Türkiye'yi inşa etmemiz gerekirken bize geri adım attırıyor ve üzülerken... Siz konuşmasaydınız konuşmayacaktım, Hakancığım, işte "Millet iradesini temsil ediyoruz." demese konuşmayacaktım. Böyle bir süreçle karşı karşıyayız. Sayın Bakanım, bu süreç geçecek. Ben eskiden de milletvekilliği yaptım, her Parlamento yenilediğinde yüzde 65 ile 70 arası milletvekilleri seçilemez, oranlarsak buranın da yüzde 70'i gelmeyecek yani şu seçime gittiğimizde. Bu bir sebeple ilgili değil, parlamentoların böyle bir kaderi var, böyle bir yapısı var. Dolayısıyla, seçimlere gittiğimiz şu süreçte bu meseleleri çözmeden, böyle karambole getirerek, oy çokluğuna dayanarak adalet adına bir şey yapmayalım, yapmayalım, yapmayalım çünkü bu çok zarar veriyor, toplumu tahrip ediyor, yanlış bir algının ön plana çıkmasına sebebiyet teşkil ediyor, iyi hizmetleri de ayaklar altına alıyor ve gerçekten birliğe, beraberliğe ihtiyaç hissettiğimiz şu günlerde hem teröre karşı hem dünyaya karşı daha onurlu bir Türkiye için elbette daha adaletli bir Türkiye, elbette millet iradesi.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok sağ olun.

Evet, Recep Bey, buyurun, alt komisyon raporu hakkında Komisyonumuzu bilgilendirin; değişiklikler oldu mu aynen mi benimsendi veya diğer uygun göreceğiniz formatta; buyurun.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Çok değerli Başkanım, saygıdeğer Bakanım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Celal Bey'e söz hakkı verdik, o da başka konulara değindi, olsun, kabul ediyoruz biz de, yalnız bu 17 ve 25 Aralık operasyonlarından bahsederken bunun da bir darbe girişimi olduğundan bahsedebilse, o tarafa gelse herhâlde daha güzel olur diye saptamada bulunduktan sonra, Adalet Üst Komisyonu tarafından tarafımıza tevdi edilen, Ramazan Can ve benim teklifim üzerine yapmış olduğumuz çalışmada tüm tarafları etraflı bir şekilde dinledik. Yaklaşık olarak 11 yasada ve komisyondaki ilavemizle 12 yasada değişiklik içeren alt komisyon çalışmamız 26 maddesini aynen kabul ederek, 4 maddesini de teklif metninden çıkartarak, 5 maddesinde değişiklik yaparak ve 4 maddede de ilave yaparak da 35 madde olarak gelen teklif Üst Komisyonumuzda 34 madde olarak ilave birtakım maddelerle getirilmiş bulunmaktadır. Tabii, çok tartışma olan bu noterlik kanunundaki cumhuriyet savcısı tarafından verilecek... Bunu teklif metninden çıkarttık.

Bir diğer çıkarttığımız konu da Türk Ceza Kanunu'ndaki tehdit suçunun arasındaki ayrımı kaldıran madde. Birtakım itirazlar sonucunda, muhalefetin yoğun talep ve isteklerini dikkate alarak onu da çıkarttık.

Bir diğer çıkarttığımız konu da teknik izlemedeki 24'üncü maddeyi de teklif metninden çıkarttık.

Bir diğeri de bu, örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarda cumhuriyet savcısı soruşturma yapıldığı yani sulh ceza hâkiminden de karar alabilir diye, Dilek Hanım'ın çok ciddi itirazları vardı, bunu da haklı görerek teklif metninden çıkarttık.

Bir diğer konu da mahkeme tarafından verilecek tedbir kararlarındaki katalog suçlar da genişletiliyordu. Bunun içerisindeki, devletin aleyhine işlenen suçlarda sadece 302'nci maddeyi kapsam içerisine alıp diğer maddeleri şey yapıp katalog suçlar kısmında da bir daraltmaya gittik.

Tabii, çok ciddi, kamuoyundaki beklentiler, bu, hâkimler üzerindeki maaş artımında CHP İstanbul milletvekilimizin bir teklifi vardı "Farklı bir sistem getirelim." diye, onu Komisyonumuzla tartıştık, ettik, biraz da bizim düzenlememizin daha adaletli, daha hakkaniyete dayalı olduğuna karar vererek de özlük hakkının iyileştirilmesindeki mevcut düzenlemenin yerinde olduğunu tespit ettik.

İlave ettiğimiz birkaç tane teknik konu vardı. Bu, Adalet Akademisinde hâkim ve savcılık stajını bitirdikten sonra girilen imtihanda başarısız olanlara yeni bir sınav hakkı tanıdık.

Bir de bölge adliye mahkemelerinin kuruluşu hakkındaki 5235 sayılı Kanun'da normal ilk derece adli yargı mahkemesindeki görevle paralel bir düzenleme yapmamız gerekiyordu, onu yaptık. Daha doğrusu, kamuoyundaki ve muhalefetteki itirazları dikkate alarak daha az itirazlı, bir de azınlık görüşüne de, azlık görüşüne de katılarak...

Bir diğeri, bu, avukatların dosya incelemesiyle ilgili konuyu da Üst Komisyonunda biraz daha etraflıca bir şekilde görüşelim, bir daha burada ele alalım diye raporumuzda da onu dercettik.

Ramazan Can bu teklifin bütün gerekçelerini, içeriğini, maddelerini daha önce anlattığından dolayı ben bu kadarla kendimi kifayet görüyorum.

Saygılar sunuyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Recep, teşekkür ediyorum.

Isparta gülünün iki özelliği var: Tatlı rayihası ve kanatıcı diken. Siz dikensiz Isparta gülü gibi konuştunuz, çok teşekkür ediyorum.

Şimdi arkadaşlar, teklif sahiplerinin ve alt komisyon başkanının konuşmaları bitti. Diğer arkadaşlarımızın geneli üzerindeki müzakeratını, görüşlerini dinleyeceğiz fakat bilhassa Adalet Bakanlığı bürokrasisi ve bu konuda katkıda bulunan arkadaşlara bir usul sorununu hatırlatayım. Tabii, alt komisyon raporuyla bir teklif birleşmektedir ve alt komisyon raporunun üzerinde işlemler yürüyecektir. Alt komisyon raporunun yürütme ve yürürlük maddesi birleşen teklifin son maddesi olacaktır. Orada birleşmeye gideceğiz. Ona

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 13

göre önergeler falan gibi çalışmalarınız varsa o sıra üzerinde teselsül yaptırılacaktır. Bunu bilgi olarak yüksek komisyona arz ediyorum.

Kurumlar geldi tabii, katıldı. Milletvekili arkadaşlarımızın söz hakları var. Eğer dilerse bir arkadaşımızın, Yargıtay Cumhuriyet Savcımızın bir konuda çok kısa, mücmel bir görüşü olacak, ondan sonra çalışmaları sebebiyle izin istiyor ama o iradede iseniz veririm, yoksa sonuna kadar bekleyebiliriz savcım.

YARGITAY CUMHURİYET SAVCISI M. NAİM HİSARLI – Söz verirsiniz memnun olurum.

BAŞKAN – Tamam, peki.

İzninizle, yetkim var o konuda.

Bu ara arkadaşlar, milletvekili arkadaşlar da, kurumlar da kurumsal görüşlerini geneli üzerinde açıkça ifade edebilirler, maddelerde de ayrı ayrı görüşlerine başvuracağız.

Söz sırasına girelim arkadaşlar, konuşmak isteyenler, kurumlar dâhil.

Sayın Savcı M.Naim Hisarlı, buyursunlar efendim.

YARGITAY CUMHURİYET SAVCISI M. NAİM HİSARLI – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, değerli üyelerimiz; 2797 sayılı Yargıtay Kanunu'nun 27'nci maddesinin birinci fıkrasının 7 no.lu bendinin yürürlükten kaldırılması teklifiyle ilgili Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı adına görüş bildirmek üzere söz aldım.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının görevleri 2797 sayılı Yargıtay Kanunu'nun 27'nci maddesinde belirlenmiş olup görevleri arasında (1)'inci fıkranın 7 no.lu bendinde belirtildiği üzere, Yargıtay cumhuriyet savcılarının görevlere ve bu görevlerden başka görevlere atanmalarında yetkili merciye görüş bildirmesi yer almaktadır. Yargıtay cumhuriyet savcıları konularında uzmanlaşmış kişilerden oluşur. Yerel cumhuriyet savcılarının farklı olarak başsavcı adına görev yapar ve başsavcı adına imza atarlar, tebliğname düzenlerler. Savcılarının görev yapacakları bölümler, dolayısıyla inceleyecekleri suç konuları bizzat cumhuriyet başsavcısı tarafından belirlenmektedir. Tek yetkili kişinin Yargıtay cumhuriyet başsavcısı olduğu gözetildiğinde, uzmanlaşmış kişilerden oluşan Yargıtay cumhuriyet savcılarının görevlere ve bu görevlerden başka görevlere atanmalarında yetkili merciye görüş bildirmesi tabidir. Bu itibarla, 2797 sayılı Yargıtay Kanunu'nun 27'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının 7 no.lu bendinin kanunda yazılı hâliyle korunması görüşündeyiz.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Savcım.

Evet, arkadaşlar gelin.

11 numara kimdir efendim? Ha, Farukçuğum, siz buyurun. Bu dijital teknoloji noksan, hâlbuki Faruk Bey'in resmini buradan görmem lazım. Simge isimler, simge resimler var, teknoloji o noktaya vardı yani. Derhal dijital kayıt almalı ve Faruk Bey'i seyretnmeliyim. Meclis görevlileri varsa bu temennimizi lütfen Divana iletinler.

Buyurun Faruk Bey.

FARUK BAL (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bir bayan çıkıyor ya Faruk Bey'in şeyinde, ona biraz şaşırdım.

FARUK BAL (Konya) – Efendim?

BAŞKAN – Sizin karşınızda tekabülde bir bayan çıkıyor.

Buyurun.

Ya, işin latifesi Farukçuğum.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, ben konuşmaya başlamadan önce mutlaka zihnimi dağıtacak bir şey buluyorsun, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buradaki kusuru paylaşıyorum sizinle.

FARUK BAL (Konya) – Peki, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, yargı mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisinin parlamenter sistemde hassasiyetle korumuş olduğu değer yargının bağımsızlığı, yargının tarafsızlığı ve hâkim teminatıdır. Dolayısıyla, buna ilişkin yapılabilecek tüm düzenlemelerde Milliyetçi Hareket Partisi pozitif bir katkıda bulunmaya hazırdır ancak bu değerleri örseleyen, itibarsızlaştıran ve bu değerleri siyasi amaçlara ve siyasi konjonktüre göre ortadan kaldıracak bütün çalışmalara da karşı olmuştur. Şimdi meseleyi teklif sahibi olarak Ramazan Bey çok güzel açıkladı, tebrik ederim. Makul şüphe ile somut delile dayalı kuvvetli şüphe arasındaki hem uluslararası hukuktaki hem de yerel hukuktaki ve akademik dünyadaki görüşleri bize aktardı, güzel bir çalışma, tebrik ediyorum; keşke bu, yargının bağımsızlığı, tarafsızlığı ve hâkim teminatı ekseninde olabilmış olsaydı ama bu noktada olmadığımızı tarihlerle ve yaşadığımız olaylarla sizlerle paylaşarak gideceğimiz noktada Türkiye'nin nasıl bir badireye sürüklendiğini sizlerle de birlikte değerlendirmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, makul şüphe 2014 yılının şubat ayına kadar Türk hukukunda olan bir kavramdır ve makul şüphe hakikaten bağımsız ve tarafsız bir yargı mantığıyla değerlendirilebildiği takdirde ihbar mektupları, isimsiz mektuplar, birtakım faksler ile devreye giren kumpaslar ve diğer, hepimizin yargının faaliyetleri açısından şüphe doğuran ve kamu vicdanında da karşılık bulmayan kararlar olmamış olsaydı makul şüphede herhangi bir sorun yoktu. Bu sorunu yaratan nedir? Bu sorunu yaratan ciddi bir şekilde yargının adaletsizlik doğuran iş ve işlemleri olmuştur. Bu iş ve işlemler başka cenahlara yöneldiği zaman kimsenin itirazı çıkmamıştır. Örneğin, Ergenekon adı altında, Balyoz adı altında, varsa darbecileri ayıklayarak adil bir yargılama süreci yapılabilmış olsaydı sorun olmayacaktı ama "darbeci" sıfatı yaftasıyla bu işle ilgisi olmayan, bu suçla ilgisi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 14

olmayan dönemin Genelkurmay Başkanlarından kuvvet komutanlarına kadar herkes içeri alınırken "makul şüphe" kavramında değişiklik yapmayı AKP aklına getirmemiştir. Ne zaman aklına getirmiştir? Dikkat buyurun, 17-25 Aralık operasyonları başladığında. O zaman makul şüpheden hareket ederek Hükûmetin bakanlarına, bakanların çocuklarına, danışmanlarına ve ta o dönemin Başbakanına kadar ulaşabilecek bir faaliyet ortaya çıktığında makul şüphe kavramı yeterli görülmemiş, bunun yerine yargının faaliyetlerini sınırlandırabilmek için 2014 yılının Şubat ayında yargının önüne bir ihata, bir duvar örülmüştür ve o duvarda iş ve işlemlerin bir adım öteye geçmesi engellenmiştir.

Şimdi, 17-25 Aralık operasyonundan sonra Adalet ve Kalkınma Partisinin Meclisteki çoğunluğuna dayalı olarak MİT Kanunu'nda, Ceza Muhakemesi Kanunu'nda, Ceza İnfaz Kanunu'nda, HSYK Kanunu'nda, Danıştay Kanunu'nda, Yargıtay Kanunu'nda bir sürü değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklerin amacı neydi? Bağımsız ve tarafsız yargıya hizmet veya bu ideale hizmet değildi, 17-25 Aralık operasyonlarından ve 7 Şubat MİT operasyonundan kurtulma amacı taşınyordu. Dolayısıyla, 2010 tarihindeki Anayasa değişikliği döneminde Milliyetçi Hareket Partisi ne söylüyorsa bugün aynısını söylemektedir. 2010 tarihinde siz yargıyı siyasallaştırıyorsunuz, beraber yürüdüğünüz yollarda gün gelip de yol ayrımına düştüğünüzde hâliniz nice olacaktır. Yargı içerisindeki parlamenter sistemin özünden kaynaklanan denge ve denetim araçları hak ile yeksan edildi 2010 Anayasa değişikliğiyle. Dolayısıyla, kendi içerisinde denge ve denetimi kalmamış olan yargının yaratmış olduğu, kamu vicdanında karşılık bulmayan ve milletin adalet duygusuyla örtüşmeyen kararlarından sonra sizin kapı çalındığında ya da Hükûmetin 4 bakanının kapısı çalındığında meseleye çözüm arayışı içerisinde girdiniz. Orada tavır şu olsaydı hiç kimsenin itirazı olmazdı: "Evet, böyle bir yolsuzluk olmuştur. Bu yolsuzluğun delilleri vardır. Yargı bunun gereğini yerine getirsin." Ancak eğer bu bir kumpassa, eğer bu bir örgütlü hareketse, eğer bu –açık ifade edelim- cemaatin farklı alanlardan aldığı bilgilerle, farklı alanlardan elde ettiği delillerle Hükûmete karşı bir vesayet makamı oluşturmak veya Hükûmeti -hukuk yoluyla nasıl darbe olacaksa- darbeye devirmek gibi bir durum varsa bunun da delillerini ortaya koyun. Bunu da hukuk içerisinde, delilleriyle birlikte sonuçlandırmalısınız. Bunu yapmadınız. Bunu yapmayınca karşımıza şöyle bir sonuç çıktı: Bir yeni düşman kutup yaratıldı, buna "paralel yapı" denildi, bu paralel yapıya karşı istiklal mücadelesi başlatıldı.

Değerli arkadaşlarım, bu, istiklal mücadelesi değildir. İstiklal mücadelesini Türk milleti vermiştir, bedelini de ağır bir şekilde ödemiştir ve Türkiye Cumhuriyeti devletini kurmuştur, o devletin de siyasi rejimini parlamenter demokrasi olarak belirlemiştir. Onun da özünde yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı ilkesi vardır. Şimdi "istiklal mücadelesi" adı altında, bir gruba karşı, o grubun tamamı hedef alınarak siyasi söylemlerle yargının yeniden şekillendirilmesi, parlamenter demokrasinin kendisine yüklemiş olduğu fonksiyonu ifa edemez hâle düşürecekleri yargıyı. Sorun buradan kaynaklanmaktadır.

Bu sorunla ilgili olmak üzere, izin verirsiniz bir parantez açıp paralel yapıyla ilgili bir başka paralel yapıdan bahsetmek istiyorum. İki yıldan beri Milliyetçi Hareket Partisinin milletvekilleri ve şahsen ben de, Türkiye'de paralel bir devlet olduğunu açık seçik ilan ettik. Sayın Bakana da, şimdi ayrılmış olan, süreçten sorumlu Sayın Başbakan Yardımcısına da ihbar ederek açıkladık. İhbar suydur: Türkiye Cumhuriyeti devletin sınırları içerisinde dağdan inen PKK'lı militanlar yerleştikleri köylerde, ilçelerde, illerde Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından PKK'ya vergi adı altında haraç toplamaktadır. Bu suçtur. Bu suçu Türkiye Cumhuriyeti devletin organları takip etmiyor. Siz bu organların başındasınız.

İki, PKK'ya asker adı altında militan topluyor. Bu, terör örgütüne eleman kazandırmaktır, suçtur. Bu suçu takip etmiyorsunuz.

Üç, PKK'nın asayiş birliği adı altında kimlik kontrolü yapıyor, yol kesiyor, polisinden, askerinden, hâkiminden, savcısından kimlik soruyor. Vatandaşın can ve mal güvenliği asayiş denetimi yapmak üzere devletin kontrolündedir. Devletin dışında birisi bunu yapıyorsa bu suçtur. Siz bu suçu takip etmiyorsunuz.

Dört, mahkeme kuruyor. Mahkemenin temyiz merci de Kandil. İnsanları yargılıyor, Türkiye Cumhuriyeti'nin vatandaşı bunlar. Bu, devletin tek olarak kullandığı hükûmetlik hakkını, millî hâkimiyetin bir parçası olan yargı erkini kullanıyor. Bu suçtur, bu suçu takip etmiyorsunuz. "İhbar ediyorum, bunları takip edin." İki yıl önce söylendi bunlar. Şimdi Sayın Başbakan çıkmış geçen hafta "PKK mahkeme kuruyor, PKK asker topluyor, PKK vergi topluyor" diyor. Günaydın.

Değerli arkadaşlarım, işte paralel yapı buydu ve bu paralel yapıyla -siyasi sorumluluk olarak ifade ediyorum- Adalet ve Kalkınma Partisi o paralel yapının üniter devlette, millî devlette, parlamenter demokraside yarattığı tahribatın terör örgütü sorumlusu olarak siyaseten sorumlusudur çünkü "Analar ağlamasın." söylemi adı altında, milletin hissiyatına hitap ederek çözüm, süreç, vesair gibi laflar adı altına Türkiye Cumhuriyeti devletin Kurtuluş Savaşı'yla elde etmiş olduğu millî hâkimiyeti defakto devlet yetkisi kullanan bir terör örgütüyle paylaştınız. Bu anayasal bir suçtur ve bu suçun hesabı verilecektir.

Şimdi, bununla uğraşmak dururken, 17-25 Aralıkta milyon dolarlar çantalarda görüntülendi, milyon dolarlar ayakkabı kutularında görüntülendi, milyon dolarlar bakanların çocuklarının yatak odalarında yedi kasada çıktı, milyon dolarlar çikolata kutularının içerisinde çıktı, bu milyon dolarlar taksinin bagajında görüntülendi, bu milyon dolarlar havaalanında geçerken x-ray cihazından geçerken görüntülendi; "Bunları görüntüleyenler paralel yapıdır." diyerek ona karşı yargıyı şekillendirmeye çalışıyorsunuz. Bizim itirazımız bunadır. İşte, şekillendirdiğiniz yargı, milyonların binlerce defa televizyonda görmüş olduğu suç unsurlarını görmedi şekillendirilen yargı. Bizim itirazımız bunadır. Yani, 17-25 Aralık soruşturmasında takipsizlik kararı veren yargı, bağımsız ve tarafsız bir yargı olmaktan çıkmıştır. 17-25 Aralık operasyonlarına takipsizlik kararı veren cumhuriyet savcısı veya onun

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 15

altındaki adli yargı görevi yürüten insanlar hangi vicdanla, hangi akılla, hangi yasayla, hangi izanla bu takipsizlik kararını verebildi ve bu takipsizlik kararı Türk hukuk tarihinde kara bir leke olarak ortaya çıkmıştır.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, o gruba karşı yaptığınız bu işlemler bu yasa teklifiyle Meclisin iradesinden geçirilerek bir kural hâline getirilmek isteniyor. Getirmek istediğiniz kural da makul şüphe kavramını Şubat 2014'te değiştirdiğiniz tarihte, işte, bu yolsuzluk operasyonları nedeniyle Hükûmete yakın kişilere, banka müdürlerine, Reza'ya, vesaireye ulaşmasını diye, "Elindeki deliller somut değildir, kuvvetli şüphe yoktur. Bunlara karşı arama, tutuklama, vesair gibi adli işlemler yapılamaz." diye siz bunu getirmiştiniz. Şimdi o tehlikeden sıyrıldınız. Ceza Muhakemesi Kanunu'nda, İnternet kanununda, HSYK Kanunu'nda ve diğer kanunlarda yaptığınız değişikliklerle yargının üzerine bir siyasi çatıyı, bir siyasi şapkayı geçirdiniz, artık karşı taraf şüpheli konuma geldi. Karşı taraf şüpheli konumuna gelince o taraf somut delile dayalı kuvvetli şüphe korumasından yararlanamaz, bu kanun teklifinin amacı budur ya da dosyaları inceleyemesin avukatları. Avukatların, müdafinin dosya değişikliğini de siz getirmiştiniz çünkü vermiyorlardı cumhuriyet savcıları sizin şüphe altında bulunan bakanların yakınlarının avukatlarına, "Gizlidir." diyerek vermiyordu. Bu yanlış bir işti, ayrı bir konu ama o yanlış işi siz açık hâle getirdiniz. Niye? 17-25 Aralık dosyalarındaki delillere ulaşabilmek için o teklifi yapmıştınız. Şimdi devir değişti, iş tersine döndü, şüpheli konumunda karşı taraf oluştu. "BK takdirde onlar da ulaşamaz." Bu adalet değildir, bu yargı değildir. Bu, değerli arkadaşlarım, 21'inci yüzyılda insanların vicdanıyla, izanıyla ölçülecek bir durum değildir.

Değerli arkadaşlarım, bu kapsam içerisinde noterlik mesleğiyle ilgili düzenlemelere Milliyetçi Hareket Partisinin hiçbir itirazı yoktur, hâkimlerin, savcıların mali durumlarının iyileştirilmesine ilişkin Milliyetçi Hareket Partisinin hiçbir itirazı yoktur. Hâkimlerin, savcıların 2010'dan sonra özellikle disiplinle sicilleriyle oynanmıştır. Bunlara af yerine yeniden inceleme gibi bir usul getirilerek... Gerçekten mağdur edilmiş hâkim, savcı var ki ben olanları biliyorum ama gerçekten o cezayı hak etmiş olanlar da var. İkisi arasında ayrımı yapmak bu Komisyonun görevidir. Hakikaten disiplin fiilini işlemiş ve cezasını almış kişiye niye af getiriyorsunuz? Ama gerçekten öyle bir suç işlemeyip de bir grubun tarassuduna maruz kalıp haksız yere siciliyle oynanmış insanlar varsa onlara da yeniden durumlarının incelenebilmesi için bir imkân sağlayalım. Dolayısıyla, afla ilgili maddeyi bu şekilde değerlendirmek gerekmektedir diye düşünüyorum.

Madem birleştirildi, o takdirde Yargıtayla, Danıştayla ilgili düşüncelerimi de paylaşmak istiyorum. Değerli arkadaşlarım, 2007 yılında Adalet ve Kalkınma Partisi "Biz istinaf mahkemelerini kuruyoruz, kanunu çıktı -doğru, çıktı- binalar yapılıyor." Evet, yapılıyor, yapıldı şimdi de. Onun için Yargıtayın üye sayısının 150'ye indirilmesi, daire sayısının da şuna indirilmesi için kanun tasarısı gönderdiniz Meclise. O zaman 250 Yargıtay üyeli bir Yargıtayı siz "Bu büyük bir rakamdır, böyle bir Yargıtay dünyada yoktur. Bunun sayısının aşağı indirilmesi gerekir." diyordunuz. Doğruydum bu düşünce ama aradan geçen süre içerisinde Yargıtaydaki üye sayısını 387'ye çıkardınız ve toplu atamalar yapıldı oraya. Toplu atamalar toplu kararlara dönüştü. Toplu kararlar Yargıtaya bambaşka bir şekil verdi, herkesin şikâyet ettiği durum ortaya çıktı. Niçin yapmıştınız bunu? Çok açık, hepimiz biliyoruz bu gerçeği ve doğruca, dürüstçe paylaşalım. 2010 Anayasa değişikliğinden sonra aynı yolda beraber yürüdüğünüz grupla birlikte Yargıtaydaki üye çoğunluğunu ele geçirmek için yaptınız, bu kadar basitti. Bu üye çoğunluğunu ele geçirdiniz ve dünyanın en obez Yargıtayını yarattınız 387 üyeye ve bu Yargıtay, böyle yoğun üyelikli bir Yargıtay, siyaseten hormonlanmış bir Yargıtay hâline geldi. Yargıtay üyeleri bugün birbirleriyle konuşamaz hâle gelmiştir. Kanunları din, dil, ırk, mezhep, inanç, siyasi düşünce farkı gözetmeksizin uygulamakla görevli, vicdanına göre kararlar vermekle görevli olan hâkimler arasında inanç bakımından, felsefi düşünce bakımından uçurumlar oluştu, fay hatları oluştu. Bu yüzden Yargıtay üyeleri birbirleriyle konuşamaz hâle geldi, birbirlerine küstüler. Böyle bir Yargıtaydan nasıl sonuç çıkacaktır Sayın Bakanım, nasıl adalet çıkacaktır? Şimdi, bu hâle gelmiş Yargıtayı normalleştirmek gerekirken, normalleştirileceği zemin ise hukukun üstünlüğü ilkesini uygulayacak olan yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı zemininde buluşmamız gerekirken tekrar çoğunlukçu bir anlayışla "Yargıtaya seçilmiş olan üyelerin de çoğunluğunun çoğunluğunu sağlayacağım." diye 120 tane üye seçmenin ne anlamı olacak? Böylece 507 üyeli bir Yargıtaya ulaşacaktır Türkiye. Bu, Cumhuriyet tarihinde yargının miniciklanmasına en kötü örnek olacaktır, yargının eğilip bükülmesine en kötü örnek olacaktır ve başımıza bela olacaktır. "Başımıza" derken, Türkiye Cumhuriyeti devletinin bela olacaktır. Nerede istinaf mahkemeleri? Yok, "Şimdi kaldıracağız." diyorsunuz. E, niye on yıl bu ülkeyi istinaf mahkemeleriyle oyaladınız? Niye on yıl boyunca kaldırılacak diye bir şaya... Onun için "Yargıtay üye sayısını 120 artırıyoruz, istinaf mahkemelerinden vazgeçeceğiz." diye bir şaya dolaşıyor etrafta.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yok öyle bir şey.

FARUK BAL (Konya) – Ya da bunun gerekçesi şaya olarak yani 120 üyeli Yargıtay, 127 yeni üyenin seçilmesine ilişkin gerekçe "İstinaf mahkemelerini kaldıracağız." şeklinde bir şayıyla oluşturuluyor.

507 üyeli ve 50 civarında dairesi bir Yargıtayın dünyada örneği yoktur Sayın Bakanım ve bu, Türkiye'nin yargı alanında önümüzdeki yaşayacağımız çok vahim gelişmelerin de başlangıcı olacak. Dolayısıyla, bir an önce bu işten vazgeçmek gerekir. Yargıtayda sorun mu var? Vardır, öyle bir iddia varsa gayet kolay. Yargıtayda bu sorun suç oluyorsa Ceza Kanunu var, disiplin suçunu oluşturuyorsa disiplin hükümleri var, bunları çalıştırın. Her kim ne yaptıysa hesabını hukuk önünde versin, hukuk devleti bunu gerektirir ama hukuk devletinin gerektirdiği bu alandan çıkarak "Cemaat bu kadar çok toplu üye seçti, o zaman ben çoğunluğu ele geçirmek için ben de bu kadar seçtiyorum." E, yarın iktidar değişti, biz geldiğimizde "Biz de 1.500'e çıkaralım." mı diyeceğiz? Böyle bir şey olabilir mi? Bu yanlış bir mantıktır. Bu yanlış mantığın bu Mecliste düzeltilmesi gerekmektedir. Danıştay aynı vaziyette.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 16

Değerli arkadaşlarım, Danıştay ve idare mahkemeleri hukuk devletinin temel unsurudur. İdarenin her türlü iş ve işlemini kontrol edecek, denetleyecek. Neye göre? Hukuka göre. Niçin? Çünkü "hukuk devleti" diyor Anayasa, çünkü "hukukun üstünlüğü" diyor Anayasa. Şimdi, Hükümetin tandansındaki bir Danıştay ve onun altındaki idari yargı, Hükümetin her türlü iş ve işlemini nasıl dengeleyecek, nasıl denetleyecek, nasıl hukuka uygunluğunu yargı kararı hâline dönüştürebilecek? Mümkün değil. Dolayısıyla, Türkiye buradan parlamenter demokratik sistemin işleyişi bakımından, yargı açısından dengelenemeyen, denetlenemeyen 2 tane organına sahip olacak. Bunlardan bir tanesi iktidar, Hükümet, yürütme; diğeri de yasama organı. Bu ikisinin kontrol edilememesinin anayasa hukukundaki adı bellidir. Bu iki güç denetlenemiyorsa bunun adı diktatörlüktür.

Sayın Bakanım, bu mesele bu kadar açıktır ve bu kadar nettir. Böyle açık ve net bir meselede zatıalinizin hukukçu ve insani kimliğine -siyasi fikrinizi bir kenara bırakıyorum- hitap ediyorum ve Komisyonun değerli üyelerine hitap ediyorum. Demokrasilerde en temel kural, iktidarın el değiştirmesinin demokratik usullerle olması hâlidir ve Türkiye önümüzdeki günlerde bu değişimi sağlayacaktır, bugün olmazsa yarın, yarın olmazsa bir gün. Bir gün mutlaka Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidarı sona erecektir, bir muhalefet partisi veya muhalefet partileri iktidar olacaktır. O zaman sizin yarattığınız bu yargıyla, onlar sizin usulünüzle işi düzeltmeye kalktığı zaman bunun çaresi var mı hukukta? Bunun çaresi yok hukukta, demokraside de bunun çaresi yok. Onun için gelin, akliselim hâkim olsun. Benim sözlerimden arkadaşlarım alınıyor, alınmasın. Sayın İyimaya'nın ifadesine göre parmaklara akıl gelsin ve bu meseleyi siyasi bir mesele olarak değil, ülke meselesi olarak görelim. Bu ülkenin geleceğini despot rejimlere, hukukla kontrol edilemeyen, hukukla ölçülemeyen değerlere terk etmeyelim. Bu ülkenin geleceğini herkesin "Yarın mahkemeye giderim, hakkımı alırım." güvencesiyle yaşayabileceği bir Türkiye hâline getirelim.

Benim şimdilik ifade etmek istediğim hususlar bunlardır. Şuay Bey yok ama bana iki noktada ismimle hitap ederek itiraz ettiği için birer cümleyle ifade edeceğim. Evet, doğrudur, çoğunlukçu sistemin dünyanın başına 3 tane diktatör yarattığını, bunların Hitler, Mussolini ve Franco olduğunu ifade ettim. Dünyanın da bu çoğunlukçu sistemden İkinci Dünya Savaşı nedeniyle ders alarak çoğunluğun hukukla sınırlandırabileceği bir düzene geçtiğini yani İkinci Dünya Savaşından sonra anayasa mahkemelerinin kurulduğu, yasama organının da hukukla sınırlı hâle getirildiğini anlattım. O kendi düşüncesine göre bunu AKP'yle ilişkilendirmiş. Bana göre ilişkilendirmesine gerek yoktu ama kendi sorunu, onu bilemem.

Kaldırılan parmaklarla ilgili ifadem de milletvekilinin etkisizleştirilmesi ve itibarsızlaştırması olarak algılamış Şuay Bey. Doğru değil. Aksine, ben vicdanının sesini dinleyen milletvekilinin parmağının daha itibarlı, daha değerli olduğunu düşünüyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Faruk Bey, Değerli Bakanım.

Buyursunlar Oktaycığım.

OKTAY ÖZTÜRK (Erzurum) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Çok kısa bir genel değerlendirme yaptıktan sonra, Sayın Başkanım, izniniz olursa bu makul şüpheyile ilgili düşüncelerimi de arz etmek istiyorum.

Temel hak ve özgürlüklerin ve demokrasinin olmazsa olmazı, vazgeçilmez unsuru hukuk devleti ilkesidir, hepinizce malum. Hukuk devleti, çok basit tanımıyla, bütün eylem ve işlemlerinde hukuk kurallarına bağlı olan ve hukuki güvenliği sağlayan devlet olarak değerlendirilir. Hukuk devletinde hukuk kuralları onu belirleyen, vazedenler da dâhil olmak üzere, bütün kişi ya da kurumları bağlar. Hukuk devleti olabilmek için evrensel anlamdaki temel hak ve hürriyetlerin, bir başka ifadeyle insan haklarının korunması, gerçekleştirilmesi ve geliştirilmesi, adaletin sağlanması ve nihayetinde toplumda hukuki güvenliğin sağlanmış olması gerekmektedir. Hukuk devletinde bahsettiğim hukuk kuralları genelde kanun şeklinde tecelli etmiş olsa da bu durum her zaman kanuna bağlı olarak yönetilen bir devletin hukuk devleti olduğunu göstermez. Hepimizin bildiği üzere, kanun devletiyle hukuk devleti apayrı şeylerdir. Dolayısıyla, kanun yaparken Anayasa'mızın çok güçlü bir şekilde koruma altına aldığı hukuk devleti ilkesini göz ardı etmemek gerekmektedir. Kanun yaparken sadece bir şeylere tepki olarak ya da sadece birilerini, bir şeyleri koruma adına hareket edemeyiz. Kanunların en önemli unsurları genel, soyut, objektif ve kişilik dışı olmalarıdır. Bu ilkelere aykırı olarak kanun yapmak hukuki güvenliği tehdit ettiği gibi, toplumda yüce Meclisimize ve adalete olan inanca, güvene de büyük zarar vermiş oluruz.

Hukuk devletinde kanunlar toplumsal ihtiyaçlar doğrultusunda uzun, ciddi bir hazırlık ve çalışma sonucunda hazırlanırlar ve çok sık değiştirilmezler. Kanunların çok sık değiştirilmeleri toplumda yüce Meclisimize olan güveni azaltacak ve Meclisimizin ciddiyetini de tartışılır hâle getirecektir. Bunun yanında, yargının sağlıklı ve hızlı işleyişine, içtihat birikimine de engel olacaktır.

1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren Türk Ceza Kanunu 19 kez, Ceza Muhakemesi Kanunu ise 15 kez değiştirilmiştir. Bu durum, sağlıklı işleyen demokrasilerde ve gerçek anlamıyla hayata geçirilmiş hukuk devletlerinde görülmesi mümkün olmayan bir durumdur.

Bu genel açıklamadan sonra iktidar partisine mensup milletvekillerinin vermiş olduğu 14 Ekim 2014 tarih ve (2/2397) numaralı Teklif'in bazı maddelerine kısaca değinmek istiyorum.

Teklifte 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda yapılması öngörülen değişikliklerin daha önceden yine iktidar partisi mensuplarının teklif ve çoğunluğuyla değiştirilen maddeler olduğunu, bazı durumlarda eskiye dönüş kabul edilebilecek düzenlemelerin yer aldığını hep birlikte görüyoruz. Mesela, kanun teklifinin 21'inci maddesinde 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 116'ncı maddesinde yer alan "somut delillere dayalı kuvvetli şüphe" ibaresi "makul şüphe" şeklinde değiştirilmek istenmektedir. Gerekçe olarak da "Maddenin mevcut hâlinde yer alan 'somut delillere dayalı kuvvetli şüphe' ibaresi uygulamada ortaya çıkardığı güçlükler yanında,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 17

kurumun amacını ve işlevliğini zayıflatması nedeniyle 'makul şüphe' şeklinde değiştirilmiştir." denilmektedir. Oysa, daha önce 21/2/2014 tarih ve 6526 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesiyle mevcut düzenlemeyi getiren iktidar partisi mensupları farklı ve tam aksi gerekçeler ileri sürmüşlerdir. O kanunun görüşmelerinde muhalefet partileri şimdi belirtilen bu gerekçeleri ileri sürmüş fakat itibar edilmemiştir.

Burada zikredilen makul şüphe nedir? Kime göre veya neye göre şüphe makuldür? Böylesine belirsiz ve bireylerin hukuki güvenliğini ortadan kaldıracabilecek ifadeler ne derece kanun yapma tekniğine ve kanunilik ilkesine uygundur dikkatlerinize sunmak istiyorum. "Makul şüphe" kavramının keyfî uygulamaya yol açabileceği endişesini beraberinde getirdiğini ifade etmek isteriz. Hakkın özünü ortadan kaldıran uygulamalara kapı açabilir, meydan verebilir, oysaki temel hak ve özgürlükler özerline halel getirmeden ancak Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplerle sınırlanabilir. Bu teklife baktığımız vakit, âdeta önceden ilan edilmiş suçluları yargılayıp mahkeme edebilme niyetini içermektedir. İktidar yetkililerinin konuşmalarına, beyanatlarına baktığımız vakit, ister istemez bunu düşünmek mecburiyetinde kalıyoruz. Oysaki hukuku, kanunları bu kadar intikam aracı olarak kullanmak hukuk devletinde yeri olmaması gereken bir anlayıştır.

Arkadaşlarımız biraz önce millî iradede bahsettiler. Elbette ki iktidar milletvekilleri millî iradeyi temsil ederken herhâlde muhalefet milletvekilleri de millî iradeyi, lütfederlerse, temsil ediyorlar.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Hiç tartışmasız, hep beraber.

OKTAY ÖZTÜRK (Erzurum) – Biz de bizi buraya gönderenler adına konuşuyoruz.

Şimdi, burada diyoruz ki suçluları ortada, suç niyetleri ortada olanlar var ve bunları hangi maddeyle yargılayacağımız da ortada. Keşke bu yeni suçlular ihdas edip de kanunlarda değişiklik yapma gayretimizi, onları da o kanunlarla yargılama yoluna gidebilecek kadar bir gayret içerisinde olsak.

Bakın, Faruk Bey biraz önce çok acı birtakım şeylere değindi. Biz hepimiz milletvekilli seçildiğimiz vakit kürsüden yemin ettik. Devletin üniter yapısını, milletin birliğini, beraberliğini koruyacağımız şekliyle namusumuz üzerine yemin ettik. Şimdi, üzerine yemin ettiğimiz bu devletin belli yerlerinde özerklik ilan ediliyor. Bu millet bize millî iradeyi temsil yetkisini verdiği vakit bu özerkliğe söyleyecek bir lafımız yok mu, bunun önünü kesti mi bu millet bizim için? Keşke, burada da böylesine bir gayret sarf etsek.

Bakın, mahkemelerini kurmuşlar. Güneydoğu'ya gittiğiniz vakit, vatandaşın devlete karşı açtığı mahkeme var, devletin vatandaşa karşı açtığı mahkeme var ama vatandaşla vatandaş arasında mahkeme yok, kendi mahkemelerini kurmuşlar. Çok enteresan bir yapı. Cizre'de bir vatandaşa vergi cezası kesiyorlar, vatandaş mahkemeye çıkıyor, itiraz ediyor, diyor ki: "Biz bedel ödedik." Yani, bedelin anlamı ne? "Dağda benim eşkıyam var, oğlumu eşkıya olarak gönderdim, Türkiye Cumhuriyeti devletini bölüp parçalamak için ben onu gönderdim, bedel ödedim." Fakat, oradaki mahkeme bunu haklı görmüyor, bu mahkeme Diyarbakır'a geliyor, Diyarbakır'daki mahkeme bu vatandaşı haklı görüyor "Evet, bu bedel ödemiştir." diyor. Karşı taraf itiraz ediyor, dava Kandil'e gidiyor. Böyle bir Türkiye'de yaşıyoruz ve Sayın Başbakan bu yerlere gitmeyi erkeklik göstereceği olarak değerlendiriyor, muhalefete öyle söylüyor, "Erkekseniz Hakkâri'ye gidin, erkekseniz bilmem nereye gidin, şuraya gidin, buraya gidin." diyorlar. Biz de şaşırıyoruz, bu ülkeyi biz mi idare ediyoruz yoksa bu sözün sahipleri mi idare ediyor? Yönettiğiniz ülkede maalesef vatandaşların bir kısmının bir yerden kalkıp bir yere gitmesi eğer erkeklik gösterisiyse o zaman şapkayı öne alıp bir düşünmek lazım.

Kağızman Belediye Başkanlığını BDP'den biz aldık. Hani, demokrasi diyoruz ya, kanun hâkimiyeti var diyoruz ya; kıyamet koptu. Belediye Başkanımız bir hafta yerine oturamadı, bastılar bütün dükkanları, felç ettiler. Şimdi, daha acısı, 500 metre ileride çadırı kurmuşlar, bu çadır mahkeme. Oradaki yetkililer orada mahkeme yapan köpeğin -affedersiniz- kim olduğunu da biliyorlar, ismini de zikrediyorlar. Ne yapıyor şimdi bu adamlar? Haber salıyorlar, AKP'li olup da MHP'ye oy vermişse, çağırıyor, ona "Sana 500 bin lira ceza." diyor. CHP'li olup da MHP'ye oy verdiklerini tespit ediyorlarsa ona da parasal ceza veriyor ama MHP'li çağırıldığı vakit "Burayı derhâl şu kadar zaman içerisinde terk edeceksin" diyor. İşte, Türkiye Cumhuriyeti devletin kanunlarının uygulanıp uygulanmama hâli bu.

Onun için, yeni suçlular ihdas edip kanunlarımızı da bunları yargılayabilecek şekilde değiştirmek yerine, mevcut kanunları suçluları da ortada olan ya da suçlu diye addedebileceğimiz insanlar da ortadayken bunlar için de aynı şekilde uygulayalım. Eğer, Türkiye Cumhuriyeti devleti bu hâllere gelmiş, eşkıya pazarlık noktasına gelmişse, Diyarbakır Valisi açıp da birisinden, eşkıyanın kravatlısından yardım talep ediyorsa o zaman durup bir kez daha düşünmek lazım.

Şimdi, biz şunu söylemek istiyoruz: Hükûmetler istediği şekilde yatırım yapabilir; havaalanları yapabilirler, yollar yapabilirler, fabrikalar yapabilirler, bunlar hakkıdır, bunların hepsinin bedeli hâzineden ödeniyor ama bir de tapusu topyekûn millete ait olan bir şey vardır o da, bu topraklardır. Bu topraklar üzerinde birilerinin keyfe mâ yeşâ hareket etmesine Hükûmet göz yumamaz, hiçbir hükûmet göz yumamaz çünkü bütün murisleri topyekûn milletin kendisidir. Şimdi, sen kalkacaksın topraklarımızın belli bir yerinde özerklik ilan edeceksin ve kimseden bir ses çıkmayacak. Allah aşkına, geleceğimizden endişe ediyoruz, çocuklarımızın geleceğinden endişe ediyoruz, bu toprakları aldığımız gibi yarınlara aktarabilecek miyiz, aktarmayacak mıyız bu endişeyi taşıyoruz. Lütfen, millî iradeyi temsil edenler, ettiği iddiasında bulunur -hepimiz- biraz da meselenin bu yönüne bakmak mecburiyetindeyiz. Çıkardığınız kanunların hiçbir anlamı yoktur, eğer üzerinde bu kanunları uygulayabileceğimiz toprak ayağımızın altından çekiliyorsa, eşkıya gelip topraklarımızdan geçerken keyfe mâ yeşâ bayram yapıyorsa hem de Cumhuriyet Bayramı'nı seçerek geliyorsa ve buna ses çıkarılmıyor, buna müsaade ediliyorsa burada durup düşünmek lazım. Ve bunların hesabı günü geldiği vakit elbette ki kanunlar muvacehesinde mutlaka sorulacak.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 18

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Oktay Bey.

Bakan elbette sırası gelince cevaplandırır veya en azından durumu öğrenmiş oluruz.

Mahmutçuğum buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, değerli Bakan, değerli basın mensupları, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Ben Avukat Mahmut Tanal, Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Milletvekiliyim. Komisyon üyesi olmadığım için arkadaşlar tanımayabilirler.

BAŞKAN – Yok ben isminizi deklare ettim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, teşekkür ederim Değerli Başkanım.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Avukat olduğunuzu söylemediniz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teklife bir bütün olarak baktığımızda, tabii, ilk önce millî iradede bahsedildi. Ben; 2002, 2007, 2011 seçimleriyle ilgili şöyle 3 paragraflık bir genel değerlendirmeyi takdirlerinize sunduktan sonra geçeceğim.

Seçimlere 2002 yılında 18 tane siyasi parti katılmış, AKP ve CHP yüzde 10 seçim barajını aşabilmiş, oyların yüzde 34,26'sını alan AKP, Türkiye Büyük Millet Meclisinde sandalyelerin yüzde 66'sını yani 363 sandalyeyi kazanmıştır. Nedir bu 363? Yani, 3/4 oranında milletvekili sayısını almış. 2002 seçimleri bu

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – 2/3.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu neye tekabül eder? Yüzde 34 oy alıyor, yüzde 50'nin üzerinde milletvekili çıkarıyor ki...

BAŞKAN – Kendimi Anayasa Komisyonunda hissediyorum şu anda, seçim sistemini Anayasa Komisyonu tartışıyor.

Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ona bağlantıyı kuracağız Değerli Başkanım.

Cumhuriyet Halk Partisi o dönem yüzde 19,4 oy almış, oyların yüzde 33'ünü yani 178 sandalye almış. Burada, 2002 yılında katılımın en az olduğu, millî iradenin yansıtılmadığının bir ifadesi açısından 2002 seçimlerinde böyleydi.

2007 seçimlerine aynı şekilde geleceğim. 2007 seçimlerinde yine yüzde 10 barajı AKP, CHP, MHP geçmiş, AKP oyların yüzde 46,58'ini alarak Meclisteki toplam sandalye sayısının yüzde 62'sini elde etmiş, 341 sandalye kazanmış; CHP oyların yüzde 20,88'ini alarak Meclisteki toplam sandalye sayısının yüzde 20,36'sını elde etmiş, 112 sandalye kazanmış; Milliyetçi Hareket Partisi oyların yüzde 12,9'unu alarak 71 sandalye kazanmış. Bugün için, yani 2007'de baktığımız zaman yine millî iradeyi tam yansıtmıyor. Hani "millî irade" diyoruz ya, ne kadarını yansıtıyor burada verdiğimiz oranlarla...

Şu anda, günümüzde Parlamentonun gerçekten millî iradeyi ne kadar yansıttığının, yapılan kanunların "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." ibaresinin yansıtma tablosunu şimdi size çıkarıyorum: 2011 yılı genel seçimlerinde 52.806.322 seçmen sayısı var., 43.914.948 seçmen oy kullanmıştır, 8.891.374 seçmen oy kullanmamıştır. 40.960.484 seçmen Mecliste kendisini temsil ettirmektedir mevcut olan siyasi partilerle bağlantılı olarak. 11.845.838 seçmen Mecliste kendisini temsil ettirememiştir, toplam seçmenin yani kendisini temsil ettiremeyen toplam seçmenin yüzde 22,5 oranına tekabül etmektedir. Burada biraz daha rakamlara bakacak olursak...

BAŞKAN – Mahmutçuğum, ben şunu merak ediyorum: Şimdi, tabii, bu sorun demokrasi öğretisinde veya teorisinde aşkın temsil veya noksan temsil. Eğer "Katılmayın." gibi bir zorlama varsa meşruiyet sorunu olur ama iradi olarak...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ona geleceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ama bizim gündemimiz değil.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Gündeme bağ kuracağım, özür dilerim.

BAŞKAN – Ama dolaylı bağ.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Tabii, bağlantı kuracağım.

BAŞKAN – Konuya geçin, lütfen.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Geliyoruz, Adalet Kalkınma Partisi 2011 seçimlerinde, burada bahsettiğimiz oy kullanan insanların yani 43.914.948 seçmenin 21.399.000 kişinin oyunu almış, yüzde 49,83 oy dağılımıyla 327 milletvekili çıkarmış, Meclisteki sandalye oranı 59,5. Cumhuriyet Halk Partisi 11.155.972 oy almış, yüzde 35 oy oranıyla, Meclisteki sandalye oranı yüzde 24,5.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Mahmut Bey, bunları iyi biliyor, üyesi olmadığı...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Milliyetçi Hareket Partisi 5.585.513 kişinin oyunu almış, yüzde 13,1 oy dağılımıyla 53 milletvekili çıkarmış, Meclisteki sandalye oranı 9,6. Bağımsızlar 2.819.917 kişinin oyunu almış, sandalye sayısı 35, Meclisteki sandalye oranı 6,3. Yani, burada oy kullanmayıp...

BAŞKAN – Mahmut Bey, Genel Kurulda...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – ...usule riayet konusunda Başkanlık Divanını ve Başkanı en fazla uyaran ve doğru uyaran bir arkadaşımızsın.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – E, doğru da, bağlantıyı bırakmıyorsunuz ki kurayım.

BAŞKAN – Ama hayır kozalite yok burada, seçim tartışmıyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 19

Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Seçimi tartışmıyoruz. Burada biraz önce sayın konuşmacılar hani “millî irade” dediler ya ben de millî iradeyi açtım. Millî irade gerçekten... Bakın, bize oy verenlerden, Cumhuriyet Halk Partisine oy verenlerden daha fazla oy kullanmayan var.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Burada ne yapabiliriz?

BAŞKAN – Ne yapalım ağabey, bilemezsin ki.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Onları sizin hanenize mi yazacağız?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Onlar iktidardan memnun demek ki.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Milliyetçi Hareket Partisi de aynı şekilde ve netice itibarıyla burada mevcut olan yasama organının sınırı nerededir? Yasama organının buradaki sınırı... “Yani biz yasama organıyız, çoğunluğuz, istediğimiz yasayı çıkarabilir miyiz?” dersiniz, istediğiniz yasayı çıkaramazsınız.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Allah Allah, bak nasıl çıkaracağız göreceksin ha, nasıl çıkaracağız göreceksin.

BAŞKAN – Tamam ya, bırakın ya.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Recep Bey, niye bu kadar tahammülsüzünüz ya?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani, bana taşradaki bir kabadayılığı öğretmene gerek yok, ben size teorik anlamda bir hukuk devletinin gereklerini anlatıyorum.

BAŞKAN – Tamam, Mahmutçuğum devam, devam.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani, mahalle kabadayılığı yapma bana, ben sana burada hukuksal bir konuyu ortaya koyuyorum. Burada “Yasama organında biz çoğunluktayız, istediğimizi yaparız.” diyorsanız, istediğinizi yapamazsınız, sınırlamanız hukuk devleti.

BAŞKAN – Tabii.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani, netice itibarıyla, burası kabadayı olanın yeri, sayı çoğunluğu olanın yeri değil; kabadayılar sokakta dolaşır, Parlamentoda kabadayıların yeri olmaz.

Şimdi, burada, madem ki “Yasama organı çoğunluğu elimizde biz her şeyi yapabiliriz.” dersiniz bunun sınırlaması hukuk devleti diyorsak, şimdi geliyorum burada...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hukuk devletinde polise tokat atmak var değil mi!

BAŞKAN – Bir dakika, yapmayın yahu.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – ...tasarıda tedbirle ilgili konu şu: Şimdi, geçmişteki yasada yani Şubat 2014'deki düzenlemede, gerçekten getirilen düzenlemede -Sayın Bakan yok, Müsteşar ve Bakan Yardımcısı burada- o dönem ne deniyordu? Şimdi o dönemde, 2014 Şubat düzenlemesinde tedbir suçla direkt bağlantılı olursa tedbir konulabiliyordu. Neydi? Burada gerçekten direkt suçla bağlantısı... Ama şu anda getirilen ne? Getirilen düzenleme, direk suçla bağlantılı olmaksızın genel müsadere esaslara göre genel müsadere getirilmektedir. Bu, toptan müsadere olur ki, Roma hukuku döneminde dahi böyle bir tedbir yoktur. Roma hukuk döneminde dahi, yine o dönemde suçla bağlantısı olan mal varlıklarına, gelirlere el konulabiliyordu.

Şimdi, burada, hemen parantezi yine açalım. Bu tür temel hak ve özgürlükleri ilgilendiren konularda Sayın Başkan, genellikle Avrupa uyum yasaları doğrultusunda Avrupa Uyum Komisyonuna gönderilirdi yasa, insan hakları açısından İnsan Hakları Komisyonuna gönderildi, görebildiğimiz kadarıyla bu teklif maalesef Avrupa uyum yasaları açısından ne getiriyor ne götürüyor diye Avrupa Birliği Komisyonuna gönderilmedi, İnsan Hakları Komisyonuna gönderilmedi. Acaba üniversitelerin, baroların görüşleri burada var mı yok mu, bu da ayrı bir sorun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yok, hocaların hiçbirisi burada yok.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani, netice itibarıyla, sizden istirhamım, bu eksikliğin giderilmesi lazım.

Dinlemeyle ilgili, geliyoruz, o dönem “oy birliğiyle” deniliyordu. Niçin oy birliğiyle? HSYK'da, Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulunda bir atama vardı, şu sayıya geldi: Efendim, her mahkemeye, işte... Ben, gerçekten, yargıçların belli bir ideolojinin sembolü olmasına inanmak istemiyorum. Yargıçların tertemiz duygularıyla, adaletle davalara çıktıklarını, bir siyasi partiye angaje olmasını kabullenmiyorum, ona da inanmak istemiyorum ama maalesef o dönemde böyle amaçlarla getirildi denildi “oy birliğiyle” ifadesi, şimdi tekrar bunu geri kaldırıyoruz.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hiç de geri kalkmıyor işte, bilmediğin buradan belli.

BAŞKAN – Yapmayın bunu ya.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Yanlış konuşuyor.

BAŞKAN – Ya, kardeşim sonra cevap ver.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, beyefendi, bakın, benim hukuk bürom var, sizi yanımda avukat olarak çalıştırtmam, biliyor musunuz? Vallahi çalıştırtmam.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Vay, senin yanında çalışır mıyım acaba?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, senin gibi 4 tane insan yanımda çalışıyor, vallahi çalıştırtmam ama Mecliste çalıştırılıyorsun, ayrı bir konu.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Yasayı bilmiyorsun ki, yasayı bilmiyorsun ki.

BAŞKAN – Yahu, bunu bırakın ya.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani, kusura bakma Başkan.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Yasanın nasıl yapıldığını bilmiyor, yanlış konuşuyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yahu, bu kadar olmaz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 20

BAŞKAN – Bakın, arkadaşlar, insanların konuşma özgürlükleri de var, yanlış konuşabilirler ya. Lütfen...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, somut delillerle...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Mahmut Bey, size bir şey söyleyebilir miyim?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkan orada, taleplerinizi Başkana yapar mısınız?

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – “Oy birliğiyle”den vazgeçilmiyor, onu bilin.

BAŞKAN – Ya bırakın, sonra konuş kardeşim, mecbur musun ya?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Beyefendi onu çıkarıyorsunuz ya.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Çıkarmıyoruz ya.

BAŞKAN – Tamam, sonra konuşursunuz.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Tespitte dinlemeyi karıştırıyorsunuz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, somut delillerle ilgili, geçmişte, 2014’te somut delil getirirken şimdi makul şüpheyle. Somut delil iyiydi, neydi? O dönemde biz delilden şüpheliye gidiyorduk, gerçekten çağdaş ceza hukukunun aramış olduğu gereklerden bir tanesi buydu. Bu aynı zamanda kuvvetli delil olayı, hukuk devletin ve hukuktaki belirlilik ilkesinin de bir gereğidir. Yani, hukuktaki o belirlilik ilkesi uyarınca “kuvvetli delil” ibaresi önemliydi ama burada makul şüpheye gidilmesi bir keyfiliği gündeme getirir ki, bu doğru değil. Çağdaş ceza hukukundan gittikçe uzaklaşmış oluyoruz çünkü çağdaş ceza hukukunun gerekleri delilden şüpheliye gidilir ama çağdaş ceza hukuku olmayan sistemlerdeyse şüpheliden delile gidilir. Burada tam tersi bir uygulama söz konusu.

Şimdi, avukatlarla ilgili CMK 153’teki düzenleme, evet, genel prensip tamam, kuvvetlerin ayrılığı ilkesine aykırı, doğru. Peki, değerli arkadaşlar, beni bir suçla itham ediyorsunuz, dosya gizli -genellikle darbelerin, rejim değişikliklerinin olduğu dönemlerde mümkün olduğunca dosyalar gizli tutulur, kimsenin o belgeye ulaşmasını istemez, rejim değişikliklerine özgü bir düzenleme olur gizlilik kararları- peki beni suçladığınız, gizlilik kararını verdiğiniz bir dosyayla alakalı olarak benim bu iddiayı çürütebilmem için onu öğrenmem gerekmez mi? İddianın tersini nasıl ben çürüteceğim? Konuyu bileceğim, delili bileceğim, belgeyi bileceğim ki bunu çürütebileyim. Burada, tabii, kuvvetler ayrılığı ilkesi açısından biz ne diyoruz? Efendim, iddia ve orada netice itibarıyla tez, sentez, antitezin oluşabilmesi açısından burada avukatın... Nasıl ki savcı, hâkim Ceza Kanunu’nun 6’ncı maddesinde, tanımlarda, yargının ayrılmaz parçasıysa o tanımlardaki kısımda avukat da yargılamanın ayrılmaz parçasıdır. Gayet rahat burada mesleki hükümlülükler gereği uyarınca, avukat, gizlilik kararı varsa zaten kim ifşa ederse bu anlamda suç teşkil etmiş olacak ki bu düzenleme geçmişte getirildi, demokratik bir ileri adımdı ama burada geriye bir gidiş var. Burada geriye giderken bu neye aykırılık teşkil eder? Bu, demokratik toplumun gereklerini, temel hak ve özgürlüklerin özüne dokunma açısından 13’üncü maddeye ve aynı zamanda hak arama özgürlüğündeki 36’ncı maddeye, hukuk devleti olduğu belirtilen 2’nci maddesine de aykırılık teşkil etmekte.

Gelelim, yargıçların disipliniyle alakalı olarak, madem ki yargıçlara bu disiplin affını getiriyorsak bunu tüm 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’na tabi herkese getirin Türkiye’de barışık toplum sağlayalım. Kişilere, belirli kurumlara, belirli meslek gruplarına bu ayrıcalığı niye getiriyoruz? Hadi diyelim ki, siz, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’na tabi herkese bu ayrıcalığı çok getirdiniz, o zaman bunu adliye camiası içerisinde... Çünkü avukat da aynı zamanda adliyenin, yargının bir parçası, avukata da bu sicil affını getirelim, adliyenin içerisinde bulunan tüm memurlara da getirelim o zaman.

Ve gelelim buradaki özlük hakları ve maaşlarla ilgili... Aynı şekilde, Türkiye’deki 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’na tabi herkese karşı aynı şekilde bu özlük haklarıyla ilgili, maaş artışıyla ilgili düzenlemeyi yapalım. “Yok efendim, bütçemiz bunu kaldırmıyor.” Bütçeniz bunu kaldırmıyorsa, bana milletvekili olarak bu kadar yüksek maaş vermeyin, bana bu kadar yüksek de emekli maaşı vermeyin. Netice itibarıyla, yani, burada milletvekili alacak 13 bin TL, vatandaş alacak 880 TL, olacak bir hadise değil.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ya, burada demagoji yapıyorsun şimdi.

BAŞKAN – Bırakın yahu Recep.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, burada...

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Alma o zaman, başışla maaşını.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Vay be, alma.

BAŞKAN – Arkadaşlar, sükûnete davet ediyorum. Yahu, arkadaşlar, diyalog değil, monologdur müzakere şekli.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, eğer siz bu beyefendiyi susturamayacaksanız, susturmanın yöntemini çok iyi bilirim ben.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hadi gel bakalım, hani kabadayılık yoktu burada?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, susturmasını bilmeyeceksiniz, iyi susturmasını bilirim ben.

BAŞKAN – Recep Bey...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sizden istirham ediyorum yani hukukun kalıpları içerisinde bizi zorlamayınız.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, burada, netice itibarıyla, tüm kamu kurumlarındaki memurların gerçekten maaş düzenlemeleriyle ilgili ihtiyacı var. Biz sadece yargıçların, savcılarının değil hepsinin olsun diyoruz. Hatta, getirin, hâkim ve savcıya -İngiltere örneği yok mu, açık çek vermiyorlar mı- açık çek verin. Yani işin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 21

doğrusu bu. Yani, mademki yolsuzluğu bitirmek istiyoruz, hırsızlığı bitirmek istiyoruz... Yani bir yargıç, bir savcı iyi araştırabilmesi için gidip kitap alamıyor, kitaplar ateş pahası, kurumların kütüphanesi yok, yani gerçekten yok bu konuda. Peki, bir yargıç, bir savcı kendisini yetiştirebilmesi için kitap okuyamıyorsa, araştırıyorsa ne yapabilirsin? Onun için yargıç ve savcılara verilen bu ücretler düşüktür, daha daha da artırın. Teklif, hatta açık çek -İngiltere, dünya örnekleri var- verin. Yani, bu insanlara güvenmek lazım. Hürriyetimizi teslim ediyoruz, her şeyi teslim ediyorsunuz, bir tane açık çeki teslim edemiyorsunuz, bu olabilecek bir hadise değil. Burada, tüm kamu kurumlarındaki memurların maaşlarının düzeltilmesi lazım.

BAŞKAN – Bak, Grup Başkan Vekiliniz söz alacak şimdi.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İstinaf mahkemeleriyle ilgili, Sayın Bakanım, istinaf mahkemesi, bakın, ben, size İstanbul örneğini vereyim: 4'üncü başkanı görevlendirdiniz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Başsavcı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) –Başsavcı.

3 tanesi orada görev yapmadan emekliye ayrıldı, bakın. 3 tane, atadınız, görev yapmadan emekliye ayrıldı, bakın.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – 2'ncisi bu.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – 2 mi emekliye ayrıldı? Peki, güzel. Şu anda 3'cüsü görevde değil mi?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Evet.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, yani, 2 tanesini emekliye ayırdınız ama hiçbir işlem yapmadan. Şimdi, bir kanun, ne olur, çıkarken uygulamak lazım. Oraya görevlendirilen eğer 2 tane başsavcı süresini bitirip emekliye ayrılmışsa bu doğru bir uygulama değil.

Şimdi, sözün özü şu: Bir, bu bahsettiğim konular açısından, Anayasa'mızdaki ölçülülük ilkesine, orantılılık ilkesine, hukuk güvenlik ilkesine ve Anayasa'mızın 36'ncı maddesindeki hak arama özgürlüğü ilkesiyle birlikte Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6'ncı maddesindeki adil yargılama ilkesine de aykırılık teşkil etmektedir. Bu hususların Başkanlığınızca resen göz önüne alınmasını arz eder, eğer kalplerini kırdığım arkadaşlarımız olduysa da özür dilerim.

İyi çalışmalar dilerim.

BAŞKAN – Olur mu, kalpler o kadar hafif mi ya?

Sağ ol, teşekkür ediyorum Mahmutçuğum.

Sayın Başkanım, buyursunlar ondan sonra ben...

Arkadaşlar, Levent Bey'in konuşmasından sonra ara vereceğim, yedi çeyrekte beraber olalım diyorum.

Buyurun Levent Bey.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Bakan...

BAŞKAN – Bir dakika Levent, sevgili kardeşim...

Levent Bey, Ankara Barosundan arkadaşımız, tabii, bizim gençlerden, onların ağabeyleri oluyoruz biz. Dayısı benim arkadaşım, felaket bir hatiptir. Türk savunma mesleğinde özgün hatiplerden birisidir Erdal Bey. 1975 yılında Ankara Barosu kongresinde Yekta Güngör'ü felaket şekilde, yani hitabetiyle allak bullak etti, o psikolojiyi ben çok yakından biliyorum yani çok büyük bir hatiptir.

Buyurun Levent Bey, bundan sonra herhâlde beş dakikada tamamlarsınız.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (İstanbul) – Levent Bey de ondan aşağı kalmaz.

BAŞKAN – Ha, bilmem onu.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (İstanbul) – Görürsünüz şimdi.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım; ben de bu toplantıda sizlerle beş dakikalık bir değerlendirme yapmak üzere söz aldım, fazla zamanınızı almak istemiyorum.

Sayın Başkan, bu görüşülen, Hükûmetin teklifiyle, arkadaşlarımızın getirdiği teklifle burada görüşülen maddeler aslında bizim adalet sistemimizde Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidara geldikten sonra çok sıklıkla başvurduğu bir yöntemi bizlerin önüne getirmektedir. Gerçi, kimi arkadaşlarımız değişti ama bir devletin hukuk sistemini belirleyen en önemli öğelerden bir tanesi hukuk sisteminin hukuk sisteminin içtihatlarından oluşan ve yıllara sari tecrübeler ve uygulamalarla büyük bir tecrübeden geçerek olgunlaşan kararların, kanunların toplum üzerinde sağladığı adalet duygusudur. Sık sık değiştirilen kanunlar ya da metinler ya da yönetmelikler toplumun, demokrasinin kurul ve kurallarını değiştirmek anlamına gelir. Beş yıl öncesine baktığınız zaman elbette toplumun ihtiyaçları çerçevesinde değişecek konular vardır ama toplumun bir idari sistem içerisinde, bir kanun sistemi içerisinde yönetilmesini gerekli kılan kuralların çok ciddi bir oranda erozyona uğramaması gerekir. Mahkemeler de zaten geçmiş yıllardaki tecrübelerden yola çıkarak içtihatlarını oluştururlar ve artık bunun üzerine bir berraklık ve bir tartışmasızlık söz konusu olur.

Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisinin, iktidarın değişen koşullara göre, kendi içinde bulunduğu duruma göre ortaya çıkan gelişen tabular karşısında -yolsuzluk olaylarında ya da başka tip olaylarda- kendi iktidarını acaba nasıl koruma anlayışıyla ya da bir başka yapılarla -ki buna muhalefetin tümü dahildir- onlarla mücadeleyle nasıl daha sert yaparım anlayışıyla sıklıkla getirdiği bu teklifler, bu değişiklikler bir kere baştan Anayasa'mız ve hukuk devleti ilkeleriyle çelişen ilkelere. Elbette kimi zaman bütün partilerin mutabakatıyla toplumun tümünü ilgilendiren konularda ihtiyaç olan değişiklikler yapılabilir ama bizim gördüğümüz bu tekliflerin tasarıların tümünün altındaki ihtiyaç iktidarın ihtiyacıdır, toplumun ihtiyacı değildir, muhalefetin ihtiyacı değildir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 22

Toplumsal ve muhalefetin ihtiyacı ülkede adaletin tesis edilmesidir, adalet duygusu. Bu duygunun yitirildiği her ortamda inanın ki siz istediğiniz kadar kanunları değiştirin, iyi olduğu iddiasıyla değiştirin ya da farklı konularda mükemmel olduğunuz iddialarıyla getirin, toplumda adalet duygusunun zedelenmesine yol açan uygulamaları yaptığınız andan itibaren siz toplumda adaletten söz edemezsiniz ve bunu gerçekleştiremezsiniz.

Adalet... Vatandaş bilecektir bir mahkemeye gittiği zaman hangi parti döneminde olursa olsun - davaya bakan hâkimin siyasal görüşü elbette ki olacaktır ama- o hâkimin siyasal düşüncesiyle hareket etmediği kanısında olacaktır insanlar ve herkes öyle olmalıdır. Ama şu anda maalesef eğer bir davaya başvuran bir kişi o davada hâkimin hangi partiye mensup olduğunu araştırıyor ve bundan yararlanarak bir sonuç almaya çalışıyorsa Türkiye'de gerçekten vahim bir tehlike var demektir, altını çizmek istediğim en özellikli noktalardan bir tanesi bu. Yani iktidara bağlı adalet, falanca partiye bağlı adalet ya da falanca partiye hâkimin verdiği adalet değil, hangi partiye mensup olursa olsun bağımsız yargıyı tesis etmekle yükümlüyüz Sayın Bakan, Sayın Başkan; Türkiye'nin acil ihtiyacı bu. Bugün tartışmamız gereken nokta, bağımsız yargı ve adalet. Kimin için adalet? AKP'li için de adalet, CHP'li için de, MHP'li için de, BDP'li için de. Kimsenin kafasında kuşku duymayacağı bir ortamı sağlamaktır görevli olduğumuz konu ama ne yazık ki Türkiye hızla bu ortamdan uzaklaşmıştır. Ardı ardına son zamanlarda yaşadığımız tablodan gördüğümüz gibi iktidarın kanunları değiştirme telaşı içerisinde gününü kurtarma, geleceğini kurtarma, muhalefeti sindirme adına getirdiği ardı ardına bu yasaların biliniz ki bir bumerang olarak günün birinde size dönme tehlikesi yüzde 100'dür. Siz falanca dairenin üye sayısını artırmakla bir sonuç elde edemezsiniz. Falanca dairelerdeki kişilerin görev yerlerini değiştirmekle bir sonuç elde edemezsiniz. Sağlayacağınız, bağımsız yargıya güvenecek ortamı gerçekleştirmek ve bu konuda Türkiye'nin çok kötü bir sicile ve tecrübesi vardır.

Sayın Bakan, 1994 yılında Kuşkonar ve Koçağılı köylerindeki 38 yurttaşımızın Türk Silahlı Kuvvetlerine mensup savaş uçaklarınca öldürülmesi üzerine bildiğiniz gibi bir müddet önce Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Türkiye'yi 2 milyon 305 bin euro tazminata mahkûm etti, ve bu tazminatı verdi ve "Etkin bir soruşturma da yürütün." dedi. Bir bakıyorsunuz adalet bekleyen o yurttaşlarımız, onların ellerinden tutmamız gerekirken Genelkurmay Askerî Savcılığı tekrar takipsizlik kararı veriyor, Hava Kuvvetleri Mahkemesi de itirazları reddediyor ve tekrar yurttaşlarımıza Anayasa Mahkemesine ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gidecek bir süreci Türkiye yaşıyor. Burada adalet nerede? Bu yurttaşlarımız ne yapacaklar şimdi? Bir bakıyorsunuz Uludere'de her türlü mücadeleye karşın yine Genelkurmay Askerî Savcılığı takipsizlik kararı veriyor. Bu takipsizlik kararına verilen itiraz Hava Kuvvetleri Askerî Mahkemesinde tekrar reddediliyor ve 34 tane yurttaşımızın öldürüldüğü bu olayda yaşayan yurttaşlarımız, bu olayın mağdurları adalet feryadını bugün de sürdürüyorlar.

Şimdi, önceki gün, Yırca köyünde, Danıştayın, 6 bin zeytin ağacı söküldükten sonra verdiği karardan, daha doğrusu ulaştırdığı karardan sonra Başbakan Yardımcısı Sayın Arınç karara diyor ki: "Bu karara uyulması gerekir." Burada muhatap şirkettir derken ortada uyulmasını gerektirecek bir mahkeme kararı olmadığını bildiği hâlde bunları konuşuyor ve şu tarifi de yapıyor: "Zaten her yer zeytinlikti." diyerek sanki bu kararın alınmasını da teşvik ediyor. Şimdi, burada 6 bin tane zeytin ağacının yitirildiği bir ortamda adalet nerede Sayın Başkan? Ve Başbakan Yardımcısı "Mahkeme kararına uyulması gerekir." derken, Cumhurbaşkanının şu anda oturduğu ve bizim "kaçak saray" diye tarif ettiğimiz sarayda daha Başbakanken şimdiki Cumhurbaşkanı "Ben mahkeme kararına karşın burada oturacağım." diyorsa bu ülkenin belediye başkanları hangi ilçelerindeki gecekonduları yıkmada etkinliğinde bulunabilecekler?. Gecekondu sahipleri de "Siz gidin Cumhurbaşkanının kaçak olan o sarayını mühürleyin." demeleri gerektiği bir noktada kanun ve hukuk nizamının kaybolduğu bir ortamı yaşıyoruz. Hangi Cumhurbaşkanı söylüyor bunu? Anayasa'ya göre sadakatine yemin ettiği, hukuka bağlı olacağına dair yemin ettiği bir Cumhurbaşkanı "Mahkeme kararını uygulamam, ben orada otururum." diyor ve ayrıca da oturuyor. Bunlar adaleti yaralayan konular Sayın Bakan. Bir ülkede eğer devleti yönetenler başta mahkeme kararlarına uymaktan imtina ediyor ve bunu teşvik eden uygulamaların içerisinde giriyorsa siz bırakın buradaki kanun maddelerinin her birini ayrı ayrı tartışmayı, bunların hiçbirinin yeri yoktur. Kimse kendi kendisini aldatmasın. Türkiye'nin en önemli sorunları bunlar.

Gezi'de ölen pek çok gencimizin davası bulundukları yerlerden yüzlerce kilometre öteye alındı değerli arkadaşlarım. O yakınları, mağdur ailelerin hepsi binlerce, yüzlerce kilometre yol katederek duruşmaları izlemek zorunda bırakılıyor ve mahkemeler de verdikleri kararlarla davaların geciktirilmesine yol açıyorlar. Adalet bunun neresinde? Ne yaptığımızı zannediyoruz biz? Ne yapıyorsunuz? Yani o kanayan vicdanlar, ağlayan anneler, babaların dramı Türkiye'de dinliyor mu bu uygulamalarla? Maalesef dinmiyor. Eğer biz gerçek bir adalet duygusundan bahsediyorsak bir kere bunların ortaya dökülmesi ve adaletin buralarda tesis edilmesi gerekir.

Siz yolsuzlukların savcılarını, emniyet müdürlerini, bütün herkesi değiştireceksiniz ve kamu vicdanında bu yolsuzluklarla mücadele ediyor algısını yaratmaya çalışan bir uygulamanın içerisinde kendinizin ne hakla adaletin içerisinde yer bulacağınızı düşüneceksiniz? Ve bir bakıyorsunuz yolsuzluk davalarını kapatan savcıların ödüllendirileceği günlere geldiğimizi görüyoruz. Yolsuzluk davasına bakan ve takipsizlik kararı veren savcının Yargıtaya üye olarak atanacağı söyleniyor Sayın Bakan, önümüzdeki günlerde bunu göreceğiz, izleyeceğiz. Böyle bir şey olursa biliniz ki Türkiye'de adaletin "a"sından söz etmek söz konusu değildir. Türkiye'de eğer bunlar böyle olur ve devam ederse Adalet Bakanlığının kapısına kilit vurmamak gerekir. Arzu edilen adalet bu değildir. Arzu edilen adalet, bakın, ben size Atatürk döneminden, bir adalet sisteminden örnek vereyim: Atatürk'e suikast davasında Urfa Mebusu Ali Suavi yargılanmıştır Değerli Bakan ve yargılandıktan sonra berat ettiği zaman Atatürk makamına almış "Mahkeme bu kararı vermiştir, sen haklısın, seni yanaklarından öpüyorum." diye onu baş köşesinde oturtmaya devam etmiştir. İşte mahkeme kararına uymak budur ve biz bu konularda adaletin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014

Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 23

tecilli etmesinde şu andaki Türkiye'deki ibret verici manzarayı gördüğümüz zaman, Türkiye Cumhuriyetinin bütün kurumlarıyla, kurallarıyla sarsıldığı, ayaklar altına alındığı bir dönemi yaşıyoruz. Bu dönemi bize yaşatmaya hakkınız yoktur. Bir devlet bütün kurallarıyla varsa vardır, kurullarıyla varsa vardır. Ardı ardına çökertilen hukuk sistemimiz, ardı ardına çökertilen ahlak değerleri, ardı ardına yapılan haksız uygulamalarla Türkiye'de artık adaletten söz etmek söz konusu değildir. Bugün burada yaptığımız adalet arayışı değildir. Bugün burada yaptığımız iktidarın adaletten kaçış arayışıdır. Bunun böyle bilinmesi gerekir. Biz bu konuda, arkadaşlarımız elbette maddeler üzerinde değerli görüşlerini ifade edecekler ama bu yanlışları sürdürmeyelim değerli arkadaşlar, adalet bir gün çöktüğü zaman -ki şu anda o dönemleri yaşıyoruz- biliniz ki hepimiz altında kalırız.

Ve özellikle, Sayın Başkan, siz avukatlık kökeninden geliyorsunuz, ben sizin avukatlığınızı çok daha beğenerek yıllarca izlemiş ve örnek de almışımdır ama avukatlarla ilgili tekliflerde en azından siz burada bir direnç göstermelisiniz. Yani avukatların dosyayı okuyamayacağı bir ortam sizin Başkanlığınızda çıkmamalıdır.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Önerge geliyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bilemiyorum. Önergenin kapsamını daha sonra görüşürüz.

Bu konuda ben size güvenmek isterim. Ama gücünüz yetmiyor da çıkartamıyorsanız, ben daha önce Plan ve Bütçe Komisyonunda da söyledim, ceketinizi alın buradan çıkın. Ben sizi tanıdığım Ahmet İyimaya olarak kalmaya devam edin diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Levent Bey.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Başkanım, ben yarın sabah konuşayım.

BAŞKAN – Bu fırsatı sana tanıyorum çünkü baktım, inceliyorsunuz, inceleme ihtiyacı içindesiniz.

Değerli Bakanım, siz de söz istiyorsunuz tabii, her safhada söz alabilirsiniz.

Ben 19.30'a kadar ara veriyorum, ondan sonra devam edeceğiz.

Kapanma Saati: 18.09

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 24

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.39

BAŞKAN: Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP: Mustafa Kemal ŞERBETÇİOĞLU (Bursa)

-----0-----

BAŞKAN – Evet, toplantıyı açıyorum.

Dilek Hanım, zatiyalileri mi konuşacak, yoksa Ömer Bey mi?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ömer Bey.

BAŞKAN – Ömer Bey, buyurun.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Şimdi, Sayın Başkan, her iki yasa teklifini de içerecek şekilde bir genel değerlendirme yapacağım, bazen maddeleri de içerecek bu. Zira yarın burada Komisyonunda olmayacağım.

BAŞKAN – Yani, siz müzakerenizi birleştirdiniz.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Birleştirdim, bütünüyle bugün bir değerlendirme yapmak istiyorum.

Tabii, ilk 7 madde Noterlik Yasası'yla ilgili. Noterler Birliğinin bu konuda bir onayı var, isteği var. Bu kapsamda pek denecek bir şey yok yalnız 6'ncı maddeyle ilgili bize geniş bir talep geldi. Bu da madde metninde yer alan "Bu şekilde bilgi ve belgelerin saklanması ve paylaşılması 55'inci maddedeki 'evrak ve defterlerin gizliliği' hükümlerine aykırılık teşkil etmez." ibaresi var. Yani, noterlerin ellerinde bulunan mevcut evrakların belli bir oranda saklanması ve paylaşılması konusunda 55'inci maddedeki gizliliğe riayet edilmeyecek, bir istisna getiriyor bu. Dolayısıyla, bu paylaşımın kapsamının ne olacağı konusunda bir tereddüt hâli var.

BAŞKAN – Kişisel verilerle de bağlantılı, çok önemli.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Evet.

Dolayısıyla, yarın kişisel verilerin korunmasına dair yasal düzenlemeler gündeme geldiğinde bu önemli bir sıkıntı yaratacaktır. Bu maddenin ben yeniden gözden geçirilmesinde fayda olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Çok önemli, Noterler Birliği, çok önemli.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Her şeyden önce en azından bu ibarenin kaldırılmasında fayda var yani 55'inci maddedeki gizliliğe riayet yine bir kapsamda olmalı.

Hakeza, arkadaşlar alt komisyon toplantısında da bu konuda bir tereddüt olmaması gerektiğini ifade ettiler, Noterler Birliğinden arkadaşlarımız. Bu konunun üzerinde durulması gerektiğine inanıyorum.

BAŞKAN – Noterler Birliği burada değil mi efendim, bu nokta önemli, kişisel verilerin açıklanması falan.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Buradalar. Her ikisi de değerli dostumdur, onlarla da paylaşıyorum.

7'nci maddeyle ilgili olarak alt komisyonunda da sözlerimi tekrarlıyorum, şöyle ki: Beş yıl görev yapmış idari yargıçların doğrudan hukuk fakültelerine alınmaları işlemi doğrudan Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırıdır. Binlerce gencimiz bu okullara giremezken, yurt dışında okumak için yol, yöntem ve para ararken bir kere bu eşitlik ilkesine aykırı tutumun doğru olmadığını düşünüyorum.

İkinci olarak, beş yıl idari yargıçlık yaptırdığınız birine hukuk fakültesi yolunu açmak onun yetersizliği gibi bir algının da doğması anlamına gelecektir. İdari yargıçlar çeşitli mesleki gruplardan olabilirler. Bu konuya ilişkin bir önemli önerim var. Yani, şöyle bir şey bile düşünülebilir: Bundan sonra idari yargıçların da -madem böyle bir yöntem, yol açılacaksa- mutlaka hukuk fakültesi mezunu olmaları koşulu getirilmelidir. Yani, madem niye onlara hukuk fakültesi yolunu açıyorsunuz?

BAŞKAN – Bu da çok önemli bir parametre Sayın Bakanım.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Alt komisyon çalışmaları sırasında yetkili arkadaşlarımız, işte bu hâkimlerin 65 yaşından sonra emekli olunca avukatlık yapamadıklarını ve avukatlık yapmak olanağını elde etmek için kendilerine böyle bir imkân sağlandığı söylediler. Ben de oradaki ifademi tekrarlıyorum: 65 yaşından sonra avukatlık yapacaklarına, bu kadar genç avukat arkadaşımız var, çoğu geçim sıkıntısı içinde, gitsinler evlerinde torunlarına baksınlar.

9'uncu maddeyle ilgili bir şey var. Artık bence bu teklife gerek yok çünkü ilk teklifte 9'uncu madde gereğince Yargıtaydaki tetkik hâkimlerinin seçimi HSYK'ya veriliyordu. Böyle bir düzenleme yapılacak, mademki ikinci teklifle Yargıtaydaki üye sayısı artırılıyor, mademki Yargıtay artık belli bir elin eline geçecek, öyle anlaşıyor, o zaman bence bu maddeye de gerek yok.

11'inci maddeye ilişkin olarak, avukatlıktan geçişin ben yine beş yıl olmasından yanayım çünkü hukuk fakültesinden taze bilgiyle mezun olmuş arkadaşlarımızın hâkim adaylığı sınavına girdiği bir ortamda yani bunu zorlama bir şey olarak görüyorum. Girsinler tek bir sınava ama en azından beş yıllık bir mesleki deneyimin daha iyi olacağını düşünüyorum. Bunun iki yıla inmesi doğru değildir.

BAŞKAN – Buradaki bir görüşünüzü alacağım Ömer Bey, benim görüşüm var, bugün paylaştım Bakanım.

Peki, avukat beş yıl mesleğini icra etti, hâkim adaylığı yazılı sınavına girmesi zorunlu mu, mülakat yetmez mi? Bence yani avukatı tekrar hukuk muhakemesi usulü, yok ceza muhakemesi usulü falan gibi...

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Buradaki sorun şu: Geçmişte de...

BAŞKAN – Yok, geçmişte yoktu, Mehmet Ali Şahin Bey zamanında geldi bu.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014

Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 25

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Yok, 1980’li yıllarda mülakatla beş yılı bitiren avukatların alımı söz konusuydu.

BAŞKAN – Bence yazılı sınav doğru değil.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Türkiye’de her şeyde olduğu gibi burada da asıl temel sorun bu avukatları kimin seçeceği noktasındadır. Yani, bu mülakatı kim yapacaktır, mülakatı hangi tarafsız anlayışla yapacaktır. Keşke Türkiye o günlere gelebilse de bir güven duygusu, güven ortamı içerisinde yapabilirsek.

BAŞKAN – Ama yazılı sınav gerekmez diyorsunuz.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Yani, şu anda yazılı sınav tabii ki gerekecek yani mecbur gerekecek.

BAŞKAN – Niye gereksin, beş yıl avukatlık yapmış, niye?

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Yani, beş yıl yapabilir, o da olabilir ama o da bir sürü sorun.

BAŞKAN – Yok, beş yıllık yapmış artık. Ben olmasın diyorum.

ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Olmasın mı, gerekmez mi diyorsunuz?

BAŞKAN – Gerekmemeli.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Hayır, şu anki ortamda mülakat da yapıldığı zaman kimlerin alınacağı şimdiden belli olduğu için bugünkü ortamda...

BAŞKAN – Yazılı mı olsun Süha Bey?

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Tabii ki yazılı.

BAŞKAN – Tamam, peki.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Şimdi, maaş artışıyla ilgili olan bölümü arkadaşlarımız yarın değerlendirecek ama ben kısaca ona ilişkin bir şeyler söylemek istiyorum: Emekliliğe yansıtılmasını olumlu bir durum olarak görmüyorum. Bunların emekliliğe yansıtılması önemli çünkü emekli olan hâkim ve savcılar sıkıntı içinde, bir.

İkincisi: Özellikle adliye çalışanları, mülki amirler ve kamu avukatları, özellikle hazine avukatları gerçekten maddi yönden sıkıntılıdır, onlar da büyük bir beklenti içindeler. Onların da beklentilerinin karşılanmasında yarar vardır. Böylesine, sadece hâkim ve savcılara yönelik bir artış HSYK seçimlerinin bir ödülü ya da HSYK seçimlerinin bir sonucu gibi görülecektir, böyle algılanacaktır, bu da hâkim ve savcıların geneline yönelik haksız bir algıya neden olabilecektir. Maaş artışıyla ilgili, silah edinmeyle ilgili, bunların hepsini tabiri caizse bir anlamda rüşvet maddesi olarak nitelendirilmekte...

BAŞKAN – Ya Ömer Bey, siz tekniğe, terminolojiye saygılı olun.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Ama algı bu, algı bu çünkü şöyle bir şey algı: Yargıda Birlik Platformunun yetkilileri Sayın Başbakanla görüşüyorlar. Başbakanlığın önüne çıkıyorlar, Başbakanlığını önüne çıkıldığı zaman kendilerine mikrofon uzatılıyor ve aynen şunu söylüyorlar, ki o konuşmayı yapan da benim çok sevdiğim bir arkadaşımıdır, diyor ki: “Bizim taleplerimiz kabul edildi. Maaşımız artacak, hakkımızdaki disiplin soruşturmaları ortadan kaldırılacak.” Şimdi, bunu başka türlü nasıl algılanacak onun takdirini ben yüce heyete bırakırım.

Şimdi, şeye gelince, yurt dışı teşkilat konusuna olumlu bakıyorum. Adalet Bakanlığının yurt dışında bir teşkilatının olması olumlu ama ben alt komisyonda da söyledim, yabancı uyruklu kişilerin bu teşkilatta görev almalarını doğru bulmuyorum çünkü Adalet Bakanlığının belki son derece önemli, gizlilik derecesi olan işlemleri söz konusu olabilecektir.

ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Yurt dışında Türk vatandaşı olmayan Türkler var ya onları söylüyor.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – “Türk vatandaşı olmayan Türk” tabiri geçmiyor, Türk vatandaşı olmayanlardan da görevlendirme yapılabilir. Ha, diğer bakanlıklarda da benzer uygulamalar varmış ama ben bunu şahsen doğru bulmuyorum, onu söyleyeyim.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Onunla ilgili bir önergemiz var zaten.

BAŞKAN – Önerge, anladım. İfade ediyor Ömer Bey.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Makul şüphe konusuna gelince, makul şüphe konusunda şubat ayında yapılan değişiklik sırasında, somut delillere dayalı kuvvetli suç şüphesi tanımlamasının doğru bir tanımlama olmadığını, genel uygulamanın makul şüphe bazında olduğunu söylemiştik ama o zaman 17 Aralık sendromunun üzerinden atılması için bu yapılmıştı, hatta şöyle de denmişti: “Bir yıl içinde bu düzenleme değişecektir.” demiştik, Sayın Hakkı Köylü de “Bir yıla varmaz.” demişti, hakikaten de varmadığını gördük.

Şimdi, burada yine ben siyasi etik gereği ve ilkeli olmanın gereği makul şüpheye dönüşü doğru buluyorum ama asıl sorun uygulamadır. Uygulamada bu kuvvetli şüpheye rağmen... Mesela bir kısım polislerin evleri arandı ama hepsi serbest bırakıldı. O zaman demek ki bu evleri aranan kişilerin haklarında somut delillere dayalı kuvvetli suç şüphesi yoktu, buna rağmen arama kararları verilebildi. Sorun uygulamadır. Uygulama konusunda yeni HSYK’nın Teftiş Kurulu duyarlı olmak zorundadır, gerçekten kimsenin gözünün yaşına bakmamalıdır. İnsan hak ve özgürlüklerine ilişkin bir durumda bu makul şüphe tanımlamasını da tam anlamıyla uygulamaya özel göstermelidir.

Makul şüpheyle ilgili söyleyeceğim genelde bu ama tabii arkadaşlarım farklı da düşünebilirler. Şunu yapabiliriz, bir yenilik olması anlamında, sadece bir öneridir benimki: Makul şüphe tanımlamasını yeterli şüphe hâline dönüştürebiliriz, kuvvetli değil de.

BAŞKAN – Dava açmak şartında, aynen.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 26

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Yeterli şüphe kavramını kabul edebiliriz burada. Bu bir anlamda temel hak ve özgürlüklerin korunması iradesinin Meclis tarafından da ifade edilmesi anlamına gelir. Ben dolayısıyla bunun maddelerinin görüşülmesi sırasında esas alınmasını son derece önemli görüyorum.

Şimdi, 21'inci madde var, benzer, bu, yazılı sınavda başarı gösteremeyenlere hak verilmesi, akademiye başvuru, bunu olumlu bir davranış olarak buluyorum.

24'üncü maddeyle ilgili bir şey söyleyeceğim: El koymaya ilişkin olarak kapsam genişletilmektedir. El koymanın kapsamında bayağı bir suç artışı söz konusudur.

BAŞKAN – 128 anlamında mı diyorsunuz?

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – 128 anlamında görüyorum.

Bunu da çok anlamlı bulmuyorum yani telefonunu dinlemediğiniz... Bir anlamda dinleme kararları verildi. Mesela gizli soruşturmacı görevlendirmeniz bir şeyde el koymanın kapsamının genişletilmesi özel mülkiyet konusunda bir yığın tereddüdü de beraberinde getirebilecektir, bunu doğru bulmuyorum.

Alt komisyon sırasında 135 ve 142'nci maddelerde değişiklik yapıldı. Dinlemelerin kapsamı genişletilmiştir ilk teklifte. Biraz daraltma olmakla beraber... Ki bu daraltmayı da çok anlamlı buldum çünkü savaş suçlarının dinleme kapsamına alındığına ilk kez tanık oldum ben yani savaş suçları, 302'den sonra gelen, 308'e kadar var olan savaş suçlarının dinleme kapsamına alınması benim için hele ki bu konjonktürde anlamlıydı ama alt komisyon çalışmalarında bunların çıkarılmış olması da olumlu bir girişimdir.

153'üncü maddede değişiklik yapan 27'nci maddeye gelince yani müdafinin yetkisinin kısıtlanmasına. Elimizde bir tane değişiklik önergesi var. Şimdi, bu önergede katalog suçlarla sınırlandırma söz konusu fakat burada iki noktaya özellikle değinmek isterim.

BAŞKAN – Bu sizin vereceğiniz önerge mi Ömer Bey?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Yok, bizim önergemiz.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Ben yarın olmayacağım için ona bir değerlendirme edecektim.

Şimdi, gizli telefon dinlemede, teknik takipte ısrarla 17 Aralıktan sonra yapılan iki yargı paketi değişikliğinde ısrarla üzerinde durulan ve uygulamadan kaldırılan bir hüküm vardı, o da neydi? Suç işlemek amacıyla örgüt kurmak ve bunlar dinleme kapsamından çıkarıldı. Neden, gerekçe neydi? İşte, savcı 3 tane kişiyi bir araya getirir, örgüte sokar, insanları kurmaca örgütlerle dinler. Şimdi, kısıtlama kararında aynen bu duruyor, beşinci bentte, suç işlemek amacıyla örgüt kurmak. Şimdi, bu o temeldeki iki tane yargı paketindeki anlayışla çelişen bir anlayıştır. Bir kere bu beşinci bendin mutlaka çıkarılması gerekiyor.

Bir diğer, (d) bendi var. (d) bendinden kaçakçılıkla mücadele suçunun bütünü bu kısıtlama kapsamına alınmış. Orada sıradan, basit kaçakçılık olayları bile kısıtlamaya tabi tutulabilecektir.

Benim önerim, arkadaşlar yarın bir değişiklik önergesi verebilirler, onlara da burada söylüyorum bu sözü: Süre kısıtlamasını da yapmak durumundayız.

BAŞKAN – Dinlemede mi?

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Yok, yani avukatların dosyadan bilgi ve belge almalarının kısıtlanması konusunda katalog suçlarla yetinmemeliyiz. Öyle şeyler olacaktır ki savcılar soruşturmayı yapacaktır, gizlilik kararını alacaktır, iki sene, üç sene davayı açmayacaktır, insanlar yine tutuklu kalacaktır. Dolayısıyla, bir süre kısıtlamasını -diyelim ki bir yıla bir kısıtlama çünkü bir yılda bir savcı zaten toplanacak delillerin hepsini toplar ya da hatta altı ayda, üç ayda, ne kadar şey olabilirse- getirmesek keyfiliğe neden olabilecek şeyler olacaktır. Yine, belli başlı suçlar var zaten, hemen sokarsınız, terör örgütünün üyesi yaparsınız birini, yine yetkisini kısırsınız avukatın. Dolayısıyla, bu yapılan değişiklik önergesi de benim için gerçekten uygulamada, pratikte pek bir anlam ifade etmemektedir.

Bir de bir hata yapılmıştır, alt komisyon metninde, o da 29'uncu maddede önemli bir hata vardır. Yani, bunu söylemek istemedim ama şimdi normalde orada bir tane geçici hüküm kaldırılmıştır ama bir tanesi var olacaktır, yerinde devam ediyor, bana verilen metinde. Mesela 2797 sayılı Yargıtay Kanunu'nda adli yılın açılışını tören olmaktan çıkaran hüküm yok

RECEP ÖZEL (Isparta) – Öne aldık onu, maddesini değiştirdik biz onun, 4'e aldık

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – 4'e aldınız mı onu?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Öne aldık.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Ama nasıl, teselsül edemez ki öyle 4'e?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Yargıtay Kanunu'nda değişiklik yapıyor ya, değişiklik yapanı onun arkasına aldık.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Onda en azından şunu söyleyebilirim: Yasayla bir adli yılı açılışının teminat altına alınması o yargı mekanizmasına saygının bir ifadesidir. Ha, yasal düzenleme de olmasa kendi kendine elbette ki kurumlar açılış günlerini düzenleyebilirler ama bunun bir anlamı vardır. Yani, bir toplantıda cereyan eden olaylar vesile gösterilerek Türkiye Cumhuriyeti'ndeki Büyük Millet Meclisimiz böyle konjonktürel olaylara yönelik karar alan bir mekanizma hâline dönüşmemelidir. Kaldı ki Sayın Cumhurbaşkanını kızdıran pek çok kurum olabilir, hepsini böyle derdest etmeye ya da zapturapta almaya kalan bir anlayış hasıl olursa, bu alışkanlık hâline gelirse Türkiye'de o zaman ne hukuk devletinden ne demokrasiden söz edilemez.

Son olarak, Sayın Başkanım, şöyle söyleyeyim: Ben bunu çok önemli görüyorum, yargı mensupları açısından anlamlı bir gündür bu. Bırakın yargı senede bir gün...

CELAL ADAN (İstanbul) – Siyasetçiye dövsün.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 27

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Dövsün. Şimdiye kadar hep dövdü, yarın kim iktidara gelirse gelsin dövecektir de. Dövsün. Ha, amacını aşan, söylenmemesi gereken şeyi söyleyen, süreyi gereksiz yere uzatan bir zihniyet varsa onu yargı mekanizması kendi içerisine absorbe eder. Nitekim, bu olaylardan sonra yapılan başka bir toplantı da son derece medeni şekilde sonuçlanmıştır. Bunu anlamlı görüyorum. Lütfen bu madde metni yürürlükten kalsın.

Şimdi, Yargıtaya üye ve Danıştaya üye seçimi ve artırmaya ilişkin teklife de şöyle söyleyeyim: Evet, bu teklif mevcut HSYK'nın yapısından sonra ortaya çıkan bir düşüncedir. Belki bu anlayış devam ederse bir gün kürsüde görev yapan hâkimlerden daha fazla Yargıtay ve Danıştay üyesi görebiliriz. Artık bu bir alışkanlık hâline dönüşecektir.

BAŞKAN – Son cümleyi anlayamadım Ömer Bey.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Gün gelecek diyorum, böyle siyaset adamları, partiler değiştikçe, iktidardaki partiler arasındaki koalisyonlar bozuldukça... Şu anda da bir koalisyon var HSYK'da, dikkatinizi çekerim, şu anda da bir koalisyon var. Yani, geçmişteki koalisyon bozuldu, şimdi yeni bir koalisyon oluştu. Yarın bu koalisyonda da sorunlar çıkmaya başladığı zaman, yeniden Yargıtayın üye sayısı değiştirilerek, artırılarak, daire sayıları... Buna sayısal gerekçe bulabilirsiniz. Biz kâtipsiz çok çalıştık.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Çözüm ne ağabey?

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Çözüm geçti, o vakit geçti. 2010, yargıdaki kırılmanın noktasıdır. Yargıtaya siyaset virüsü girmiştir artık. Hâkim, savcılar arasındaki politik yapılanma daha önce bireyseldi, bireysel olarak çıkışlar vardı.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Daha önce yok muydu?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – 2010'dan önce siyaset yok muydu?

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Öncesini söylüyorum, “vardı” diyorum, siyaset vardı, bireyseldi ama 2010'dan sonra yargıdaki siyasallaşma kurumsal bir hâl almıştır, gruplaşmıştır.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Yeni bir HSYK yapılanması için anlaşalım.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Peki ağabey, brifing alan yüksek yargı mensuplarını hangi mertebeye koyuyorsun?

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – “Yanlıştı” diyorum, ben doğru bulmuyorum.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Bireysellik yok ki, komple, bütün şey var. Bence asıl vahim olan o.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Hayır, kesinlikle değil, vahim olan budur.

BAŞKAN – Arkadaşlar, dinleyelim lütfen.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Bu kadar yasal düzenlemeyi değiştirme gereği görüyorsanız, siz bile kendi yarattığınız Frankenstein'in karşısında ne yapacağınızı bilemez durumdaysanız başka bir şey söylemeyeceksiniz, geçmişi suçlamayacaksınız. Geçmişe bir şeyler söylemeyeceksiniz. Evet, bireysel olarak yoğunla hatalar yapılmıştır vakti zamanında. Bu hataların gadrine uğrayan insanlardan biri de benimdir.

BAŞKAN – Hatanın karşılığı hata olmamalı.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Ama bugün geline nokta “Şucu musun, bucu musun; şu dairede bizden kaç kişi var onlardan kaç kişi var?” anlayışına dönüştüğü anda bu yargı bitmiştir zaten, bu yargı çıktı yani bunu kabul edelim. Bunu yeniden kurmak çok kolay değil, bunu yeniden tesis etmenin yolları artık kalmadı Türkiye’de çünkü bu bir güven işidir, bu bir toplumsal mutabakat işidir. Artık bu noktayı geçtik. Bir savaş veriliyor, ciddi bir savaş veriliyor bu ülkede ve bu savaşın birer neferi durumundayız. Bu noktada “Hadi geliverin, bir tane HSYK’da buluşalım.” noktasını artık ne yazık ki aştık.

Ve bir de şöyle bir olay var: Tabii ki bu yeni yapılanmaya ilişkindir, daire sayısı artacaktır ama bir şeye değinerek sözlerimi tamamlamak istiyorum, genel politikaya yönelik olarak. Buraya gelen yasa teklifleri çoğunlukla birer puzzle parçası oluyor. İlk başta maddeye baktığınız zaman masumane bir madde. Yani, olabilir ama bir süre sonra o puzzle’ın parçalarını bir araya getirdiğiniz zaman anlam kazanıyor.

Bakın, bir örnek vereyim: 8 Nisan 2014 tarihinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bir acele kamulaştırma talebinde bulunuyor ve Bakanlar Kurulu 28 Nisan 2014’te de acele kamulaştırma kararını veriyor. 16 Haziranda ve 18 Haziranda 2 tane yasa teklifi geliyor buraya. Biri ivedi yargılama usulüne yol açacak madde, bir tanesi zeytinciliğin geliştirilmesine ilişkin yasada, 3573 sayılı Yasa’nın 20’nci maddesinde istisna getiren bir hüküm. Yani, normalde 3 kilometre alana kadar olan zeytinciliğin bulunduğu yerlerde sanayi tesisi kurulamazken kamu yararı gerekçesiyle buna istisna getiren bir hüküm. Direnç gösteriyoruz muhalefet olarak, geçmiyor ama bir yönetmelikle bu iş halloluyor ve o ivedi yargılama usulünde de ivedi yargılaması yapılacak 5 tane neden var. Bir tanesi ne? Acele kamulaştırma işlemleri. Yani, bu üç yasal düzenlemeyi yan yana getirdiğiniz zaman, talebi yan yana getirdiğiniz zaman, o 6 bin zeytinin kesilmesinin altını buluyorsunuz ama bir şey var. Tabii, Allah’ın sopası yok. O ivedi yargılama usulünde öyle bir hüküm getiriliyor ki yürütmeyi durdurma kararlarına itiraz yolu kapalı ve bugün geliyor, ayağa dolaşıyor bu ve oradaki o tesis yapılamıyor.

Söyleyeceğim özünde şu: Biz, yargı mensuplarından yansız, hukukun üstünlüğüne inanan bir davranış biçimi bekliyoruz ama Meclis olarak da lütfen kamu yararı yerine yandaş yararı anlayışını bir tarafa bırakalım. Yasal düzenlemeler bir gün geliyor, ayağımıza dolaşıyor. Hukukun üstünlüğünü biz önce buradan egemen kılalım, sonra uygulamadan sağlıklı uygulamaya bekleyelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Atilla Bey, buyurun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 28

ATILLA KART (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben açıkçası arkadaşlarımın yaptığı değerlendirmeler gibi çok da teknik değerlendirme yapmaya gerek görmüyorum. Arkadaşlarımın bu yaklaşımını son derece iyi niyetli bir yaklaşım olarak görüyorum ama yaşadığımız süreç içinde bunun Türkiye gerçekleriyle ve siyasi iktidar uygulamalarıyla uyuşmadığını on iki yılın acı tecrübeleriyle bilen bir kişi olarak doğrudan konuya girmek istiyorum.

Getirilen bu tasarı her ne kadar şeklen yasa teklifi olarak getirilmiş ise de özü itibarıyla tasarıdır bu, çok açık bir şekilde. O sebeple hep tasarı diye ifade etmek, vurgu yapmak gerekiyor. Getirilen bu tasarıyla bir ülkenin mevzuatı nasıl talan edilir, neden talan edilir, anayasal kurumları nasıl askıya alınır, neden askıya alınır; bunun yeni bir uygulamasını görüyoruz, yaşıyoruz. Bunları cesaretle ve sorumluluk duygusuyla sorgulamamız gerekiyor. Biraz evvel, aradan evvelki değerlendirmelerde yine sizin bir konuşmanıza atfen, işte efendim, o “parmak demokrasisi” kavramına yönelik olarak Adalet ve Kalkınma Partisine mensup arkadaşlarımızın o canhıraş tepkilerini görünce açıkçası bir taraftan memnun oluyorum ama bir taraftan da bunu ciddiye almıyorum, bu tavrı ve tepkiyi ciddiye almıyorum. Şimdi, böylesine duyarlı iseniz buyurun gelin, biraz müzakere edelim ama bu nasıl bir demokrasi anlayışdır ki bakıyorsunuz, biati aşan, âdeta refleksle bağlı olan bir yasama faaliyetiyle - tırnak içinde- karşı karşıyayız. Bunun adı yasama faaliyeti falan değil, bunun adı müzakere değil. Biz burada şekli olarak bize verilen, bize dayatılan, daha doğrusu iktidara dayatılan bir tiyatroyu sergiliyoruz. Yani, bunu artık görelim. Sizin bu noktadaki tavrınız, bu noktadaki kendinize göre sonuçlarınız, insani ilişkilerinizin güçlü olmasına dayanarak ortamı yumuşatma noktasındaki girişimleriniz; bunları insani boyutuyla anlayışla karşılarız ama maalesef işin esasını bu ortadan kaldırmıyor.

BAŞKAN – Hararetin size faydası yok Atilla Bey.

ATILLA KART (Konya) – Bakın, son derece soğukkanlı bir şekilde ama gerçeği konuşmamız gerekiyor. Burada bizden tiyatro yapmamızı beklemeyin. Siz tiyatro yapabilirsiniz, buyurun, devam edin ama biz gerçekleri anlatacağız, gerçekleri konuşacağız.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ama bize hakaret ediyor ya Başkanım.

BAŞKAN – Atilla Bey, bak, üzücü üslubu... Yani, ne siz tiyatro oynuyorsunuz ne biz. Bütün arkadaşlar demokratik çoğulculuk içerisinde görüşlerini ortaya koyuyorlar.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Çoğunlukçuluk oluyor ama Sayın Başkan.

ATILLA KART (Konya) – Değerli arkadaşlarım, Sayın Başkan; bir ülkenin mevzuatı nasıl talan edilir, biraz anlatayım mı? Dinleme cesaretini, özgüvenini gösterebilir misiniz, anlatayım mı Sayın Başkan?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hakaret içermezse.

ATILLA KART (Konya) – Şu söylediklerimin hangisinde hakaret var arkadaşlar? Ben bir eleştiri yapıyorum.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – “Tiyatro oyuncusu” diyorsunuz.

RECEP ÖZEL (Isparta) – “Tiyatrocu” diyor.

ATILLA KART (Konya) – Bu eleştiri size sert gelebilir ama kusura bakmayın, bunu anlatmamız gerekiyor.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Eleştiri değil ki hakaret bu ya.

ATILLA KART (Konya) – Siz üzüleceksiniz diye sert eleştiri yapmayacak mıyız?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Eleştiri yap da, hakaret yapıyorsun sen.

ATILLA KART (Konya) – Siz üzüleceksiniz diye gerçekleri anlatmayacak mıyız? Türkiye fotoğrafını...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Eleştiri yap da hakaret yapma.

ATILLA KART (Konya) – Şu anlattıklarımın bir hakaret var mı Sevgili Recep?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Biraz önce “tiyatrocu” demekle hakaret ettiniz.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – O sizin üslubunuzun göstergesidir Sayın Kart, bizim değerimizden bir şey alçaltmaz.

ATILLA KART (Konya) – Şimdi, değerli arkadaşlar; ne diyorsunuz? Ne güzel, 19/12/2005 tarih, 2005/9986 sayılı Bakanlar Kurulu kararı. O kararda neyi hazırlıyorsunuz? Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliği getiriyorsunuz. On iki yıllık Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarında hazırlanan en mükemmel düzenlemelerden birisidir bu, yirmi beş sayfalık bir düzenlemedir. Bir kanun tasarısı ve teklifi nasıl hazırlanır, o kanun tasarısı ve teklifi hazırlanırken toplumun hangi birimleriyle ilişki kurulur çoğulculuk anlamında, hangi uzman kuruluşlarla, hangi meslek kuruluşlarıyla görüşülür; mükemmel bir düzenleme. Ne diyor orada? Bakıyorsunuz, o yönetmeliğin 4’üncü maddesi, 6’ncı maddesi, 11’inci maddesi; 11’inci madde “Torba yasa düzenlemeyeceğiz. Torba tasarı, temel kanun adı altında düzenlemeler yapmayacağız, yapmamalıyız.” diyor. Devam ediyor: “ÇED düzenlemesi mutlaka yapılmalı” diyor. Devam ediyor, işte efendim, 17’nci maddeye göre temel yasa düzenlemelerine ilişkin hükümleri getiriyor. E, bunlar ne kadar güzel düzenlemeler. Bakıyorsunuz, 21’inci Dönemde temel yasa adıyla sadece 7 yasal düzenleme yapılmış olmasına rağmen, 22’nci Dönemde 29, 23’üncü Dönemde 51, 24’üncü Dönemde 65’e ulaştık. Siz bu uygulamayla Türkiye Büyük Millet Meclisi iradesini iğfal ediyorsunuz, komisyonları devre dışı bırakıyorsunuz, uzmanları dinlemiyorsunuz, kendi çıkardığınız yönetmeliğin gereğini yapmıyorsunuz. Devam ediyoruz, bakıyoruz değerli arkadaşlar, değerli milletvekili arkadaşlarım, bu düzenlemeyi getirmişiz, gelmişiz 5 Aralık 2009 tarihli Resmî Gazete’de bir genelge yayımlıyoruz. Ne güzel, demişiz ki: “Türkiye’de saydamlığın artırılması ve kamuda etkin yönetimin geliştirilmesi komisyonu kuralım.” Beş yıl geçmiş aradan, 1 Mart 2014’te Resmî Gazete’de bir Bakanlar Kurulu kararı, Avrupa

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 29

İnsan Hakları Sözleşmesi ihlallerinin önlenmesine ilişkin eylem planı... Ne kadar iddialı söylemler, çok güzel. Bir taraftan o kendi getirdiğimiz yönetmeliği, yasaları ayaklar altına alıyoruz ama bir taraftan da dönem dönem Avrupa Birliği süreçlerinde dışarıya mesajlar veriyoruz görünürde. Gelmişiz ondan sonra, 25 Eylül 2014'te -bu hakikaten bir tiyatro Sayın Başkan- bu kez 2014/16 sayılı Genelge'yle diyor ki Başbakanlık, Avrupa Birliği müktesebatı kapsamında o 2005 tarihli yönetmeliğe atıfta bulunuyoruz. Bakın, bir kronolojiden söz ediyorum Sayın Başkan.

Geliyoruz ondan sonra Sayın Davutoğlu'nun kurmuş olduğu 63'üncü Hükûmete. 16 Eylülde Hükûmet Sözcüsü Sayın Bülent Arınç çıkıyor diyor ki: "Efendim, bu torba yasa uygulamalarını artık bırakalım." Zannedersin ki o torba yasa uygulamalarını yapan Patagonya hükûmeti. Ya, işte, on iki yıldır o torba yasa uygulamalarını yapan sensin. Hadi, peki, güzel, bir itirafta bulunuyorsun, o kaos ortamını itiraf ediyorsun, aslında yaptığın bu. E, daha o sözün mürekkebi kurumadan bu tasarıyı getiriyorsun. Getirdiğin bu tasarıyı da, işte, ilk alt komisyon raporu gelen bu tasarıyla benim tespitime göre on beş on altı yasada değişiklik yapıyorsun.

RECEP ÖZEL (Isparta) – On iki yasa...

ATILLA KART (Konya) – Devam ediyorsun, alt komisyon raporu geliyor, yetmiyor, işte efendim, o Danıştay, Yargıtay Kanunu'yla ilgili düzenlemeyi getiriyoruz ve biz bunun adına yasama faaliyeti diyeceğiz, öyle mi? Siz buyurun, demeye devam edin, biz buna mevzuatın talan edilmesi diyoruz.

BAŞKAN – Adlandırmada özgürsün Atıllacığım.

ATILLA KART (Konya) – Buna mevzuatın talan edilmesi diyoruz ama onun devamında tabii, ne yapmak gerekiyor? Bir ülkenin mevzuatı neden talan edilir, bir iktidar buna neden ihtiyaç duyar, bunu analiz etmek gerekiyor, bunu sorgulamak gerekiyor. Onu da biraz sorgulayalım izninizle, onu da biraz analiz edelim Sayın Başkan.

Bakın değerli arkadaşlarım, bunları biraz evvel, tabii, Sayın Aldan da ifade etti, diğer konuşmacı arkadaşlarımız da hep ifade edecekler ama bunların, bütün bu söylediklerimizin pratik anlamda bir kıymetiharbiyesinin olmadığını çok iyi biliyorum. Adalet ve Kalkınma Partisinin yönetim anlayışını, kadrolarının sakat demokrasi anlayışlarını çok iyi bildiğim için buradan bir sonuç çıkmayacağını çok iyi biliyorum ama bunların mutlaka kayıtlara geçmesi gerekiyor. O sebeptendir ki şunu görmemiz gerekiyor: Bakın, Şubat 2014 tarihinde "Özel yetkili mahkemeleri kaldırıyoruz." söylemiyle ne dedik? "Efendim, ileri demokratik düzenlemeler yapıyoruz." Gerekçeler buydu, Sayın Bakanın gerekçeleri buydu, "İleri demokratik düzenlemeler yapıyoruz." Bu kez ne yapıyoruz? Daha, işte, yedi sekiz ay geçmiş aradan, tamamen o düzenlemelerle aksi yönde düzenlemeler yapıyoruz.

Şimdi, olay şu tabii, işin esası şu: Şubat 2014 tarihinde 17-25 Aralık yolsuzluk operasyonunun delillerini etkisiz kılmak ihtiyacı vardı, o zaman konjonktür onu gerektiriyordu. Demokrasi söylemleri yoluyla yapılan örtülü düzenlemelerle Türkiye Büyük Millet Meclisi 2014 yılı Ocak ayından bu yana, 17 ve 25 Aralık'tan o suç delillerini nasıl yok ederiz, nasıl etkisiz hâle getiririz, bununla meşgul. Bütün faaliyeti buna hasretmiş durumda. Bakıyoruz, yedi sekiz ayın sonunda kabul etmek gerekir ki Türkiye Büyük Millet Meclisi bu anlamda, Hükûmetin de üstün gayretiyle -tırnak içinde- başarılı oldu. 17 ve 25 Aralık'tan delilleri büyük ölçüde yok edildi. Şimdi neye geldi? Artık yeni döneme geldi, toplumun tümüyle kuşatılması, tümüyle sindirilmesine sıra geldi. Bu zaten yedi sekiz yıldan bu yana devam ediyor ama bir türlü bu toplumu tümüyle teslim alamıyoruz, tümüyle kuşatamıyoruz, buna devam etmemiz gerekiyor.

Şunu görmemiz gerekiyor değerli arkadaşlarım, sevgili meslektaşlarım, şunu görmemiz gerekiyor: Bakın, aynı gemideyiz, hepimiz birlikte batıyoruz. O süreç geldiği zaman sen-ben ayrımı yok. Bunu neden görmüyoruz, akıllar nasıl bu kadar tutulabiliyor? Gerçekten, yaşadığımız çağda bunun izahını yapmak mümkün değil. Bakın, bu süreç, dirayetsiz ve öngörüsüz politikalarla tırmandırılan bu süreç kaçınılmaz olarak toplumsal barışımızı sabote ediyor. Temel hak ve özgürlüklerimiz bütünüyle tehdit altına alınmış durumda. Türkiye bu süreci yaşıyor. Böyle bir süreçte toplumsal barışınızı da koruyamazsınız, böyle bir süreçte maalesef ülkenin bütünlüğünü de koruyamazsınız. Böylesine bir tabloyu yaşıyoruz.

Bakın, bu değerlendirmelerden sonra, madde madde değerlendirme yapmayacağım, bir fotoğrafı ortaya koyacağım. Alın, bu alt komisyon raporunun 6'ncı maddesi. Ne yapıyoruz? MİT artık ne yapacak? Meslek kuruluşlarının evraklarına ulaşıyor, tüm anayasal kurumların önüne geçiyor. Yetmiyor, MİT ayrıca noterlik mevzuatına da ulaşacak, özel hukuk ilişkilerine de müdahil olacak.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Öyle bir şey yok ya, hiç alakasız yani.

ATILLA KART (Konya) – İlgili maddeyi okuyun.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Oku, oku. Noterler Birliği Başkanımız da burada, cevap versin.

ATILLA KART (Konya) – Noterler Birliği Başkanının ne dediği benim umurumda değil, kimin ne dediği umurumda değil. Ben yaşadığım, gözlemlediğim, tanıdığım olduğum süreci anlatıyorum.

Bakın, orada ne yapıyorsunuz? Çok açık bir şekilde, özel hukuk ilişkilerine yönelik olarak orada istenildiği takdirde o bilgilerin verilebileceğini getiriyorsunuz.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Kim isteyecek? Mahkeme istiyor ya.

ATILLA KART (Konya) – Ya, adı üstünde. Kim isteyecek?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Mahkeme isteyecek.

ATILLA KART (Konya) – MİT isteyecek kardeşim.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hayır, bunda öyle bir şey yok.

ATILLA KART (Konya) – MİT isteyecek.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 30

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hani, nerede var bu?

ATILLA KART (Konya) – MİT'in istemeyeceğinin teminatı nedir? Biz öyle bir düzenleme yaptık ki Anayasa'nın 121'inci maddesini ortadan kaldırdık MİT uğruna. Neyi getirdik? Kanunsuz emir ve talimatın MİT mensupları için söz konusu olamayacağı esasını getirdik.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Doğru bir şeydi.

ATILLA KART (Konya) – Doğru bir şey mi bu?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Evet.

ATILLA KART (Konya) – Anayasa'nın 121'inci maddesini ne yapacağız?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Tabii ki onların yaptıkları görev itibarıyla...

ATILLA KART (Konya) – Anayasa'nın 121'inci maddesini ne yapacağız? Cezaların şahsiliğini ne yapacağız?

BAŞKAN – Arkadaşlar, Atilla Bey'i dinleyelim.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Soru soruyor, cevap veriyorum.

ATILLA KART (Konya) – Bunları ne yapacağız değerli arkadaşlarım, değerli meslektaşlarım, bunları ne yapacağız? Ceza usulünde, ceza muhakemesinde toptan ve götürü soruşturma var mıdır, toptan ve götürü yargılama var mıdır? Hukuk devletlerinde kanunsuz emir ve talimatlara dayalı olarak soruşturma yapmak var mıdır?

Şimdi, bakın, 7'nci madde, hukukçu olmayan hâkim ve savcıların yani idari yargıdaki yargıçların sınavsız olarak fakülteye girmesi, bir; efendim, o tetkik hâkimi görevlendirmeleri, avukatlıktan yargıçlığa geçiş; bakın, bunların hepsi, çok açık ve net ifadeyle söylüyorum ki bu artık partizan yargıç yapılanmasının ayaklarıdır, birbirini tamamlayan düzenlemeler bunlar. Artık nedir? Parti memuruna dayalı yargıç, cemaat memuruna dayalı yargıç yapılanması, bunun sonuçları, bunun kavgası; bunları aşmak uğruna ne yapıyoruz? Partizan yargıç yapılanmasını ama bunu kurumsal hâle getiriyoruz, özü budur.

Disiplin ve sicil affına yönelik olarak arkadaşlarım o konuya temas edeceklerdir, zamanı kullanmak adına girmiyorum. Orada da yine Silivri sürecini esas alan, yine belli yargıçları hedef alan özel düzenlemelerin olduğunu yeri gelmişken ifade etmek istiyorum. Tabii, öylesine hukuka aykırı, öylesine temel hak ve özgürlükleri tehdit eden, yok eden bir dönem yaşandı ki bunun en çok mağduriyetini de gerçekten hukuki sorumluluk içinde, mesleki sorumluluk içinde görevlerini yapan yargıç ve savcılar yaşadılar Silivri süreçlerinde. Aslında bu yönüyle ne yaptık? Yargıyı tahrip ettik, orada ister istemez görevini bihakkin yapan yargıç ve savcılar açısından bir sicil affı beklentisi doğdu. Yani, bakıyoruz, bir taraftan o tahribatımızı yapıyoruz, toplumda affa yönelik... Bu tabii, toplumun geneli için de söz konusudur, toplumun tüm kesimleri o haksız uygulamadan dolayı mağdur hâline geliyor. Toplumda genel anlamda bir genel af beklentisi psikolojisi, beklentisi yaratılıyor ve Türkiye adım adım o noktaya gidiyor, toplumun her kesimi böyle bir beklentiye giriyor ama tabii, düşündürücü olan şudur: Maalesef o genel af da bu sorunların çözümü için çözüm olamayacaktır, böylesine bir kilitlenmeye gidiyor Türkiye.

Bakın, bunların devamında 23'üncü maddeyi ben... Tabii, çok teorik anlamda düşündüğünüz zaman işte, efendim, makul şüphe, kuvvetli ve somut belirti, evet, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 5'inci maddesindeki makul şüphe kavramı vesair... Alman mevzuatından esinleniyoruz ya, peki, Alman mevzuatında kamu görevlisinin, o 20-22 yaşındaki gencecik polis memurlarının toplantı ve gösteri hakkını kullanan vatandaşlarını öteki olarak görmesi, düşman olarak görmesi, böyle bir anlayış var mı? Gelin, bunları bir bütün olarak değerlendirin.

Şimdi, bakın, o sebeple buradaki makul şüphe kavramı, bu yaratılan, anayasal kurumların askıya alınması, işte, mevzuatımızın talan edilmesi, giderek partizan yargıç yapılanmasının hâkim hâle gelmesi sonucunda tasarının, alt komisyon raporunun 24, 25, 26, 27'nci maddesindeki düzenlemelerle birlikte göz önüne alındığı zaman şu yaşanacaktır, Türkiye şöyle bir tabloyla kaçınılmaz olarak karşı karşıya gelecektir: Bakın, 24, 25, 26 ve 27'nci maddelerdeki bu düzenlemelerle ne yapıyoruz, Türk Ceza Kanunu'nun 302 ile 308'inci maddelerinde düzenlenen devletin güvenliğine karşı suçlar ile, 309 ile 316'ncı maddelerinde düzenlenen anayasal düzene karşı suçlar yönünden, taşınmazlara, hak ve alacaklara el koyma, iletişimin tespiti, teknik araçlarla izlemenin yolunu açıyoruz. Yani, o katalog suçlara ilişkin ceza muhakemesi uygulamasının alanını genişletiyoruz. Bu suretle aslında şunu yapıyoruz değerli arkadaşlarım, değerli meslektaşlarım, hukukçu arkadaşlarım: Temel haklarını, gösteri ve protesto haklarını kullanmak isteyen, basın özgürlüğünü kullanmak isteyen, dernek kurma hakkını kullanmak isteyen, örgütlenme hakkını kullanan sivil platformların, toplumun dinlenmesinin, takibinin, onların taşınmazlarına, hak ve alacaklarına el konulmasının ve bağlı olarak da tutuklanma süreçlerinin, dava devam etmeden, dava başlamadan tutuklanma süreçlerinin önünü açıyoruz. Aslında şunu yapıyoruz: Yeni bir McCarthy dönemini başlatıyoruz, yeni bir Silivri dönemini başlatıyoruz, yeni bir götürü toptan soruşturma dönemini başlatıyoruz, yeni bir toptan tutuklama ve toptan yargılama dönemini başlatıyoruz.

Bakın, Türkiye 1960'lı yıllarda, 1970'li yıllarda, 1980'li yılların önemli bir sürecinde derin devletin refleksi olarak yaşanan 141, 142, 163'üncü maddeler uygulamasıyla karşı karşıya geldi. Bu uygulamayla, bu düzenlemelerle, çok samimi gözlemimdir bu ve kaygımdır elbette, Türkiye'de 141, 142, 163 uygulamaları artık kurumsal hâle gelecek değerli arkadaşlarım, böyle bir dönem Türkiye'yi bekliyor bu anlattığımız büyük fotoğrafla beraber. Bu fotoğrafla bağlantılı olarak şunu ifade etmek isterim: Ülkemizde artık kamu yönetimi MİT üzerinden, Millî İstihbarat Teşkilatı üzerinden, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı üzerinden ve İçişleri Bakanlığı üzerinden kuşatılmış durumdadır. Şu anlattığınız fotoğrafla, değerli arkadaşlarım, hazırlık soruşturması

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 31

aşamasında, ki şu fotoğrafa göre, şu tabloya göre ortaya çıkan hazırlık soruşturması hukuka uygun bir soruşturma olamaz, sakat bir hazırlık soruşturması olacaktır ama Türkiye pratiğinde nedir? Bunu, işte, burada Yargıtay üyeleri var, burada uygulamanın içinde olan insanlar var; biliyoruz ki Türkiye uygulamasında ceza yargılaması hazırlık soruşturması esas alınarak yapılır. O hazırlık soruşturmasındaki delilleri yargıç ayrıca araştırmaz, onun üzerinden tutuklamasını yapar, onun üzerinden diğer tedbirleri uygular. Böyle bir Türkiye pratiği vardır. Bu mekanizmayla, bu aygıtla Türkiye'de tüm temel hak ve özgürlükler tehdit altına alınmış olacaktır. Keyfi el koymalar, keyfi iletişimin dinlenmesi kararlarıyla, teknik takip ve gizli soruşturmacılar yoluyla, anayasal düzen ve devlet güvenliğine karşı suç işlendiği gerekmesiyle toplum baskı altına alınacak, kıpırdıyamaz hâle gelecek. Türkiye işgal edilmiş hazırlık soruşturması süreçleri ve sonuçları üzerinden, şekli yargılamaların yapıldığı bir ülke hâline gelecektir. Yargılama süreçleri şekli nitelikten öte bir anlam taşımayacaktır. Bunun anlamı, siyaseten de anlamı şudur, siyaset bilimi anlamında da karşılığı şudur: Faşizan sürecin kurumları adım adım inşa edilmektedir. Anayasal sistem ve yargı –biraz evvel ifade ettiğim- üç kurum tarafından yönetilir, yönlendirilir hâle gelmiştir, gelecektir ama şunu unutmamak gerekiyor değerli arkadaşlarım –bitiriyorum, iki cümleyle bitiriyorum- bunu yapabilirsiniz, bunu yapmaya şeklen muktedirsiniz, sayısal olarak muktedirsiniz.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Esas olarak da muktediriz.

ATILLA KART (Konya) – Şöyle Sevgili Recep, değerli kardeşim: Parmak sayısı da muktedirsiniz ama bu meşru olduğunuz anlamına gelmiyor, meşruiyet anlamına gelmiyor.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Allah Allah!

ATILLA KART (Konya) – Elbette, elbette. Biraz müdrik olmanız gerekiyor değerli arkadaşlarım. Bu müdrik olmak, işte, sorumluluk dediğimiz kavramla bağlantılı. Bu nedir? Siyaseten Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı olduysanız, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı olduysanız, siz artık Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti olduysanız, sadece size oy verenlerin değil Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarının tümünün iktidarısınız. Ama bunu uygulamanızla göstermeniz gerekiyor. Ayrımcılık yapmamanız gerekiyor, nefret söylemini dile getirmemeniz gerekiyor, bunu anayasal kurumlara taşımamanız gerekiyor. Bunu yapıyorsunuz, maalesef bunu yapıyorsunuz.

Tabii, bütün kaygımız şu, sorumluluk duygumuz şu: Türkiye'nin –bakın, tekrar ifade ediyorum- bütünlük anlamında, Türkiye Cumhuriyeti'nin bütünlüğü anlamında, Türkiye'nin toplumsal barışı anlamında bir bedel ödememesini istiyoruz. Bunun kaygısını taşıyoruz. Bu kaygımızı dönüp dönüp anlatıyoruz, dönüp dönüp ifade ediyoruz. Bu kaygıyla şu ifade ediyoruz değerli arkadaşlarım: Cumhurbaşkanı ve sınırlı bir yönetim kadrosunun kişisel ve siyasi çıkarları ve istikballeri Türkiye'nin kaderi olamaz, olmamalıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nin müktesebatı ve yurttaşlarımızın sağduyusu, inanıyorum ki bu kritik süreci engelleyecektir. Biz bunu demokrasi içinde halkımıza anlatarak ve yine bütün içtenliğimle ifade ediyorum ki, Adalet ve Kalkınma Partisine mensup milletvekili arkadaşlarımıza anlatarak: Ben, sonuçta, -bakın, bunu bütün içtenliğimle ifade ediyorum -Adalet ve Kalkınma Partisine mensup arkadaşlarımın da sağduyusuna, vicdanlarına inanıyorum, inanmak istiyorum değerli arkadaşlarım.

Sayın Başkan, söyleyeceklerim bunlar.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, Dilek Hanım siz de herhâlde... Fakat burada birkaç hususu değerli kurulla paylaşmak istiyorum. Biz 2005'de büyük bir ceza reformu yaptık –sonunda yine konuşacağım- ama Türk Ceza Hukuku kodifikasyonunun en büyük arızası, özgürlükler ceza hukukunun gerektiği kadar sisteme müdahale etmemesidir. Bugün aslında ceza hukuku özgürlükler hukukunun karşıtıdır ve dengeyi kuramadınız mı problemler doğar. O bilhassa dinlemelerde ve diğer delillerde karşımıza çıkacak. Onun için Anayasa ceza hukukundan derince yararlanmalıyız, ben şahsen bu teklife de çalıştım, başka tekliflere de çalışıyorum, bir.

İki, yine Türk yasama sisteminin en büyük sorunu... Aşağı yukarı ben o makaleyi altı ayda yazdım, “Siyaset Kurumunun Ortak Günahı Yasama Reformu”, müstakil baskısı da var. Bir defa şu anda 1973 yılında temelleri atılan İç Tüzük'ümüzün, Dâhilî Nizamname'mizin oturduğu esas obstrüksiyondur Yani engelleme temeli üzerine kurulmuştur. Mesela Danışma Kurulunu vesaireyi ele alalım. Onun için ciddi bir yasama reformu lazım. Bu da tabii konsensüse bağlı. Parlamentonun çok şeyleri var, bu konuda girişim oldu, olmadı. Tabii, Atilla Bey'in kanaati, saygımız sonsuz. Aslında, Atilla Bey -2001 yılında ben Parlamenteoda yoktum, o, o zamandan beri, 2001'de intisap etti. 2002 değil mi Atilla Bey?

ATILLA KART (Konya) – Evet.

BAŞKAN – 2002'den beri sistemli şekilde “parti devleti”, “partizan devleti” tanımlamasında bulunur. Ben şahsen parti devleti ve partizan devletinin köklerini, Türk siyasal sistemdeki ilk telaffuz tarihleri nedir onları çok iyi biliyorum, konuşmayacağım ama raporda değerlendirebiliriz. Ben açık toplum içerisinde bir McCarthyemin Türkiye'de hortlamasının imkân içerisinde olmadığını düşünüyorum, kendi kanaatim. Atilla Bey böyle ısrarlarla ve vurguyla...

FARUK BAL (Konya) – Neşvünema buluyor Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Yok, açık toplum. Ben sadece kanaatimi...

ATILLA KART (Konya) – Sayın Başkanım, ben anlayışınız için gerçekten teşekkür ediyorum. Bir iki cümleyle bir açıklama getirmeme izin verir misiniz?

BAŞKAN – Efendim, bilhassa şunu... Bitiremedim Atıllacığım.

Bugün gerçekten bir yasama organı bir madde için obstrüksiyondur neredeyse bir gününü tamamlıyorsa, kutuplaşma ekseninde uzlaşma da pek oluşmıyorsa, bu torba yasa o zaman –benim de savunmam mümkün değil, ben de karşıyım- niye madde, niye fıkra müzakeresi değil de madde müzakeresi, niye

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 32

bölüm müzakeresi değil de madde müzakeresi. Bakın, bu müsait olmayan İç Tüzük hükümleri varken 1926 yılında -Atatürk'ün büyük bir refleksidir o- Medeni Kanun'un madde müzakereleriyle çıkması mümkün değildi ve sadece Sivas Milletvekili ayağa kalkıyor, zannediyorum Halis Turgut itiraz ediyor: "İç Tüzük'e göre oylayamazsınız." diye. Bugün o İç Tüzük'e göre Medeni Kanun'un müzakereleri olsaydı, o İç Tüzük'e göre Ceza Kanunu'nun müzakereleri olsaydı, o dönemde dahi çıkarmak mümkün olmazdı. Ama burada muhalefetin de, iktidarın da bir İç Tüzük reformu yapması zarureti var. Bunun da ön koşulu - Atilla Bey bunu makalemde ortaya koydum- şu: İç Tüzük'ü bu dönemde veya şu dönemde yapmalıyız ama izleyen dönemde yürürlüğe girmemeli, daha sonraki dönemde yürürlüğe girmeli. Niye? O zaman soğuk dönemlerde yani kendi dönemimizde uygulanmayan İç Tüzük'ü rahatlıkla, kolaylıkla yapabiliriz. Yolları var ama hayırlısı.

Atilla Bey, iki üç cümle lütfen, ben ondan sonra Dilek Hanım'a...

ATILLA KART (Konya) – Ben anlayışınız için gerçekten teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Rica ediyorum.

ATILLA KART (Konya) – Ben müktesebatınıza saygı duyuyorum ve takdir ediyorum.

BAŞKAN – Estağfurullah.

ATILLA KART (Konya) – Bu samimi kanaatimdir ama tabii sorun ne? Sorun o müktesebatımızı uygulamaya geçirmek noktasında acaba neredeyiz. Yani onların tartışmasına girmek istemiyorum. Bakın ne güzel ifade ettiniz, ne kadar güzel ifade ettiniz. Gelin özgürlükler hukukunu ve kurumlarını inşa edelim.

BAŞKAN – Ben eskiden beri şey ediyorum onu.

ATILLA KART (Konya) – Güzel de Sevgili Başkanım, Sayın Başkanım; siz icraat makamısınız, bakın.

BAŞKAN – Ben o konuda görevimi yapıyorum. Sen de itham değil katılma modelinde olmalısın.

ATILLA KART (Konya) – Bu özgürlükler hukukunu, kurumlarını kim inşa edecek, kim inşa edecek Sayın Başkanım? Bir.

İkincisi: Bakın, biraz evvel konuşmamın bir bölümünde siyasi iktidarın hazırlamış olduğu Mevzuat Hazırlama Esas ve Usulleri Hakkındaki Yönetmelikten...

BAŞKAN – Bakın, orada yanlış... Bak, Atilla, onu dinledim. Bakın, orada...

ATILLA KART (Konya) – Muhteşem bir metin.

BAŞKAN – Bir dakika izah edeyim. Orada muhteşem bir yanlış içindesiniz bakın. Niye? Bakın, Parlamente'ye bu dönemde intikal ettiğim zaman, Ömer Dinçer'in metnidir. Bakın, kanunların nasıl yapılacağını Anayasa'nın 95'inci maddesi ve 88'inci maddesi öngörür ve bu yasama organına ait bir yetkidir, İç Tüzük'le olur. Ben hatta İç Tüzük'te...Bakın, Divan "Kanunlar nasıl yapılmalıdır?" diye İç Tüzük'e paralel bir yönerge çıkarma teşebbüsünde bulundu, zannediyorum on sayfalık karşı metin yazdım. Müdahale edemezsin, İç Tüzük. Orada tamam, yürütme organının doğru, yürütme organı aşamasında yürütme organını bağlar ama benim yasama organında yürütme organının o yönetmelikleriyle bağlı olmam mümkün değil. Rasyonellik bakımından doğrusunuz ama anayasallık bakımından yanlışsınız.

Teşekkür ediyorum.

ATILLA KART (Konya) – Hemen tamamlayalım. Bakın, sözünü ettiğiniz Anayasa'nın 88 ve 95'inci maddesiyle beraber bu yönetmeliğin Anayasa'nın temel meselelerine, hukuka aykırı olan bir yönü yok. Burada bakın tüzel kimlik olarak, bir hükümet iradesi olarak ortaya çıkan bir metinden söz ediyorum. Ben o metnin bir kanuna dönüşmesi için yasa teklifi verdim. Buyurun...

BAŞKAN – Kanun nasıl yaparsın Atilla, İç Tüzük olacak bu ya. Ya Yasama organına kanunla "Sen şöyle kanun yapacaksın." nasıl emir verirsin?

ATILLA KART (Konya) – Yasama organının iradesine müdahale etmiyoruz elbette.

BAŞKAN – Kanun çıkaramazsın.

ATILLA KART (Konya) – Bunun yöntemini gösteriyor, bunları ifade ediyoruz.

BAŞKAN – Neyse tamam, anlaşıldı.

ATILLA KART (Konya) – Bu İç Tüzük'le elbette uyumlu bir şekilde bu düzenlenmeli, bunları yer gelmişken ifade etmek gereğini duydum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Atilla Bey, çok sağ olun.

Bakın, diyalektiğe girdiğimiz zaman muhteşem doğrularınızın ihtisamlı yanlışları ortaya çıkabiliyor.

Peki, buyurun Dilek Hanım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, yöntem olarak bir şeyi önereceğim. Ben sadece Noterlik Kanunu'yla ilgili, değişikliklerle ilgili, o belgelerin ilgisine gönderilmesiyle ilgili Noterler Birliğinden gelen arkadaşlarımı bir dinlemek istiyorum çünkü ona dönükte bir şeyler söyleyeceğim, onu öncelikle dinleyebilir miyiz?Ben ondan sonra söz alayım.

BAŞKAN – Tabii oraya varınca mı?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Hayır, görüşlerini öğreneceğim. "İlgilisine gönderilir", "o gizlilik kurallarına uyulmaz" gibi...O görüşlerini bir öğreneceğim ondan sonra sözüme devam edeceğim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki tamam.

Şu anda Bakan İç Tüzük'ümüze göre istediği zaman... Bakanım, tabii,ben empati yapamam sizin yerinize ama ben mesela geneli üzerine bittikten sonra söz versem daha isabetli olur ama buyurun Bakanım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 33

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, ben arkadaşlarımın hepsine ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Ben eleştirileri not alıyorum, sonunda cevaplarım da olacak ancak bu Noterlik Kanunu'yla alakalı elektronik düzenlemeyle ilgili pek çok arkadaşımız aynı konuya değindi. Ben de acaba biz bir yanlış mı yapıyoruz diye bu arada tekrar bir tetkik ettim. Arkadaşlarımdan da bilgi aldım Noterlik Kanunu'nun 55'inci maddesini de tekrar bir defa okudum.

Şimdi 55'inci madde: "Noterlik evrak ve defterleri mahkeme, sorgu hakimliği ve Cumhuriyet savcılıklarınca veya resmî daireler tarafından, konusu da belirtilmek suretiyle, noterlikte soruşturmaya yetkili kılınan kimselerce incelenebilir." diyor. Devamı düzenleniyor. Şimdi, birtakım başka düzenlemeler var. Şimdi, burada elektronik ortamda işlemler yapılıyor ve bu işlemler çerçevesinde buraya kaydedilen bilgiler mevzuat çerçevesinde paylaşılabılır, diyor. Yani bu 55'inci madde dâhil başka kanunlarda özel hükümler varsa, o çerçevede paylaşılabılır, bu şekilde bilgi ve belgelerin paylaşılması 55'inci maddeye aykırılık teşkil etmez diyor. Esasında bunu buraya yazmaya da gerek yok. Yani arkadaşlarımız altında bir şey aradı ama bu bizim Noterler Birliği Başkanımızın ve arkadaşlarının getirdiği bir öneri biz de bunu doğru gördük. Yani bu çıkmaz diye bir şey yok. Yani eğer Noterler Birliği Başkanımız ayrıca bunu bir de kendisi de izah etsin. Eğer heyetimiz "bunu çıkarın" dıyorsa biz bunu çıkarırız.

BAŞKAN – Madde müzakeresini yaparız Bakanım.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yani onun için, burada, niye geliyor, niye gidiyor, bunun altında bir şey aranması gerçekten doğru değil.

BAŞKAN – Varsa düzeltiriz.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Tamamıyla, şu anda bu elektronik işlem Noterler Birliği tarafından fiilen uygulanıyor. Ben bizzat gittim çok muhteşem bir yatırım da yapılmış orada, büyük çalışmalar yapılıyor ve iş dünyasını, insanlarımızın da işini kolaylaştırıyor. Orada devam eden fiilî bir duruma biz yasal da bir zemin koymuş oluyoruz. Yoksa şu anda kendileri zaten bunu uyguluyorlar. Buradaki kısımda kesinlikle bunların herkesle paylaşılması şeklinde değil, şu andaki uygulanan mevzuat neyse o çerçevede paylaşılması, elektronik işlemler ayrı bir maddede düzenlendiği için burada da ayrıca zikredilme gereğinin duyulmasından kaynaklanıyor. Yoksa buna ayrı bir şey getirmiyoruz biz burada.

Ben, izin vererseniz Sayın Başkanım, Noterler Birliği Başkanımızın da bir açıklama yapma talebi oldu.

BAŞKAN – Peki geneli üzerindeki müzakerede bu zorunlu mu Dilek? Maddeye vardığımızda şey yaparız.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, onunla da ilgili söz söyleyeceğim için, bir şey öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkanım, Bakanımın noktalarını, Ömer Bey'in, Atilla Bey'in, Dilek Hanım'ın da sualen, tam özünü anlatmadan, soru kipiyle şey ettiği... Buyurun açıklama yapın. Gerçekten kişisel verilerin temel hak ve hürriyetleri ihlal edici şekilde paylaşımı ise bu vahim olur, Komisyondan onay almaz böyle bir madde.

Buyurun.

TÜRKİYE NOTERLER BİRLİĞİ BAŞKANI YUNUS TUTAR – Öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum. Efendim bizim 1972 yılında hâlen meri olan kanunumuzda, zaten Sayın Bakanım arz etti,bizde resmî daireler, mahkemeler, savcılıklar bunun ötesinde bütün resmî dairelerin inceleme yetkisi var. Bizim şimdi noterliklerde yaşadığımız kurumsal sorunumuz şu: Bize her gün yüzlerce... 900'e yakın tapu dairesi var, binlerce banka şubesi var, 1.771 noterlik var. Efendim, telefon ve faksla şu anda bir vekâletin, bir işlemin doğruluğunu teyit ediyoruz. Yani telefon açılıyor, bu işlem, bu numara, bu var mıdır, doğru mudur, değil midir? Bu talep tamamen zaten bizim birliğimizden, kurumsal ihtiyaç nedeniyle Bakanlığımıza arz ettik, bizim talebimizdir bu madde.

Neden istiyoruz? Burada kontrolsüz paylaşım mümkün değil. Zaten var olan 55'inci maddemiz var. Burada belgenin varlığı, doğruluğu ve güvenilirliğini yetkili kişi veya kurumlar görebilecek. Kimdir onlar? UYAP'la bağlantı sağladığımız zaman mahkemeler ve savcılıklar bunu kontrol edebilecek. Bizim yaptığımız bir vekâletin var olup olmadığını vekâlet numarasıyla, noterliğiyle ve kimlik numarasıyla görebilecekler. Ama kim? Bunu yetki verilen, var olan, kanunda geçerli olan kurumlar görebilecekler. Asla benim bir noter olarak başka bir noterliğin işlemini görmem mümkün değil. Biz şu anda kimlik paylaşım sistemiyle veri paylaşımı da yapıyoruz. Biz, noterlikler, 2011 yılından, mirasçılık belgesini mahkemeler yanında veriyoruz. İşte bu verilen verilerin paylaşımı esasları çerçevesinde biz Nüfus İşleri Genel Müdürlüğü'nün kimlik paylaşım sistemini görebiliyoruz. Oradan bilgileri alarak, var olan, şu andaki sistemimizde biz işlemlerimizi yapabiliyoruz. Burada kontrolsüz mümkün değil. Anahtar bilgiler çerçevesinde paylaşım açılacak olan şey sadece o belgeyle ilgili efendim. Yani bunun dışındaki belgelerin görülebilmesi... Benim Türkiye Noterler Birliği Başkanı olarak şu anda hiçbir belgeyi görme yetkim de yok, görebilme şansım da yok Şu anda 7.500 kullanıcı bizim Ankara merkezimize bağlı. Teknolojinin getirdiği faydaları halkımıza yansıtmak istiyoruz. Konya'da vekâlet yapan bir vatandaşımız artık İstanbul'a gidip, İstanbul'daki herhangi bir noterlikten bu vekâletin örneğini talep edebilecek.

BAŞKAN – Sadece vekâlet mi Sayın Başkan, bütün işlemler mi.

TÜRKİYE NOTERLER BİRLİĞİ BAŞKANI YUNUS TUTAR – Bütün işlemlerini isteyebilecek.

BAŞKAN – Peki bir soru: Vasiyetname tanzim ettim ben. X ülkedeki çok sevdiğim bir arkadaşım - göçmüş oraya- malımın belli bir bölümünü vasiyet ettim. Dışişleri Bakanlığı size sordu, vasiyetnameden bir örneği gönderin dedi. Gönderebiliyor musunuz?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 34

TÜRKİYE NOTERLER BİRLİĞİ BAŞKANI YUNUS TUTAR – Hayır efendim, zaten onun özel maddesi var. Açılmadan mahkemeler hariç hiçbir kimse vasiyetnameden bir örnek de alamaz, inceleyemez de.

BAŞKAN – Peki somut kişisel verilere dayalı belgeleri -çünkü bütün belgeler diyorsunuz, baktım-onları da gönderebilecek misiniz?

TÜRKİYE NOTERLER BİRLİĞİ BAŞKANI YUNUS TUTAR – Hiçbir şekilde efendim. Zaten devamında “İşlenen kişisel verilerin korunması ve bilgi güvenliğinin sağlanması için gerekli tedbirler alınır.” diye devamında madde var.

BAŞKAN – Yok, o yetmez. Burada şöyle yapmamız lazım: Kişisel verilerle ilgili hem Anayasa’da hüküm var, doğrudan, “Kişisel verilere ilişkin hükümler saklıdır.” dememiz lazım. Genel Müdürüm onu atlamayalım. Oraya vardığımız zaman.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Belki bir önergeyle değişiklik olabilir Sayın Başkan.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkanım, bu konuyla birkaç cümle söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Vereceğim tabii. Aydınlanma tabii. Yani bu “gerekli tedbirleri” alır yetmez, orada kesinlikle yatay etki diyoruz.

Faruk Bey, buyurun. Ondan sonra Dilek’e söz veriyorum.

FARUK BAL (Konya) – Şimdi, şu okuduğumu lütfen herkes dikkatle dinlesin. “Kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kurum ve kuruluşlar ile diğer tüzel kişiler ve tüzel kişiliği bulunmayan kuruluşlardan bilgi, belge, veri ve kayıtları alabilir, bunlara ait arşivlerden, elektronik bilgi işlem merkezlerinden ve iletişim altyapısından yararlanabilir ve bunlarla irtibat kurabilir. Bu kapsamda talepte bulunulanlar, kendi mevzuatlarındaki hükümleri gerekçe göstermek suretiyle talebin yerine getirilmesinden kaçınamazlar.” Bu MİT Kanunu. Bunun altında da kaçınanlara üç yıldan on iki yıla kadar hapis cezası yazıyor. Bu madde bu Meclisten geçti ve bu sene geçti değerli arkadaşlarım. Ne yaptığımızın geçmişte farkına varalım.

BAŞKAN – Bu sonraki özel kanun olduğu için orada uygulanamaz üstadım.

FARUK BAL (Konya) – Bu özel kanun, Sayın İyimaya sizin içtihadınıza ihtiyaç duyulmayacak kadar açık bir kanun. Bu, Anayasa’nın anasının bellendiği Kanun.

BAŞKAN – Bekir Bey, burada şuna işaret ederim: Arkadaşlar, Noterler Birliği Başkanı da ifade etti. Bakın, eskiden yürürlükte doğru olarak kabul edilen postulları var. Ondan sonra Anayasa değişti. Anayasa’nın 20’nci maddesinin son fıkrası kişisel verileri temel norm hâline getirdi. Onun için şu anda bir düzenleme yaparken eski doğrunun hâlen devam ettiği farazisiyle değil Anayasa’nın 20’nci maddesindeki kişisel veri temel normu farazisinde durum ne olur sualine doğru cevap vermek lazım.

Buyurun Bakanım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, bu cümleleri biz buradan çıkarabiliriz. Ben Noterler Birliği Başkanımızla da görüştüm, arkadaşlarımızın itiraz ettiği o ilgili cümleler buradan çıkarılabilir, bu düzenlemeye bir boşluk meydana getirmez.

BAŞKAN – Maddeye gelince yaparız.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Bakanım, öyle dediğiniz için bir şey daha ilave edeyim. Madem böyle bir tehlikenin varlığı noterler açısından belli. O zaman MİT’in her alanına sarı olan bu yetkisini bu torbanın içerisine...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Onunla ilgili de bir şey söyleyeceğim.

FARUK BAL (Konya) – MİT Kanunu’nda bir sınırlama getirelim. Devletin güvenliği dersin, devletin dış güvenliği, terörle ilgili her şeyi yapın ama gelsin özel verilere karışmasın ama bunu koyalım buraya.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, MİT Kanunu’yla ilgili konu tabii ayrı bir tartışma konusu.

BAŞKAN – Faruk Bey ne kadar pratik görüyor musunuz?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) - Sayın Başkanım, bir ülkenin Millî İstihbarat Teşkilatı sadece bizim ülkemizin değil, başka ülkelerin de her türlü veriye ilişir, ulaşır, onlarla ilgili inceleme yapar. Bizim kendi istihbarat teşkilatımız, düşünün, bir kişinin nüfus bilgilerine ulaşamayacak, ondan sonra bir araştırma yapacak ne oluyor ne bitiyor, hiçbir yere ulaşamayacak. Elini ayağını bağlayacağız adına da Millî İstihbarat Örgütü mü diyeceğiz nasıl olacak bu iş. Yani bunlar elbette ki ülkemizin ulusal güvenliğiyle ilgili konularda bu görevi yapıyorlar. Dünyanın bütün istihbarat örgütlerinde olan bir imkânı verdik. Yoksa burada herkesi araştırırsın, şunu yapsın bunu yapsın diye değil. Elbette ulusal güvenlikle ilgili tedbirler, uygulamalar görev kapsamında. Millî İstihbarat Teşkilatımızın gerekli bilgilere, yasalar çerçevesinde sahip olması, normal olan bir şeydir.

BAŞKAN – Teşekkürler.

FARUK BAL (Konya) – Tabii, Türkiye için normal ama dünya standardına göre anormal.

BAŞKAN – Buyurun Turgut Bey.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; şimdi, Sayın Başkanım, ben öğlenden sonraki toplantıya katılamadım, yani 15.30’da başladınız. İlimizde her ilde olduğu gibi -Türkiye’nin her yeri tabii ki o maalesef işgale uğramıştı- bizde de kurtuluş günlerimiz vardı. Yani ilin, ilçelerimizin 92’nci kurtuluş günlerini kutladık, Kasım 8 ile 11 arası. O nedenle ilçelerindeydim, akşamüzeri gelebildim. Ama şöyle bir şey oldu, tabii ilçelerde bir taraftan o törenler ve etkinliklerde bulunuyoruz, tabii değişik kesimlerle de iletişimiz var. Bu arada yargı mensubu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 35

savcılarımız, hâkimlerimizle de bir arada oluyoruz. Onlar da bu tasarımı çok merak ediyorlar Sayın Başkanım. Yani niye gecikti, niçin görüşülmedi, niye uzuyor?

BAŞKAN – 2 defa siz ertelettiniz.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Bir dakika, onu söyleyeceğim şimdi Başkanım.

Şimdi, bir ilçemizde başsavcımızı dedi ki: “Ya, Sayın Vekilim niçin bu yasayı görüşmüyoruz?” Tabii onların beklentisinin ne olduğunu biliyorsunuz az çok. Hâkim ve savcılara HSYK seçimleri öncesi maaş artışlarına yönelik bu teklif gelince onlar da heyecanlanmışlar. Bana şunu söyledi, dedi ki: “Sayın Vekilim, siz izin istemişsiniz, siz erteletmişsiniz teklifin görüşülmesini.” Şimdi ,sözlerime başlamadan genele girdiğimiz için bu da genelin içerisinde tabii. Dedim: “Ya biz nasıl erteletmişiz?” “Ya, işte, siz demişsiniz ki, görüşmeyelim, falan.” diye. O zaman şöyle olur Sayın Başkanım: Birileri ya sizi arıyor, ya Bakanlık arıyor. işte, “Bunlar niye görüşülüyor, bizim bu teklif niye geçmiyor?” diye. Sizler de bize atıyorsunuz galiba bu suçu.

BAŞKAN – Mümkün değil.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Öyle gözüküyor. Bak ama az önce başlarken dediniz 2 defa ertelettiniz.

BAŞKAN – Sizin mazeretinize makbulen, yoksa bizim öyle bir tespitte bulunmamız mümkün değil.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Şimdi, Sayın Başkanım, ben de onlara şunu söyledim: “Arkadaşlar, Meclisin bir çalışma düzeni var; aşağıda, işte, İstanbul Tahkim Merkezi Kanun Tasarısı var, bizim Komisyondan geçti, AKP Grubu onu getirmiş gündeme. Yukarıda Sayın Komisyon Başkanı gündeme almış. Biz hangisini görüşeceğiz?” Tabii ki şunu diyoruz: “O mu, bu mu? Onlar karıştırmışlar bu işi, bizle alakası yok. Yani gecikmesinin bizden kaynaklanan bir yanı yok, yani yanlış söylemiş size, kim söylemişse.” dedim. Hatta dedim, şimdi, ilk teklif geldiğinde 18 maddeydi, arkadan üç gün sonra bir teklif daha geldi 34 oldu, şimdi onu görüşelim derken arkadan bir teklif daha geldi 52 mi oldu Sayın Başkan, 53 mü oldu? Yani Nasrettin Hoca’nın kazanları bile bu kadar doğurmamıştı.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Daha gelmeden bir an önce bitirelim şunu.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) - Şimdi, kendi kendinize sürekli teklif getiriyorsunuz, ondan sonra diyorsunuz ki: “Bu Cumhuriyet Halk Partililer mazeret beyan ettiler, işte izin istediler, onlar yüzünden sizin maaşlarınızın artışlarını gerçekleştiremiyoruz”. İnsafli olun!

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Başarılı bir siyaset lazım.

BAŞKAN – Bu arada bir izin verir misiniz sizi destekleyeyim.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Buyurun Başkanım.

BAŞKAN – Bir defa Komisyonumun herhangi bir üyesi veya partili herhangi bir arkadaşın bu kanun teklifinin görüşülmesini CHP’nin ertelettiği yönünde bir telaffuzda bulunacaklarını zannetmiyorum.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Vallahi telefonlarda öyle söylenmiş Sayın Başkanım, hâkimler, savcılar öyle diyor.

BAŞKAN - O zaman tahkik edin ama bana gelen şey seninle de konuştum, Dilek Hanım’la da konuştum, Ali İhsan Bey yok, Ali Rıza Bey rahatsız ve dediğiniz gibi, doğru, bir de hem Genel Kurulda müzakere var hem burada müzakere var, ona karşı koyan da benim.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Neyse saat dokuz oldu Sayın Başkanım. Ben, tabii, bu bilgiyi vermek istedim yani siz ama başlarken söylediniz, siz istediniz dediniz. Bizim izin isteme gerekçemiz haklıydı.

BAŞKAN – Haksız demiyoruz zaten, meşru diyoruz tabii.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) - Yani sizin nezaketinize yakışan haklı bir talebiniz vardı diye bunu zaten teslim ettiniz ama sonra.

BAŞKAN - Yok, o zaman da, görüşürken de söyledim telefonda.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Değerli arkadaşlar, bu teklifler geldiğinde, 2 teklif birleşip alt komisyona gitti, arkadaşlarımız alt komisyonda görev yaptılar, Ömer Bey’le Ali Rıza arkadaşımız. Ben alt komisyondaki rapora baktım, umutluydum aslında oradaki değişiklikler, işte, orada görüşülecek ve çok acele geldiğini düşünmüştüm, o kadar acele geldi ki bu teklifler özellikle bu 2’inci teklif. İlk teklif yani o 18 maddelik olan zaten uzun süre daha ekimin başında gelmişti hatırladığım kadarıyla, hadi orada belki çok fazla bir şey yok ama o gelen ikinci teklif yani bu gerek Ceza Muhakemesi Kanunu’nun değişik maddeleri var, Ceza Kanunu’ndan bir tehditle ilgili hüküm vardı 106, ama onun dışındaki hükümler gerçekten böyle çok tuhaftı, altı ay önce biz bunları burada değiştirmiştik. Hatta takılmıştım da arkadaşlarıma dedim ki: “Ya siz reform diye geldiniz burada uzun uzun anlattınız, reform yapıyoruz işte efendim, aramada, işte mal varlığına el koymada, iletişim tespitinde, dinlemelerde, onlar artık modern dünyada demokratik ülkelerde olduğu gibi, insanların özgürlüklerini daha güvence altına alıyoruz, haklarını falan.” Bunları söyledi arkadaşlar. Biz de dinlemiştik o zaman, gerekçelerinde de öyle yazıyorsunuz zaten. Şimdi, aynı hükümler tekrar, bazıları yani kelimesi kelimesine, noktasına virgüleüne göre geri dönüyor Sayın Başkan. Yani burada baktığımız zaman 153 yani bu soruşturma aşamasında avukatların dosya incelemesi... Ya, avukat arkadaşlar geçenlerde, geçen hafta ya da iki hafta önce barolar genel kurullarını yaptı Sayın Başkanım, sizler de mutlaka katılmışsınızdır. Ben de ilimdeki baronun genel kuruluna katıldım yani orada, bu konu görüşüldü, konuşuldu. Bir de bu savcı meseleleri var, “Asliye cezadaki duruşmalara katılın, katılmasın.”, bence onu da konuşmamız lazım, onu da bence kökten temizlememiz lazım Sayın Bakanım. Yani arkadaşlar, bu nedir? 15, 19 falan, ya toptan savcılar duruşmalara sokmayalım, düzenlemeyi toptan yapalım yani burada ya da böyle 2019 olsa dört yıl sonra yine böyle bir hükümle karşılaşacağız, onu da söyleyeyim. Şimdi, orada avukat arkadaşlar, “Ya, ne güzel dosyaları inceleme hakkımız vardı.” gibilerinden, insanlar,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 36

arkadaşlarımız bayağı böyle güzel duygular içerisinde, birdenbire bunu da ellerinden alıyoruz, böyle değişik düzenlemeler de yaptık.

Şimdi, ben alt komisyonda baktım ne olmuş diye, bir iki tane madde metinden çıkarılmış. Ama hangisi? İşte, bu tehdidin biraz genişletilmiş hâli vardı, 106, o çıkmış, bu 139, Ceza Muhakemesi Kanunu'ndaki gizli soruşturmacı görevlendirilmesi, o çıkmış, bir de 162. 162 tehlikeliydi aslında, gerçekten çok tehlikeliydi. Herhâlde arkadaşlar "Ya, başımıza iş çıkar, bumerang gibi bizim başımıza da gelir tekrar vurur." diye ondan mı korktular, onu da bilmiyorum ama arkadaşlar, 14 bin hâkim ve savcı olduğunu... Ben geçen hafta Bakanımıza soru da sormuştum çünkü bu konu kamuoyunda konuşuluyor, basın soruyor, işte, zaten Hasip Kaplan çıktı, dedi ki: "11.500 hâkim var." Gazetelerde 12.000, 13.000 deniyor. 14 bin hâkim ve savcımız var Türkiye'de, hatta 14.200, yüksek yargıyı da kattığımızda, bu rakamları arkadaşlar vermişlerdi orada bana. Şimdi, demiştik ki bir yerde de ben: 14 bin hâkime gerek yok, bir savcı ve bir hâkim böyle kafa kafaya versin, birlikte desinler ki: "Ya, bu ülkeyi biz bir birbirine katalım, altını üstüne getirelim." Yaparlar o 162'yle, yaparlar yani. Bir savcı soruşturmaya başlar, Türkiye'nin her yerindeki şüphelilerle ilgili arama kararları, iş yerleri, mal varlığına el koyma, tutuklamalar, hepsini ister yan taraftaki anlaştığı hâkimden. Bir savcı, bir hâkim Türkiye'de yeri yerinden oynatırlar demiştik yani bir yerde böyle benzetme yapmışım. Gerçekten de öyle, bunu geçmişte gördük yani Balyoz, Ergenekon davalarında soruşturmalar ne zaman başlıyor, pazartesi alınıyorlar, üç gün sorguda emniyette, dördüncü günü adliyeye, savcı belli, tutuklayacak adam belli, tak tak tak insanlar makine gibi otomatik bir şekilde cezaevlerine gönderildiler, o çıkmış metinden, tamam, o güzel.

Şimdi, 139'u çıkarıyorsanız 140 niye duruyor değerli arkadaşlar, 135 niye duruyor? Yani bunların da çıkması gerekir. Şimdi, 128 niye duruyor? Ömer Ağabey belirtti, daha geçen değişiklikte bu dinlemelerle ilgili olarak yani suç işlemek için örgüt kurmayı, bunları kapsam dışına, katalogdan dışarı çıkarmıştınız. Şimdi, bakıyoruz burada, anayasal düzene, devlet güvenliğine yönelik suçlarla ilgili olarak 128'in içerisine, 135'in içerisine, 140'in içerisine bunları almaya çalışıyorsunuz, bunlar da çok yanlış, öncelikle onu da belirteyim. Yani belki maddelere geçtiğimizde alt komisyonda aynı kalan... Burada 153'te belirttim yani avukat arkadaşlar ki burada Barolar Birliğinden temsilci arkadaşımız da var, o da belki bunu belirtecektir veya belirtmiştir, yoktum öğleden sonra, kesinlikle kalması gerektiğini düşünüyoruz. Mademki bunu bir reform olarak getirdiniz, getirdik, bizler de destek verdik, bu 153'ün aynen devam etmesi lazım değerli arkadaşlar.

Şimdi, geçen hafta, bu sefer gerçi burada herhâlde eleştirilerden arkadaşlar birazcık pay çıkarmışlar, imza sahipleri değişmiş yani genelde Recep Özel arkadaşımız ve Ramazan arkadaşımız veriyorlardı, şimdi bakıyorum, Şuay Bey vermiş, Bülent Turan vermiş, Kerim arkadaşımız vermiş, yeni bir teklif geldi yani ilaveten geldi. Şimdi, bugün herhâlde birleştirdiniz mi Başkanım bunu?

BAŞKAN – Birleştirdik.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Birleştirdiniz, devam ediyor.

Şimdi, burada Danıştaydan da arkadaşlarımız var. Bakıyorum ilk maddelere, ya değerli arkadaşlar, burada da değişen bir şey yok ki. 6110'la bu Başkanlık Kurulu, Başkanlar Kurulu. İnsanların kafası o kadar karıştı ki biz gene onları değiştiriyoruz. Tabii, Yargıtay ve Danıştaydaki bu değişiklikler niye yapılıyor? Biliyorum yani biliyoruz, onu konuşmaya da çok gerek yok aslında. Yani amaç nedir orada? Bilinen yani o malumun ilanı, burada sizleri sıkırmak istemiyorum ama yani bu Başkanlar ve Başkanlık Kurulunun çektiği herhâlde sizin döneminizde... Daha önce zaten olay Başkanlık Kuruluydu, ben çok iyi hatırlıyorum. 6110'la bunu, başkanlar Kurulunu siz yapmadınız mı? "Yani Danıştay Başkanı, daire başkanları, işte, tetkik hakimlerini belirlesin, dairelerin görevlerini, dairelerde kim nereye gidiyor, işte, hangi dairenin görevi nedir, bunu Başkanlar Kurulu belirlesin." diyen siz değil misiniz? Şimdi, tekrar "Efendim, Başkanlık Kuruluna gelsin." Yani Başkanlık Kurulunda başkan, 3 Danıştay daire başkanı var bildiğim kadarıyla, bir de 3 üye var, onların 7 kişi olması lazım, tekrar oraya döndürüyorsunuz.

Uzatmayayım arkadaşlar, biz gelip gideceğiz buradan, hepimiz gelip gideceğiz. Sayın Bakanımın aslında ben ne kadar sıkıntı yaşadığını da tahmin ediyorum. Yani bunları konuştuğumuz zaman ne yanıt verecekler, ne yapsınlar yani ne diyecek arkadaşlar? Ama gelip gideceğiz. Belki beş yıl, on yıl sonra bu değişikliklerle ilgili... Yani Türkiye'deki iklim ne olacak, onu da bilmiyoruz, Allah hepimize sağlık sıhhat versin, görelim o günleri ama birileri geldiğinde, bu değişiklikleri burada okuduğunda, bu konuşmalara burada baktığında altı ayda bu değişiklikler neden olmuş yani anlamaları mümkün değil. Yani "Cemaat yapılanması, yok efendim, paralel devletmiş.", o insanlar anlayamaz on yıl sonra bunu. Hukuk dünyanın her yerinde evrensel kurallara bağlı Sayın Bakanım, bu kadar bunların üzerinde oynamak... Az önce Ömer Bey de söyledi yani yarın öbür gün de gelenler, biz de geldiğimizde, biz de mi bunlarla böyle oynayalım? Yani bu Yargıtay ve Danıştay öyle obez hâle geldi ki Amerika'da yok böyle obez bir durum. Bunlar 250'ydii, 150'ye indirmeye çalıştınız, 387 yaptık. Şimdi, 515 mi oluyor? 515 oluyor, evet. Danıştay yani 95'ti sanıyorum, 156 oldu, şimdi 200 oluyor. Bununla ilgili bir program yapılması lazım. Yani bu Danıştay ve Yargıtayın hâli ne olacak? Biz bölge adliye mahkemelerini veya istinaf mahkemelerini idari yargıda, adli yargıda... Geçen çok olmadı... Ne zaman konuştuk bunları? Niye onları hayata geçirmiyoruz? Ya, bunun böyle olmayacağını sizler de biliyorsunuz ama böyle palyatif, geçici çözümler... Yani rahmetli Erbakan'ın buna benzer konularla ilgili çok deyişleri vardı, bunlar pansuman tedbiri yani bunlar çözüm getirmez ki. Olay kanserse veya ameliyatlık bir durumsa -burada doktorlarımız var mı, bilmiyorum- apandis veya fıtıkta bir şey olmuşsa kesip almak lazım, siz böyle pansumanla, ağrı kesicilerle falan bunu götürmeye çalışıyorsunuz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 37

Şimdi, şunu merak ediyorum: Birileri geldiğinde, on yıl-on beş yıl sonra bunları incelediğinde inanır konuyu kavramakta bence çok zorlanacaklar. Ya, bu cemaatle, paralel yapı çok akıllıymış. O zaman ben de şöyle diyorum: Bu ülkeyi siz nasıl yönetmişsiniz bugüne kadar arkadaşlar? “On iki yıldır yönetiyoruz.” diye çıkıyorsunuz, böbürleniyorsunuz, “Uçurduk.” diyorsunuz, efendim, “Güçlü Türkiye.” diyorsunuz, “Kurumlar, kurallar.” diyorsunuz ama nasıl yönetmişsiniz bu ülkeyi diye ben de düşünüyorum. Bir guguk kuşu hikâyesi var, bunu sizler de biliyorsunuz belki. Yani ona mı benzetelim bunu yani? Şimdi, guguk kuşları –Başkanım, siz de bilirsiniz bunu mutlaka o entelektüel yapınızla- bunlar üremekte böyle çok akıllı, zeki kuşlar ama iri kuşlar, bunlar yumurtalarını gidip serçenin yuvasına da bırakıyorlarmış. Yani gidiyor serçenin oraya bir tane yumurtayı bırakıyor, o guguk kuşu serçe yumurtasından bir gün önce çıkıyor. Tabii ki içgüdüyle diğer yumurtaları atıyor, kendi kalıyor guguk kuşu, tabii o serçe yumurtaları aşağı gidiyor. Şimdi, o garibim serçe de ufacak bir şey yani. Şimdi, bakın, Başkanım, bu serçe bakıyor orada bir yavru var, altında yumurta çatlamış çıkmış, besliyor onu. Gidiyor, geliyor, işte, böcek topluyor, veriyor, besliyor fakat bir hafta sonra guguk kuşu serçeyi geçiyor, anneyi geçiyor, iki hafta sonra 2 katı oluyor, 3 katı oluyor, o garibim serçe bunu yavrusu zannediyor, beslemeye devam ediyor. Yani bu cemaat bu kadar akıllı da guguk kuşu mu bunlar, sizler serçe misiniz diye düşünüyorum yani besleyip besleyip durmuşsunuz bunları böyle.

ATILLA KART (Konya) – Ama hakikaten teşbihiniz çok iyidi.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ama hayır yani gerçekten öyle.

Şimdi, Sayın Başkanım, işin özü bu yani maddelere falan girmeye gerek yok. O zaman ben serçe saflığıyla –öyle diyelim- bu ülkeyi on iki yıldır yönetiyorsunuz, bu guguk kuşları da sizin folluklara gelmiş, yumurtalarını koymuşlar, almışlar, girmişler sağa sola, hâkim olmuşlar, savcı olmuşlar, kaymakam olmuşlar, emniyet müdürü olmuşlar yani böyle Türkiye’nin her yerinde görev yapıyorlar, siz öyle diyorsunuz, paralel yapı falan, öyle diyorsunuz ama Sayın Bakanım, artık bu işi bir noktada sonlandırmamız lazım. Gerçekten yani işin mizahi yanı bir yana, hukuk kurallarıyla herhâlde bakanlar arasında -bilmiyorum Sadullah Bey de kaç yıl yaptı, herhâlde üç yılı aşkın süre bakanlık yaptı- en çok mevzuatta değişiklik yapan siz olacaksınız Sayın Bakan. Sizin döneminizde bu değişiklikler olacak, siz de böyle bir istatistiksel sayıyla anılacaksınız yani burada aslında sizin adınıza üzülüyorum.

Maddelere geldiğimizde görüşeceğiz Sayın Başkanım, ben daha fazla... Çünkü baktım, saat dokuzu geçiyor. Yarın da sabah mı başlayacağız, bilmiyorum, sabah mı görüşülecek? Bu değişiklikleri belki maddeler üzerinde biraz daha evrensel hukuk kuralları içerisinde ve... Bizim geçmişten gelen, bugüne kadar öyle veya böyle yani doksan yıllık bir hukuk birikimimiz de bence güçlü ama bu kadar oynar hâle ve yarın öbür gün -az önce söylediğim gibi- içinden insanların çıkamayacağı bir hâle getirmeden bir toparlarsak diye düşünüyorum. Maddeler üzerinde zaten söyleyeceklerimizi söyleyeceğiz.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Diler Hanım, buyursunlar.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, bugün 11 Kasım, dün Ata’mızın ölüm yıl dönümünün törenlerini yaptık. Aslında burada bir şeye dikkat çekmek istiyorum. Gerçekten büyük Atatürk bu cumhuriyetin, devrimlerin temellerini attığında herhâlde bugünleri görse ya da yukarıdan bizi görüyorsa çok büyük üzüntü duyuyordur hepimize de, “Yani böylesi bir cumhuriyeti ne hâle getirdiniz, benim kurduğum cumhuriyetimi?” diye soruyordur. Benim ilimde Uşak Üniversitesinde 10 Kasım anma törenleri yapılmadı Sayın Başkanım, dokuzda sınav konuldu çocuklara yani sınavı girmek durumunda kaldılar, hatta bir kısmı orada anma törenlerini yapmak istediler ama sınav olduğu için, bu sınavlar nedeniyle de yapamadılar. Aynı zamanda bütün televizyon kanallarında, daha çok AKP’ye yakın olan televizyon kanallarında, Kanal A’da, Habertürk’te Atatürk’e hakaret dolu sözler söyleniyor, örneğin Yeni Akit gazetesinde çok çirkin küfürler ediliyor, ben bunlardan çok büyük üzüntü duyuyorum. Ama bu nereden kaynaklanıyor? En başta iktidarın başından kaynaklanıyor. Şimdi, Sayın Tayyip Erdoğan “Mustafa Kemal” deyip “Atatürk” demiyorsa “2 ayyaş” diye bir gönderme yapıyorsa ya da o dönemi küçümseyici tavırlar içine giriyorsa, aynı zamanda Davutoğlu “Dersim bir Kerbela’dır.” diyorsa bu, aslında tamamıyla cumhuriyet dönemini, Atatürk dönemini yok saymaya, o dönemi karalamaya dönük bir yaklaşım biçimidir ve bu o zaman alt tarafta daha da ifrata kaçan bir vaziyette yer alıyor, artık üniversitelerde bile ne yazık ki bu Atatürk’ü anma törenleri düzenlenmiyor. Diğer yandan ise Atatürk büstleri ve bayraklarımız parçalanıyor. Güneydoğu’da, Doğu’da ya da buralardaki üniversitelerde yani daha çok PKK etkinliğinde olan gençler böylesi bir tavır içerisine giriyorlar, ben de bundan çok büyük bir üzüntü duyuyorum. 10 Kasım nedeniyle bunları yeniden söyleme gereğini hissettim. Bu konuda en büyük sorumluluk iktidardadır. İktidar görevini yapmıyor. Eğer o günkü mücadele olmasaydı bizler, hiçbirimiz burada bağımsız bir ülkenin temsilcileri olarak duramayacaktık. En azından ona saygı nedeniyle, bu türden yanlış yaklaşımların ortadan kaldırılması için, Atatürk büstlerine ya da Atatürk’e hakaretleri ortadan kaldırmak için iktidarın gereken özeni göstermesini ben burada hem Bakandan hem sizlerden özellikle rica ediyorum.

Sayın Bakan, Sayın Başkanım, bir de şu tasarıya geldiğimizde ben şunu görüyorum: Artık AKP iktidarındaki arkadaşlarımız ya da Hükûmet bir iktidar sarhoşluğu içinde. Sürekli, bizim önerilerimizi, uyarılarımızı da dikkate almadan üç ayda bir, dört ayda bir aynı yasalar, aynı maddeler ne yazık ki değiştiriliyor. Sonuç olarak bizim yasama tekniğimiz –biraz önce Atilla Bey’in söylediğine çok katılıyorum- gerçekten mevzuatımız talan ediliyor yani ülkemizin değerleri talan edildiği gibi mevzuatımızın da talan edildiğini görüyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 38

Şimdi, bir de İç Tüzük değişikliğinin olacağını duydum. Şimdi, bu yasalarla birlikte bunu düşündüğümüzde aslında artık Mecliste de sesimizin kısılmak istendiğini görüyoruz. Biraz önce arkadaşlarımız biraz farklı şeyler söyleyince hemen itiraz ediyorlar, sözler kesiliyor, işte, "Konuya dönün, konu dışı konuşmayın." deniyor. İç Tüzük değişikliği olacak diye basından duyduk. Efendim, işte, naklen yayınlar yapılmayacakmış -zaten bu yayınlar sınırlandırıldı da- banttan önemli yayınlar yapılacaktı, eğer konu dışına çıkılırsa mikrofonumuz otomatik olarak kesilecekti. Yani o zaman bu Meclisi kapatalım, eğer öyle bir düşünce varsa Sayın Bakan, umarım aslında bu bir dedikodudur, inşallah yani eğer öyle bir düşünce varsa bu Meclisi kapatalım, seçim falan yapmayalım yani konuşma hakkımız da ortadan kaldırılacaksa çünkü bu yasalarla birlikte düşündüğümüzde tam bir diktatörlük süreci yaşayacağımızı görüyoruz.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bu dediklerinizi biz yapmış olsak en azından benim haberim olması lazım. Emin olun siz söylüyorsunuz yani benim, bizim haberimiz yok ama basın yapıyor, ona da bir şey diyecek hâlimiz yok.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bu sözünüzü ben bir senet olarak kabul ediyorum Sayın Bakanım, inşallah önümüze böylesi bir şey, İç Tüzük değişikliği gelmez.

Şimdi, tasarıyla ilgili düşüncelerime gelince şunları söylemek istiyorum: Şimdi, 21 Şubatta -bütün arkadaşlarımızın söylediği gibi- işte, demokratikleşme gerekçesiyle el koyma, dinleme, teknik araçla izleme, gizli soruşturmacı gibi konularda bunları zorlaştırmak amacıyla oy birliği konusu getirildi, hatta biz dedik ki: Oy birliği olmaz, en azından ağır ceza mahkemelerinde olsun ama -Sayın Başkanım, dinlemiyorsunuz bizi- oy çokluğu olsun yani bu konularda uyarılarımızı yaptık.

BAŞKAN – Benim görüşüm de öyle.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Oy birliği getirildi yani sonuç olarak bu tedbir kararlarını güçleştirici şeylerdi, insan haklarına daha doğru ve demokratik bir yaklaşım biçimi olarak görülebilirdi, bunlar da zaten o gerekçelerle getirildi. Ardından, yine bu 153'üncü maddedeki avukatların belgelere ulaşmasının önündeki engeller de kaldırıldı ama şimdi, sekiz ay sonra şunu görüyoruz ki bunlar yeniden geriye döndürülmeye çalışılıyor. O zaman nedir bunun gerekçesi diye baktığımızda çok açık seçik bir şekilde yargının dizayn edildiği varsayımıyla aslında yeniden geçmişteki o daha yeni düzeydeki olan düzenlemelere dönmeye çalışılıyor. O demokratik ve özgürlük meselesinin aslında sadece bir söz olduğunu ve o dönemde yürütülen rüşvet ve yolsuzluk davalarında dinlemeleri engellemek, el koymaları engellemek –mal varlığına çünkü el konulmuştu- teknik takipleri engellemek için -çünkü o konularda görüntülerin olduğu söyleniyordu savcılık belgelerinin arasında- bunların , , o nedenle getirildiğini hepimiz biliyoruz ama artık AKP iktidarı, Hükümet kendisini garantide hissedince bunları teker teker eski hâline getirmeye çalışıyor. Yani bu kadar konjonktürel bir şekilde düzenlemeler yapılamaz, herkes saf değil, bunu görüyorlar zaten, sizler de biliyorsunuz, bunun böyle olduğunu biliyorsunuz. Sadece o dönemde Hükümeti, bakanları, AKP'nin daha yakınında olan iş adamlarını, vesaireyi korumak amacıyla bunlar konulmuştu. Şimdi, artık yargının dizayn edildiği düşünüldüğü için de bunlar yeniden eski hâline döndürülmeye çalışılıyor.

Şimdi, bir de şunu söyleyeceğim: Bu HSYK seçimlerinde "Yargıda Birlik Platformu" diye bir platformu oluşturuldu, gazetelerde de çıktı zaten. İşte, ülkücüler, sosyal demokratlar ve AKP'ye yakın olan yargıçların bir arada olması, Bakanlığın da buna bir şekilde yardımcı olması nedeniyle böylesi bir ittifak oluşturulduğundan bahsediliyor ama şimdi gelen maddeleri gördüğümüzde, baktığımızda aslında artık bundan sonra böyle bir ittifaka ihtiyacın olmayacağı görülüyor. Nasıl oluyor? Şimdi, avukatlıktan yargıçlığa geçiş. Beş yılken fiilî avukatlık süresi iki yıla indiriliyor. Nedir bunun amacı? Kendine yakın olan insanları alacaksın.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ya, olur mu, ne ilgisi var ya?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Arkadaşlar, bir dakika ya, ben düşüncelerimi söyleyeceğim, gördüğümü söyleyeceğim.

Diğer taraftan, yeni yargıç ve savcı alımlarında da benzer şekilde mülakatın kullanıldığını görüyoruz. Mülakat yapacak sınav komisyonunun öncelikle gerçekten objektif olabilmesi lazım ama şimdiye kadar biz gördük ki objektiflik yok. Yani şimdiye kadar, işte, diyelim 17-25 Aralık operasyonları öncesinde cemaate yakın olan...

BAŞKAN – Mülakat görüntülü mü?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hâkim ve savcılık sınavı mı?

BAŞKAN – Evet.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hayır, değil.

BAŞKAN – Anladım.

Dilek Hanım, buyurun, devam edin.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, avukatlıktan geçişte mülakat var, yeni yargıç ve savcı alımlarında mülakat var. Mülakatı Bakanlık bürokratları yapıyor. Daha öncesinde cemaate yakın olan kişiler alırlarken bunu şimdi Bakanlık bürokratları ki dizayn edilmiş durumda, şimdi AKP'ye yakın olanlar alınacak ve 8 bin civarında yargıç ve savcının alınacağı söyleniyor. İşte, biraz sonra söyleyeceğimiz gibi Danıştay ve Yargıtaydaki bu sayılar artırıldığı gibi orada da sayılar artırılıyor ve yani bir yıllık yargıç bile olsa HSYK seçimlerinde oy kullanabileceğinden dolayı da önümüzdeki dönemdeki HSYK seçimlerinde kesinlikle bu ittifaklara gerek duyulmayacağı gibi bir izlenim ediniyoruz. O zaman da ne oluyor? Yani artık hâkim ve savcılar gerçekten hukuk formasyonlarıyla, bilgileri ve birikimleriyle değerlendirilmeyip sadece siyasi yaklaşımlarıyla değerlendirildikleri için demek ki bundan sonra... Cemaatin imamları Fethullah Gülen'e soruyorlar ya "Bu davada

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 39

ne yapalım?" diye, Sayın Mehmet Ali Şahin bunu böyle duyduğunu söylemişti, o zaman demek ki şimdi alınacak yeni yargıç ve savcılar AKP il başkanına soracak "Bu davayı nasıl çözümleyelim? Bu davada sizin söyleyeceğiniz bir şey var mı?" diye.

BAŞKAN – Yok, CHP il başkanına soracak!

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ben bunu biraz karikatürize ediyorum ama bakın, Sayın Başkanım, buraya kadar gelebilir bu yani bu çok tehlikeli bir şey. Biraz önce Ömer Bey de söyledi, yargının bu kadar siyasallaştırılması çok tehlikeli bir olay. Bunun ortadan kaldırılabilmesi için öncelikle mülakat komisyonunun daha objektif kriterlerle değerlendirebilecek bir yapı olması lazım. Ne olması lazım örneğin? Barolar Birliğinden, Noterler Birliğinden orada, komisyonda mutlaka üyelerinin olması lazım ve aynı zamanda görüntülü olması lazım ki insanlar itiraz edebilsinler. Genç arkadaşlarımız, biz biliyoruz ki 99 alıyor, 100 alıyor ama mülakattan geçemiyor. Ya, o kadar mı yeteneksiz bu insan, o kadar mı bu işi beceremiyor 100 alan insan? Neden geçemiyor mülakattan? Bunun cevabını hepimiz biliyoruz. Yani geçmiş dönemlerde de bu türden yanlışlar yapılmış olabilir, bakın, geçmiş dönemlerde de diyorum, sadece sizin döneminizde değil, bunun ortadan kaldırılabilmesi için bu mülakat komisyonunun öncelikle değişmesi lazım.

Şimdi, dendi ki işte: "Son dönemde alınan 6 bin yargıcın 4.500'ü, vesairesi cemaate mensupmuş, biz bunun farkına varamamışız, kandırılmışız." Peki, şimdi de bir başka cemaate mensup olursa, bir başka yapılanmaya mensup olursa... Örneğin Millî Eğitimle ilgili müdür ve müdür yardımcıları alınırken benim ilimde ne oldu biliyor musunuz? Cemaatçiler tasfiye edildi. EĞİTİM-SEN, EĞİTİM-İŞ, TÜRK EĞİTİM-SEN tasfiye edildi ama Menzil tarikatı geldi, yarın da bir başka tarikat gelir arkadaşlar. Yani bu şekilde sadece kendi politik yapınıza göre, politik tercihlerinize göre bu mülakat komisyonlarının şekillenmemesi, yeni alınacak hâkim ve savcıların buna göre şekillenmemesi gerekiyor. Biz bu uyarılarımızı yapıyoruz, belki biraz da tarihe not düşmek amacıyla bunları yapıyoruz, bu konunun dikkate alınması gerektiğini buradan söylüyoruz. Yarın yine bumerang gibi bir şekilde sizlere de dönebilir. Yani o nedenle bu uyarılarımızı yapmak durumunda kalıyoruz ve ben bir de genç meslektaşlarıma aslında bunun bir borç olduğunu düşünüyorum, yargıç ve savcı arkadaşlarımıza borç olduğunu düşünüyorum. Çocukların hakkaniyet duygularının ortadan kalkmaması gerektiğini düşünüyorum. Onun için, bu mülakat komisyonunun öncelikle değiştirilmesi lazım. Burada değiştirmemiz gereken en önemli şey mülakat komisyonunun yapısı Sayın Başkanım.

Onun dışında, şimdi, Danıştayda ve Yargıtaydaki daire sayıları artırılıyor. Şöyle baktığımızda Danıştaydaki daire sayısı artırılıyor, yeni yargıçlar alınacak. Yine, oluşturulan HSYK'ya güvenilerek bu şeyin yapıldığı söyleniyor ama diğer taraftan özellikle Danıştaydaki üyelerde hukuk fakültesi ve hukuk ağırlıklı olan okullardan mezuniyet aranmayacak. Ben bunu anlamıyorum yani Danıştaydaki üyelerde bu konu da yürürlükten kaldırılıyor. Kaçınıcı madde? Son olarak arkadaşlarımızın verdiği 4'üncü maddenin (3)'üncü fıkrası yürürlükten kaldırılıyor. Yani Danıştayda hukuk fakültesinden mezun ya da hukuk ağırlıklı fakültelerden mezun olanlar olmayacak da kim olacak yani nasıl bir yapılanma düşünüyorsunuz burada? Ben onu anlayabilmiş değilim gerçekten. Biz şuna itiraz ederken... Bu çalışmalar olurken hepinize gelmiştir herhâlde, Ankara Hukuk Fakültesinden genç arkadaşlarımız hepimize yazılar gönderdiler, dediler ki: "İdari yargıçlığa hukuk fakültesi dışından, başka fakültelerden insanların alınması doğru bir şey değildir.", hatta o kadar ifrata kaçılıyor ki açık öğretimden diyelim ki iktisadî bitirmiş, maliyeyi bitirmiş arkadaşlarımız bile idari yargıç olarak alınıyor, bizim hakkımız yeniliyor. Biz yıllarca okuyoruz, bu okullara girmek için olağanüstü çaba sarf ediyoruz ama biz giremiyoruz, açık öğretim fakültesinden bitirenler, iktidarla işini sağlamlaştıranlar mülakatla alınıyor ve bu şekilde bizim hakkımız yeniyor."

RECEP ÖZEL (Isparta) – Yazılı sınavı niye söylemiyorsunuz?

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Yazılı sınavla giriyorlar.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Arkadaşlar, Ankara Hukuk Fakültesindeki öğrencilerden gelmedi mi size yazı?

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Ama yazılı sınav var Dilek Hanım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bakın, yazılı sınav oluyor. Yazılı sınavdan sonra da ne oluyor? Diğer mülakat oluyor. Ama şimdi, hukuk fakültesi öğrencilerinin bunu demesinden daha doğal ne olabilir ya? Adı yargıç arkadaşlar, yargıç, adı yargıç ise hukukçu olacak yani maliyeci, iktisatçı, vesaireci, bunlar olamaz yani üstelik Danıştay üyelerinde de bunu kaldırılıyorsunuz, olmaz böyle bir şey. Yani bunun düzeltilmesi lazım Sayın Başkanım.

Şimdi, özellikle Yargıtaydaki daire sayılarının artırımı ve hâkimlerin de artırımıyla ilgili ben politik şeylerden bahsetmeyeceğim arkadaşlar, bakın, bir de teknik konularını şey yapalım hep beraber. Şimdi, teknik olarak biz avukatlık yaptığımız zaman nelerle karşılaşılırdık? Bir: İş yükünün artmasından bahsediliyor. Şimdi, Ceza Yasası'na baktım ben, 2005'ten sonra 11 civarında değişiklik olmuş. 2005 değişikliğinde de ondan sonraki değişikliklerde de ne oluyor? Mahkemeler ya da Yargıtay önce diyor ki: "Yeni duruma göre bunu düzelt, uyarla, ondan sonra bana geri gönder." Yani o tam Yargıtaydayken yeniden değişiklik yapıyor, yeniden gönderiyorsun, yeniden geliyor, özellikle ceza dairelerindeki iş yükünün bu kadar artmasının nedeni işte bu Ceza Yasası'nda yapılan değişiklik. Bu kadar çok değişiklik yapılırsa, 2005-2014... Temel kanundur bu ya. Yani böylesine istediğimiz gibi at oynatamayız. Yani işte 300 bin tane dosya var diyor, olur tabii 300 bin tane dosya, belki daha da fazla dosya olur. Yani bu kadar yoğun bir şekilde bunu değiştirirsek bu sonuçlar karşımıza çıkıyor.

Onun dışında, özellikle avukat arkadaşlarımızın çok yakındıkları bir şey var. Şimdi, çok sayıda daire var, bu dairelerin hâkimleri de değişti, deneyimleri de değişti, Yargıtayın temel içtihatlarından haberdar değiller. Tetkik hâkimler haberdar değil, üyeler haberdar değil, geçmişteki o az sayıdaki yargıç ve oturmuş müzakere

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 40

yapısıyla... Biz örneğin bir iş davasında ibranameyle ilgili ne kadar verileceğini az çok bilirdik. Nasıl bir şey düşünüyor Yargıtay, ona göre bakardık, müvekkilimize söyledik ama şimdi söyleyemiyoruz Sayın Başkanım yani o kadar değişmiş ki yani sizin kesin kazanırsınız dediğiniz, yasa maddesine göre kazanırsınız dediğiniz davalar kaybediliyor Sayın Başkanım. Niye? Çünkü deneyimsiz tetkik hâkimleri var, Yargıtayın yerleşik içtihatlarının farkında olmayan hâkimler var, üyeler var. Böyle olunca da işte o zaman iş yükü de artar, yeniden Yargıtaya gelir, Yargıtay bakar, hâkim direnir, eğer yürekli bir hâkimse direnir, iş yükü artar ama bakın, bu kadar bu işlerle oynadığımız zaman, bu kadar deneyimsiz insanlar buraya geldiği zaman biz bu türden çelişkili kararlarla da bu türden iş yükünün artmasıyla da karşı karşıya kalabiliyoruz.

Şimdi, sicil affıyla ilgili de bir şey söylemek istiyorum. Sicil affıyla ilgili, hâkimler ve savcılarla ilgili 14/2/2005-1/9/2013 tarihleri arasında sicil affı yapılıyor. Bu tarihlerin anlamı nedir? Anlamı nedir yani bunu birisi anlatsın bize. Şimdi, bunun anlamını ben şöyle yorumluyorum, şunu görüyoruz biz: 14/2/2005 ve 2013 tarihine kadar olan süreçte bir sürü özel yetkili mahkemelerin yargılamaları oldu ve bu nedenle bizim milletvekilimiz Mehmet Haberal da dâhil olmak üzere pek çok şikâyetler oldu. Bu şikâyetler olduğu zaman, hatta para cezalarına çarptırıldı, tazminatlara çarptırıldı bu yargıçlar ama HSYK tarafından hiçbir zaman bunlarla ilgili olumsuz bir karar verilmedi. Ne oluyor o zaman? Demek ki o olağanüstü yargılamalar, özel yetkili mahkemelerde cemaatin ayarlanmış yargıçları tarafından yapılan bu yargılamalarla ilgili şikâyetler şu anki HSYK'ya bile yapılamayacak. Yani cemaatin size dokunmayan, AKP iktidarına dokunmayan yargıçlarına herhangi bir soruşturma açılmayacak, affa uğruyorlar. 1/9/2013'ten sonra ne var? 17 ve 25 Aralık operasyonları var. İşte, o operasyonları yapan yargıç ve savcılara dokunulacak ama ne yazık ki insanların hayatına neden olan ve yıllarca yatmalarına neden olan, bu Silivri yargılamalarındaki yanlış işler yapan ayarlanmış hukuk katliamı yapan bu yargıçlar cemaat yargıçları, neredeyse katliam yapan bu yargıçlar soruşturulamayacak AKP'ye dokunmadığı sürece. Yani, bu tarih olmaz arkadaşlar, böyle bir şey olmaz. Onun yerine, İlhan Cihaner, sevgili arkadaşımız belki gelecek...

BAŞKAN – Gelemedi.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – ...yarın o görüşlerini söyler, konuştuk biz bunu. “Ne yapılabilir? Yani, bu konuda haksızlığa uğradığını iddia eden insanlar HSYK'ya yeniden itirazda bulunabilir ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu bunu gözden geçirebilir. Makul olanlardan bir tanesi budur.” dedi mesela. Yarın, İlhan Bey'in önerileri de olacak bu konuda ama bu konuda siz kendinizi korurken diğer tarafta yıllarını almış insanların ve hukukçu olmayan, aslında hukukçu bile diyemeyeceğimiz bu adamların soruşturmalarının önüne lütfen engel koymayın.

BAŞKAN – Dilek Hanım, bir nokta koyar mısın oraya?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Evet.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bu af hukukunda, ben Hikmet Sami Türk Hoca'nın yönetimindeki bu genel af da, aşağı yukarı 5 defa gitti geldi, her 5 defasında parti sözcüsüydim. Orada şöyle bir imkânımız var, benim geliştirdiğim formülü sonra yasama organı kabul etti: Bu af kapsamına girenlere ret hakkı verebilirsiniz, ret hakkına dayalı olarak inceleme yetkisi verebilirsiniz, Dilek Hanım'ın işaret ettiği nokta da, “Ben af istemiyorum, Kurul beni şey yapsın...” Diyelim ki, gene kayda bağlı olarak başvurunun aleyhe sonuçlanması hâlinde kademeli af olabilir. Sadece ihtirazikayıt olarak Genel Müdürlüme iletiyorum, sadece bir seçenek olarak arz ediyorum.

Buyurun Dilek Hanım, özür diliyorum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yok Sayın Başkanım, yani desteğiniz için teşekkür ederim çünkü aklın yolu birdir, bu teknik bir konu.

BAŞKAN – Ama böyle bir öneri getirmediğiniz siz, sadece eleştirdiniz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Hayır Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Doğru, doğru, yaptığınız doğru.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani “HSYK'ya yeniden itiraz hakkı tanınabilir bu sicil affı yerine.” dedik, gerekçelerini de söyledik Sayın Başkanım, önerimizi getirdik.

BAŞKAN – Tamam, tamam.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yarın arkadaşlarımızın daha farklı önerileri de olacak, onlar kendileri getirsinler.

Bunun dışında, avukatların dosyaya erişimine getirilen engellemeyi ben tanımıyorum arkadaşlar. Şimdi, ne deniyor? Efendim, avukatlara yeterince güvenilmediği çıkıyor buradan. Hâkime güveniyoruz, savcıya güveniyoruz, o güvenilen hâkim ve savcılar pek çok insanın kellesini kopardı neredeyse ya da servis yaptılar basına, servis edildi pek çok şey, insanlar yargısız olarak infaz edildi, o insanlar suçlandı, bunların hepsine güveniyoruz ama avukatlara güvenmiyoruz. Yani, şimdi, burada 157'nci madde soruşturmanın gizliliğinden bahsediyor ve bunu ihlal edenlerle ilgili Türk Ceza Kanunu'nun 285'inci maddesi var, gizliliğin ihlali, bir yıldan üç yıla kadar. Eğer kamu görevlisiyse yani bir avukat olarak bunu yapıyorsak yarı oranında artırılabilir. Şimdi, bu maddeler var iken yani üç sacayağı diyoruz biz, özellikle savcılık, yargıçlık ve avukatlık bu bir sacayağıdır diyoruz; diğer ikisine güveniyorsunuz, koruyorsunuz, kolluyorsunuz ama avukatlara gelince güvenilmiyor. Ben bunu bir avukat olarak asla kabul etmiyorum ve bunu Genel Kuruldaki şeyde de çok net bir şekilde söyleyeceğim, o zamana kadar da bütün barolardaki arkadaşlarımızı haberdar edeceğiz, o Genel Kurul salonunda insanlar beklesinler kendi sorunları için.

BAŞKAN – Tam bir eylem...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 41

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi, altı ay sonra seçimler olacak, her birimiz barolara gidebiliriz, geri döneceğiz mesleğimize. Orada arkadaşlarımız bize bunun hesabını soracaklar arkadaşlar. Lütfen, böylesi bir şeyi, özellikle kendi mesleğimize olan saygımızdan dolayı bunu yapmamamız gerekir diye düşünüyorum.

Şimdi, bakın, bu düzenlemeler, özellikle CMK'daki düzenlemeler ve bir de iç güvenlik reformuyla ilgili düzenlemeler getirilirken; bir, cemaatle mücadele, iki, PKK'yla mücadele denerek getiriliyor. Şimdi, ben şunu soruyorum: Yani, PKK'yla ne mücadelesi? Şimdi, PKK'nın başıyla, İmralı'da Öcalan'la ve Kandil'deki Cemil Bayık'tan diğerlerine kadar bütün teröristlerle görüşülüyor. MİT görüşüyor, o görüşüyor, bu görüşüyor ama görüşülüyor, anlaşma hâlinesiniz, müzakere hâlinesiniz, PKK'yla mücadele gibi bir derdiniz yok ki, yok böyle bir derdiniz. Yani, şimdi, molotofkokteyli silah olarak görülmeliymiş, yüzü kapalı olanlara cezalar artırılmalıymış. Sayın Davutoğlu'na birileri bilgi versin, molotof silah, Türk Ceza Kanunu'nun 6'ncı maddesindeki tanımlarda zaten geçiyor. Diğer tarafta, yüzü kapalıların eylemlere girmesiyle ilgili Terörle Mücadele Yasası'nda zaten bir değişiklik yaptık, bunlarla ilgili eğer kimliğini gizlemek için yüzünü kapıyorsa zaten cezayı artırdık. Yani, şimdi, bunlar mı neden oluyor PKK'nın ayaklanma provasına ve Güneydoğu'da devletin hâkimiyetinin ortadan kaldırılmasına? Yani, açık söylemek gerekirse, bu adamlar vergi topluyorlarsa -işte biraz önce arkadaşlarımız söyledi- mahkeme kuruyorlarsa, yargısız infazlar yapıp insanları öldürüyorlarsa, yol kesiyorlarsa, adam kaçırıyorlarsa, çocukları kaçırıyorlarsa, Atatürk büstlerini yıkıyorlarsa, bayrakları yakıyorlarsa, o zaman bunların cezalandırılabilmesi için bu CMK'daki değişiklik mi gerekiyor ya da iç güvenlik reformunda değişiklik mi gerekiyor? Bunlar şu anki Türk Ceza Kanunu'na göre ve Terörle Mücadele Kanunu'na göre suç değil mi? Yani, niye cezalandırılmıyor? Ben bunu Genel Kurul'da da birkaç kez sordum, batıda yasalar ayrı, doğuda ayrı mı yorumlanıyor? Yani, niye bunlar cezalandırılmıyor, gereken önlemler alınmıyor?

Elbette, ben şunu burada söylemek istiyorum: Yani, Kürt sivil toplum örgütleriyle görüşülebilir, terörü reddeden Kürt kamuoyuyla görüşülebilir, kanaat önderleriyle görüşülebilir ama bu PKK olmaz, ama bu İmralı'daki Öcalan olmaz, PKK'nın sivil temsilcileri olmaz. Yani, gerçekten terörü reddeden, silahla tehdit etmeyenlerle belli sorunlar görüşülebilir, konuşulabilir ama bu suçların işlenmesi nedeniyle bunların cezalandırılması için yeni düzenlemelere gerek yoktur. Önemli olan iktidarın bu konudaki niyetidir ama görüyoruz ki sadece halka belli şekillerde bir algı yönetimi yapılıyor ama diğer yandan bu müzakerelere devam ediliyor ve insanlarımız ölüyor. Yani, hiç fark etmez, Kürt'tü, Türk'tü, hiçbir şey fark etmez, sivil insanlarımız, askerlerimiz, polislerimiz, pek çok insanımız ölüyor. Ölmesin diye yapılıyordu ya bu müzakereler ama daha fazla ölümle karşı karşıya kalınıyor ve işin kötü tarafı da PKK ve PYD artık Avrupa tarafından ve Amerika tarafından terör örgütü olarak görülmüyor yani terör örgütü listesinden çıkartılacak. Peki -bu çözüm süreci denilen şeyin zaten çöpe gittiği anlaşıyor- ne olacak PKK silahları doğrulttuğunda? Onlar diyecekler ki: "Efendim, savaşan güç durumdadır, biz Birleşmiş Milletler olarak geleceğiz, sizin aranızı bulacağız." Şimdi Suriye'de yapıldığı gibi. Yani, bir kere AKP yetkilileri, Hükümet yetkililerinin bu konuda aklını başına alması lazım. Bu terörle mücadele böyle CMK'daki değişikliklerle falan yapılamaz, önemli olan niyetidir diyorum Sayın Başkanım.

Bu çerçevede söyleyeceklerimi beyan ettim. Beni dinlediğiniz için çok teşekkür ederim ama teşekkürümü şunun için de etmek isterim: Özellikle bu teknik konularda yaptığımız itirazlarımızın Bakanlık tarafından da dikkate alınmasını ve Yargıtay'daki ve diğer konulardaki değişikliklerin yeniden düzenlenmesini talep ediyorum ben.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Buyurun Üstadım, herhâlde sizde.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki sözüme başlarken, artık bu 24'üncü Dönemin son yasama yılına girdik, aynen polislerin mesaisi gibi milletvekillerinin mesaisinin de başlangıç saati belli, bitiş saati belli değil. Kaç gün, saat kaçta başlayıp kaçta bitecek, ne kadar zamanda bu kanunları görüşeceğiz belli değil. Hiçbir milletvekilinin artık kendisine göre bir program yapması, işte "Biz şu saatlerde çalışacağız, bundan sonra da kendimize ayıracak, çocuğumuza çocuğumuza ayıracak iki saatim de var." deme imkânı yok. Bu çalışma takvimindeki belirsizliği herhâlde komisyon başkanları en azından komisyon çalışmalarında çözebilir diyorum Sayın Başkan.

Şimdi, arkadaşlar, hani deveye demişler boynun eğri, o da demiş ki nerem doğru. Şimdi, iktidar mangalda kül bırakmıyor "Bizim 2023 vizyonumuz var, dünyada şu kadar gücümüz var, her yaptığımız adımın bir planı var, programı var, saraylarımızın ihtişamı bu devletin, bu milletin büyüklüğünün göstergesidir..." gibi Ama şu görüşmekte olduğumuz kanunlar aslında iktidarın hiçbir vizyonu olmadığını da belgesi. Niçin belgesi? Biz şimdiye kadar, dört senedir bir sürü komisyon çalışmasına, bir sürü Genel Kurul çalışmasına katıldık, muhalefetin eleştirileri ne komisyonlarda ne de Genel Kurul'da hiç dinlenmedi ama aynı kanunlar bu dört sene içinde 40 defa değişiyor. Şimdi, eğer bir vizyon varsa, bir plan, program varsa, hakikaten, bu tasarılar, bu kanun teklifleri hazırlanırken ortada bir emek varsa, altı ay sonrasını bile göremiyorsa iktidar burada bir sorun var. Önce bu sorunu ortadan kaldırmak için ortak akli, devlet aklını, parlamento aklını kullanabilecek bir demokratik yapıya kendimizin gelmesi lazım diye düşünüyorum.

Tabii ki bugün bu kanun tasarısını görüşürken, esasında altı ay önceki değişiklikten öteye yargının temellerini sarsan 2010 referandumuna gitmek lazım. 2010 referandumunda yapılan değişiklikler Türk yargısının yeniden yapılandırılması ve yargının bundan sonra artık bir daha hiçbir yapısal değişikliğe ihtiyaç duymadan

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 42

kendi kendisini idame edecek duruma gelmesini sağlayacak diye o gün çok propagandalar yapıldı. O propagandaları çok yakından dinledik ama 2010 referandumunun sonucunda oluşan yapı artık bugün sizin tarafınızdan da kabul edilmediği için bu değişikliklerin yapılması ihtiyacı hasıl oldu. Ama, esas üzücü olan ve esas bundan sonrası için ülkemiz açısından, Türk yargısı açısından, Türk adaleti açısından tehlikeli olan... İşte yirmi beş yıl ben de taşrada çalıştım, idarecilik yaptım, beraber mesai yaptığımız çok sayıda hukukçu var, avukatıyla, hâkimiyle, savcısıyla ve o insanlarla tabii ki biz şimdi de görüşüyoruz, bu kanun vesilesiyle de, bu tasarı vesilesiyle de bir kısmıyla yüz yüze, bir kısmıyla telefonla görüştüm. Birçok hâkim arkadaşımızın, savcı arkadaşımızın -burada ben bunu ifade etmekten bile aslında hicap duyuyorum- söylediği şey şu: "Aynı adliyede önceden biz görev yaparken oradaki hâkim ve savcılar olarak birbirimize dönüp baktığımızda bir meslektaşımızı gördük ama şimdi mesaiye girerken, çıkarken biz bir meslektaşımızı görmüyoruz, biz paralel yapının hâkimini görüyoruz, iktidarın hâkimini görüyoruz, sağcı hâkim görüyoruz, ülkücü hâkim görüyoruz ve birbirimizden şüphe ediyoruz 'Acaba mesai arkadaşımız yarın eline güç geçerse bize nasıl davranır?' diye kendi davranışlarımızı birbirimize karşı kontrol etmek zorunda hissediyoruz, böyle bir psikolojik baskıyla sabah adliyeye gidiyoruz, akşam evimize gidiyoruz. Aynı lojmanda görev yaparken de artık evde çocuğumuzu çocuğumuzu da kontrol ediyoruz ki komşuya, diğer hâkim arkadaşlara, savcı arkadaşlara yarın bizim aleyhimizde kullanılacak bir çıkı vermeyin." Gerçekten, hani biz insan haklarından bahsederken aynı lojmanda oturan, aynı adliyede görev yapan insanların kendi içlerinde düştüğü sıkıntıyı, onların bile kendilerinin insanca, medeni bir şekilde yaşamasının ne kadar zorlaştırıldığını 2010 referandumunda oluşturulan yapının sonucu olarak bugün görmemiz lazım.

Herkesin bütün ideolojik saplantılarından kurtularak Türkiye'de yargıyı yeniden yapılandıracak ve hepimiz o yargının önüne gittiğimiz zaman güven duyacağımız bir yapıya ulaşmak zorundayız. Eğer buna ulaşamazsak toplumsal huzurdan, yarın adaletin olmadığı bir yerde mülkün güven altında olmasından bahsetmek mümkün değil ve tarih bize bunun çok örneklerini göstermiştir, kim yanlış yaptıysa yaptığı yanlış önce kendisini boğar. Bugün iktidar olarak siz birtakım güçleri kullanarak daha rahat hareket edebileceğinizi düşünebilirsiniz ama demokrasilerde eninde sonunda iktidarlara değişir, eğer bu rejim değişmezse...

BAŞKAN – Estağfurullah.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Hayır, değişmezse...

BAŞKAN – Ya, yapmayın.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – ...iktidar değişir, iktidar değişince de bu oluşan yapı sizi de boğar arkadaşlar. Bu konuda herkesi sağduyuya davet ediyorum. Bunu bir siyasi eleştiri olarak da yapmıyorum, bu konuda yarın hepimizin adliyeye yolu düşebilir, hepimiz insanız, adliyeye insanın yolunun düşmesi ülkemizde çok arzu edilen bir şey değildir ama gene de hepimizin yolunun düşmesi ihtimali çok yüksektir. Bu vesileyle bu yapının muhakkak herkesi tatmin edecek, bu toplumda herkesin "Bizim başımıza ne gelirse gelsin adalet var. Adaletin kestiği parmak acımaz." diyebileceği bir güne ulaştırarak yapıyı ortaya koymamız lazım.

Tabii, ben bir Mülkiyeliyim, idareciyim. Bu maaş artışıyla ilgili de birkaç cümle söylemek istiyorum. Devriktidarınıza kadar hep idareciler hâkimlerden ekonomik olarak bir adım önde gitti ama bu yapılacak zamlarla birlikte mülki idare amirlerinin maaşları hâkimlerin maaşlarının aşağı yukarı yüzde 60'ına falan düşecek. Dolayısıyla, bu taşradaki çekişmeyi artık eskisi gibi "Sen önde, ben önde." diye devam ettirmek yerine, beraber görev yapan bu arkadaşların özlük haklarını da eşitlemek lazım yani birinci sınıf hâkimle birinci sınıf mülki idare amirinin maaşlarını da eşitlemek lazım. Bu tasarrufların içerisinde küçük bir değişiklikle bunun da yapılması mümkün diye düşünüyorum. 14 bin hâkim, savcının özlük haklarının düzeltilmesi yerde 1.700 mülki idare amirinin hakkının da düzeltilmesi, özlük haklarının da düzeltilmesi bu ülke için altından kalkılmaz bir yük değildir.

Yine, tabii ki bu silah edinmeyle ilgili hâkimlere sağlanan kolaylıkların diğer meslek mensuplarına da, mülkiye, hariciye vesaire gibi, bu silah taşıma yetkisi verdiğimiz diğer meslek mensuplarına da şamil olarak getirilmesi lazım, burada da bir ayrımcılık yapılmaması lazım, burada da bir olayı daraltmak yerine bunu biraz genişletmenin formülüne bakmak lazım.

Şimdi, tabii, bu şüphelilerin müdafinin dosyaya ulaşabilmesiyle ilgili konularda benim söylemek istediğim önemli bir konu da şu: Elbette devlet hukuk sistemi içerisinde operasyonlar yapıyor, insanın gözetimine alınıyor çeşitli suçlardan ama Türkiye'de bu konuya da bir çözüm getirmek lazım. Şimdi, "Avukat dosyaya ulaşmasını, ulaşsın, işte şu kadar sonra ulaşsın..." yani bunlar tartışılır ama Türkiye'de yapılan en vahim hukuk katliamı gözetimine alma biçimidir. Bu devletin içerisinde belli görevlerde bulunmuş askeri, polisi, hâkimi, savcısı, bürokrati, belediye başkanı vesaire vesaire, sanki bu insanlar mahkemeye davet edilip yani mahkemede sorgulanamaz gibi bir gece yarısı ve hani bu dosya gizli ama her ne hikmetse oraya gidenler kameralarla gidiyor. Yani, bütün görüntüler bizi bu konuda... Gerçekten bu çok incitici bir şey, herkesin çocuğu çocuğu var, hısımları var, mahremiyeti var. İnsanların evi aranabilir yani yanlış yaptıysa bunların hesabı elbette sorulacak ama insanları... Şimdi, birçok insanın evine bu şekilde giriliyor, kameralarla giriliyor, ertesi gün de bu insan serbest bırakılıyor, üç gün sonra da serbest bırakılıyor. O zaman, bu operasyonu yapan hâkim, savcı, polis, jandarma, kim varsa onlar hakkında da bir soruşturma açmak lazım. Yani, siz mahkemede istediğiniz kadar o insanları beraat ettirin, o televizyonlarla o eve girildiği andan itibaren o adam zaten mahkûm oluyor, o mahkûmiyetin ortadan kaldırılması o saatten sonra mümkün değil çünkü adamın beraat ettiğini siz tekrar televizyon ekranlarında yayınlamıyorsunuz.

BAŞKAN – Erken infaz oluyor.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bu da hakikaten çok incitici ve çok yanlış bir hukuk uygulaması ülkemizde. Bunun da üzerinde çok ciddi olarak durulması lazım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 43

Tabii ki hukuk yani toplumlar canlı olduğuna göre hukuk da canlı olacak ve hukuk da değişecek.

BAŞKAN – Bak, Murat Bey sıra bekliyor, “Ne zaman alacağım sırayı?” diyor.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Yok, ben verebilirim, Mehmet çok dolu bu konuda.

BAŞKAN – Mehmet Bey, buyurun.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Asıl konu Mülkiyelilerin maaş zammı.

BAŞKAN – Mülkiyeli eşittir Türkiyeli.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Mülkiyenin işini bitirdin.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, arkadaşlar, Mülkiyenin işini siz bitirdiniz. Yani, Mülkiye en çok size hizmet etti ama Mülkiyenin işini siz bitirdiniz, biz bitirmedik.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, Mülkiye, aslında cumhuriyet tarihi boyunca yaptığı hizmet kadar, hiçbir iktidara yapmadığı kadar AKP iktidarına hizmet etti.

BAŞKAN – Bak, Mülkiyelilerin tarihi var, hukukçuların tarihi yok. Çankaya mıydı? Rahmetli Çankaya’nın, değil mi, meşhur 6 cilt, “Mülkiyeliler Tarihi” diye.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Neyse, şimdi o da bitti artık, Mülkiye tarihi bırakmadınız bu devriktidarınızda ama önemli olan, arkadaşlar, bu işlerin şakayla karışık... Gerçekten bunlar çok ciddi düzenlemeler, bu düzenlemeleri yaparken acele etmenin bir anlamı yok. Burada muhakkak yapılabilecek düzenlemeleri, değişiklikleri bu Komisyon çalışmaları sırasında çözebilmemiz lazım. Bunu çözemezsek bugün bize gülebilirsiniz, bugün “Bizim sayımız çok.” diyebilirsiniz ama yarın bu yaptıklarınızın ne kadar yanlış olduğunu -Allah göstermesin- içinizden adliye koridorlarına düşenler muhakkak yaşayacaktır.

Ben hepinize teşekkür ediyorum ve bu değişikliklerin inşallah burada yapılması ümidimi de muhafaza etmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Murat Bey, herhâlde son ve mücmel söz söyleyeceksiniz, sonra Bakanım söz vereceğim.

Sizin de mi söz hakkınız var?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Bir cümle...

BAŞKAN – Peki, tamam.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Bir cümle söylesin olmazsa.

BAŞKAN – Yok, yok, buyurun.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, Değerli Bakanım, değerli katılımcılar; herkese hayırlı akşamlar diliyorum.

Evet, konuşmalar biraz uzadı, belki sabrınız da zorlanıyor ama konuşmamız lazım, belki birbirimizi daha iyi anlama ve bu tekliflerin daha mükemmel bir hâle kavuşmasına bir katkımız olursa ondan da memnuniyet duyarız.

Bir kere, bu yasa yapma prosedürü konusunda her zamanki hassasiyetimi bir kez daha dile getirmek istiyorum. Kanun teklifi, tasarı noktasındaki itirazlarımızı yineliyoruz ve Sayın Başkanım, “İç Tüzük engelleme üzerine.” dediniz yani siz eski İç Tüzük’ü de biliyorsunuz.

BAŞKAN – Tabii, tabii.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Yani, eskiden önergede konuşma süresi, önerge verme süresi, sayısı sınırsız, elektronik sistem yok...

BAŞKAN – O zaman çok partili sistem yok, tek partili sistem...

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – ...muhalefet 5 kişiyle yoklama isteyebiliyor Sayın Bakanım, 5 kişiyle. Ve “ad okunarak” dediği zaman Adana’dan başlayıp Zonguldak’a gelinceye kadar kırk beş dakika geçiyor.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Meclis çalışmasın...

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Meclisin salı, çarşamba, perşembe dışında çalışma şeyi yok, öyle on ikiye kadar filan çalışma yok, yedi dedi mi çalışma süresi biterdi. Hani demiş ya “Dininizin kıymetini bilin.” diye, onun için İç Tüzük’ün kıymetini, torba yasayı, temel yasayı...

BAŞKAN – Biz çıkardık ya beraber, temel kanunu biz çıkardık.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Hangi yılda değişti? Biz o zamanı bilmiyoruz. Ne zaman değişti?

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Temel yasa...

BAŞKAN – 1996, Coşkun Kırca teklifidir, kanunlaşması bizim dönemde, Murat Bey’le beraber.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Mutabakatla çıktı ama temel yasa. O şey filan, Ticaret Kanunu, Medeni Kanun...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ne güzelmış Mecliste çalışmak o zaman.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Tam yani muhalefet için şey, 5 kişiyle Meclisi şey yapabilirsiniz.

Şimdi, Sayın Bakanım, bu, noterlikle ilgili hükümler konusunda bir itirazımız yok, Sayın Başkanım da ifade ettiler yani kişisel veriler konusunda benim de bir endişem vardı, Sayın Başkanım da onu paylaştı, o konuda Sayın Bakanın da bir hassasiyeti var. O nedenle, o Noterlik Yasası’na ilişkin tekliflerle ilgili bir itirazımız yok.

İdari yargıda görev yapan hâkimlerimize sınavsız hukuk fakültesine yerleşme imkânı sağlayan bir düzenleme var. Bu, 2547’ye biraz muhalif, Anayasa’nın fırsat eşitliğine de kanaatimce bir aykırılık teşekkül ediyor. Ama, bu kadar da hizmetleri geçmiş bu hâkimlerimizin, bunlar neticede avukat olmak istiyorlar yani maksat burada bu, hukuk fakültesini 50 yaşından sonra bitirmenin tek şeyi...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 44

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Orta yol bulunabilir bu konuda.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Orta yol şu: Bunlara avukatlık ruhsatnamesi verilmesi konusunda...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bundan sonra alsınlar, var olanlar da o haktan yararlanır.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – İtirazım bu bu noktada.

“Yargıtay tetkik hâkimlerinin atanmasında birinci başkanlık görüşü alınmaması...” diyor. Bırakalım Yargıtay hâkimlerimiz hangi tetkik hâkimleriyle çalışırsa çalışsın, dışarıdan buna müdahale etmeyelim, tamamen HSYK’nın tekeline bırakmalıyım bu işi.

Yine bence çok lüzumsuz bir düzenleme, adli yıl törenleriyle ilgili madde. Yani, bunu kaldırdığımız zaman Yargıtay adli yıl törenini açmayacak mı? Açacak yani onun için hiç şey yapmayalım, hem usul ekonomisi açısından kökten kaldıralım. Bu zaman içerisinde, ki her yaşanan olay toplumda bir olgunluk yaratıyor. Yani, Barolar Birliği Başkanımızın konuşmasına mesela CHP de zaman zaman itiraz etti, “Fazla konuştu.” dedi, toplumda bir oluşum oldu. Yani, bundan sonraki adli yıl törenlerinde, zannediyorum, öyle bir manzarayı Türkiye yaşamayacak ama yıllardır teamül hâline gelmiş bir yüksek mahkemenin onurlu bir gününü yasal dayanaktan mahzun bırakmamak lazım. Dolayısıyla, bunun tasarı metninden, teklif metninden çıkartılması gerekir diye düşünüyorum.

Aslında, biz bu işe nasıl başladık? Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; hâkimlerimize ve savcılarımıza özlük haklarında hak ettikleri iyileştirmeyi yapalım, haksızlığa uğramışlara sicil affı çıkaralım. Yani, esas bizim yola çıkışımızın temeli buydu ama sonradan buna örgü şeklinde yenileri ilave edildi, yenileri ilave edildi, “Ay, kanun gidiyor, bunun itici kuvvetiyle şunları da çekelim.” gibi zaten devam eden bir yerleşik düşünce var, şu ana kadar 55 maddeyi buldu. Tamam, hâkim ve savcılarımıza zam yapalım, ki bir Adalet Bakanı olarak bunu siz çok arzu edersiniz ama yapmış olduğumuz bu zam emekliliklerine yansısın bunların Sayın Bakan çünkü çok fark var. Yine, yapmış olduğumuz zam emekli hâkim ve savcılarımızı ilgilendirmiyor, onlar bundan bir şey alamıyorlar. En önemlisi, sizi, hepimizi sıkıntıya sokacak hadise, adliye çalışan, adliye teşkilatının, adalet hizmetinin en önemli yani hâkim, savcılar kadar önemli hizmet üreten yazı işleri, mübaşirler, yardımcı personel var. Yani, Kemal Bey bakıyor da aynı dairede bir adaletsizlik olmaması lazım, bunu da inşallah hep birlikte hayata geçirmemiz lazım.

Benim daha radikal bir önerim var, siz de biliyorsunuz, dünya örneklerinde adalet bütçeleri anayasal güvence altına alınıyor Sayın Bakanım. Diyorlar ki: Millî gelirin yüzde 1’i ile 3’ü arasında veyahut da ülkenin ekonomik durumuna göre 1’i ile 5’i arasında bir oranda bir pay ayrılmasını öngörüyor. O zaman, siz Adalet Bakanı olarak veyahut da hâkim ve savcılarımız artık maaşlarının iyileştirilmesi konusunda yargı bağımsızlığını, incitecek veyahut da zayıflatacak bir girişime girmiyorlar. Onlar biliyorlar ki adalet bütçesi millî gelirin yüzde 1’idir, buradan gelecek pay bize budur. İsterseniz buraya bir kanun teklifi yazalım, aslında Anayasa’ya ama buraya yazalım, diyelim ki “Adalet bütçesi yüzde 1’den aşağıya olamaz.” Ağanın eli tutulmaz, Kemal Bey yüzde 3 verirse ona da teşekkür ederiz yani.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Kemal Bey’den Allah verdiği canı alamıyor, nasıl para alacaksınız?

BAŞKAN – Kemal Bey bürokrat, ne yapsın ya? Bütçe hakkı Parlamentoya ait Bakanım.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Sicil affı konusunda şunları söylemek istiyorum: Evet, haksızlığa uğramış olanlar olabilir, bunların düzeltilmesi lazım ama hâkim ve savcıya direkt böyle bir af yaklaşımından ziyade, uğramış oldukları haksızlığın Kurulca yeniden dosyaların gözden geçirilmesinin gerektiğini düşünüyorum.

Bir de süre konusu -Dilek Hanım da söyledi- ve yürürlük tarihi de önemli. Yani, niye böyle çok özel tarihler seçmişiz? Bunu kaldırmamız lazım, daha geniş...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Ama yürürlük tarihi olursa bu sefer de sevk tarihi ile yürürlük tarihi arasında sanki...

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Onu bir tartışmamız lazım arkadaşlar.

BAŞKAN – Maddesine gelince değerlendirelim.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Şimdi, çok tartışıyoruz, makul şüphe, somut delil. Aslında bu, uygulama sorunu yani biz buraya “makul” de yazsak, “somut” da yazsak değerli yargıcımız bunu kendine göre algılayacak. Onun için, şöyle bir önerim var: Bir kademelendirmeye gidebiliriz, Yargıtayın da görüşü var. Mesela, aramada, üst aramasında makul şüphe, işte iş yeri aramasında kuvvetli şüphe, konut araması daha mahremiyet gerektirdiği için ona somut delil veyahut da kuvvetli şüphe gibi kendi içinde aramayı bir kademelendirmeye tabi tutabilirsek, “Haksız yere makul şüpheye döndü, somut oldu.” şeyi de tasarının, teklifin üzerinden atılmış olur. Veyahut da çok kategorik olarak, mesela eskiden vardı -herhâlde siz bilirsiniz- “kişinin bir suçu işlediğini düşündürebilecek emare” yani eski formülasyon buydu aslında.

BAŞKAN – Çok terim var orada, Türkçe çok zengin o konuda.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Yani, bir şey üretilebilir. Mimar Sinan’a çocuk demiş ki: “Bu minare eğri.” “O zaman ip takalım, düzeltelim.” demişler. Bu makul şüphe de bu teklifin üzerine haksız yere bir şey düşürüyor. Bunu düzeltme imkânımız var yani hep beraber bir şey buna üretilebilir.

Katalog suçlarını artırdık. Bunu tartışmamız lazım acaba bu kadar genişletmek aramalarda ve diğer koruma tedbirlerinde doğru mudur, bunu bir gözden geçirmemiz lazım.

Avukatlarımızın meslek adaylığına geçişini beş yıldan iki yıla indirdik. İki yıl biraz az Sayın Bakanım. Yani, sizin sıfırdan bir hukuk öğrencisini hâkim yapmak için aşağı yukarı üç yıllık bir zaman maliyetiniz var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 45

Burada da aşağı yukarı ona gelecek. Bence daha fazla yeniden, sıfır hukuk öğrencisi alın. Yani, üç yıllık zaman maliyetiyle aradaki açığı kapatabilirsiniz.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Avukatlar eğitime tabi tutulmadan mı...

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Altı ay mı Sayın Bakanım?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) - Altı ay.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Avukatlara altı aylık bir şey var, biraz kısaltılmış, hızlandırılmış bir sistem var. O konuda düşüncemiz o.

Müdafinin dosyaya erişim konusu... Sağ olun, önerge taslağı gönderdiniz yani eskisinden biraz daha ilerleme kaydetmişiz ama ben de Ömer Bey gibi bir süre sınırlaması da olsun istiyorum. Yani, belli suçları şey yaptınız ama bu ilanihaye sonsuz olmasın. Yani, iddianameyi mahkeme kabul etmezse üç sene yazık, günahtır. Savunma hakkını kullanabilecek şeylere girsin.

Efendim, Yargıtay, Danıştayın yapısına ilişkin düzenlemeler var; daire sayısını artırıyoruz, üye sayısını artırıyoruz. Tabii şurada -okumayacağım hepsini- üç tane sıra sayılı kanun teklifi var. Bunların aşağı yukarı yüzde 70'i bu Danıştayın ve Yargıtayın yapısına ilişkin şeyler. Benim görüşüm şu: Bu yüksek mahkemelerin işleyişine dışarıdan yani Adalet Bakanlığı dahi olsak müdahale etmememiz lazım. Mesela, o kanunlardan birinde dedik ki: "Kanunla daire sayısını artırmayalım." Ya, ne olsun? "Yargıtay Genel Kurulu Yargıtaya kaç daire lazım onu tespit etsin, hangi daire hangi işi yapacak buna baksın." dedik. Bu, bizim yüksek yargıya güvenimizi ve onlara ikide bir Parlamente'ye gelme zorluğunu da ortadan kaldıran bir şeydi. Şimdi ondan geri gidiyoruz, daire sayısını artırıyoruz.

Yani, şu anda çok büyük bir süreçten geçiyoruz. Aslında, yargı konusunda, yargıya güven konusunda toplumda çok soru işareti var, çok sorgulama var. Bu süreçten nasıl çıkılabilir? İki şekilde çıkılabilir. Ya, tamamen yargıya, bîdayet mahkemesinden Yargıtaya kadar "Kardeşim, böyle bir sorun var, bu yargıya güveni en yüksek noktaya çıkarın." demek bir metottur. Benim tercihim odur. Ne kadar yanlış da olsa yargı kendi sistematığı ve dinamikleri içerisinde bunu düzeltebilir. Yanlış bir tutuklama mı oldu? İtirazı var, temyizi var. Mahkeme yanlış mı verdi? Yargıtay var, kanun yararına bozma var. Şimdi Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru var. Yani, sistem kendi içinde yanlışları düzeltme imkânını vermiş. Ama, biz şimdi dışarıdan yasama olarak, yargının bu problemlerini düzeltme konusunda çok müdahil olursak o zaman oradaki dinamikler de çalışmıyor arkadaşlar. Yani, bana kalsa...

Mesela, HSYK seçimini yaptık. Yani, muazzam bir katılım var. 235 hâkim ve savcı gelememiş Çoğu da onların yurt dışında belki de meşru mazeretleri var. Yani, 14 bin hâkim içerisinde sadece ve sadece 235 kişi seçime katılamamış. Müthiş bir şey. Yani, onlar da dertli, onlar da yargıyı düzeltmek adına büyük hassasiyet gösteriyorlar ve bence güzel de bir seçim yaptılar. Yani, çoğulcu, çeşitli kaynaklardan, fikir yapıları farklı ama mesleklerini öne alarak bir seçim yaptılar.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – "Bir daha da yaptırmayın bize." diyorlar. "Bir daha da kesinlikle bize seçim yaptırmayın." diyorlar.

BAŞKAN – Kesinlikle doğru değil, o seçimlere son vermek lazım.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Ama, bu bütün dünyada böyle. En az yarısını meslek mensuplarının seçmesi lazım.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – "Aman, bizi bu işe bulaştırmayın." diyorlar.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Mesela, keşke Sayın Cumhurbaşkanımızın seçtiği üyeler de bu çoğulcu yapıya uygun olsaydı. Ben teklif ettim siz yoktunuz, Recep Bey'e söyledim. Bu alt komisyon Başbakanına tarihî bir şanstır. Komisyon olarak bir öneride bulunalım ve diyelim ki: "2005'ten beri burada çalışan hocalarımızdan en azından birisinin, ikisinin HSYK'ya seçilmesi konusunda bir temennide bulunalım."

RECEP ÖZEL (İsparta) – Önerdiğiniz şekilde atama oldu.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Öyle mi? Ama hiç alakası yok yani.

Yani, bence müdahil olmayalım, sayıyı da değiştirmeyelim. Yakında başsavcı seçilecek, Yargıtay Başkanı seçilecek. İnanıyorum ki ben, Yargıtay kendi içerisinde bizim noksan bulduğumuz hususları düzeltme imkânına kavuşacak.

Bir de en son şunu söyleyeyim, Başkanım saatine bakıyor devamlı: Bu Danıştaya Sayın Bakanım, özellikle 1.Daireye, İdari Dava Dairelerine seçilecek üyeler var. Bunların hukuk mezunu olmaları şart değil. Orada ikili bir yapı var. Mesela, Sayın Cumhurbaşkanının seçtiği üye on beş yıl devlete hizmet ederse o daireye seçilebiliyor. Ama, dışarıdan bir Danıştay hâkiminin yirmi yıllık şeyi olması lazım. Cumhurbaşkanının seçtiği on beş yıl. O için esas ev sahibi olan bir hâkimin Danıştaya seçilebilmesi için yirmi yıllık süre geçiyor.

BAŞKAN – Çok önemli bir şey ya.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Kendisiyle alakalı olduğu için Sayın Bakanım yani yirmi yıl...

BAŞKAN – Neyse ama önemli bir şey.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Şimdi, şöyle oluyor: Sayın Cumhurbaşkanları sağ olsun, çok genç yaşta seçiyorlar üyeleri ve sayı öbür tabii kaynaktan gelen hâkim sayısına göre daha çok artıyor.

Şimdi yapmış olduğumuz düzenlemeyle bu idari dava dairelerinde çalışan hâkimlerin diğer dava dairelerinde de görev yapmasının önünü açıyoruz. Yani, bir tıp doktoru, bir iktisatçı dava dairelerinde eskiden görev yapıyordu. Şimdi, 8'inci dairede, 5'inci dairede, önemli dairelerde de görev yapma imkânına kavuşacak.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ya da imam mesela yani.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 46

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Ve, burada hukuk fakülteleri ve hukuk eğitiminin, hukuk programlarının ağırlıkta olduğu fakültelerden, kaynaktan alıyorduk. Şimdi, onu değiştiriyoruz, layüsel. ütün yükseköğrenim programlarından Danıştaya üye gelebilecek. Bunu yapmayalım hem...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Değiştirmiyoruz Sayın Bakanım

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Değiştiriyoruz bunları.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hayır hayır, değiştirmiyoruz.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Değiştiriyoruz Sayın Bakanım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yok, yok efendim, değiştirmiyoruz.

BAŞKAN – Maddesine gelince bakarız.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Değiştirmiyorsak sorun yok.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Hayır, yürürlükten kaldırılıyorsa...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Orada şöyle bir şey... Ben söz alınca izah edeceğim ama... Şimdi, dava dairelerinde Cumhurbaşkanımızın atadığı üyelerden hukuk mezunu olanlar sadece görev yapıyor dava dairelerinde. Ha, hukuk mezunu olmayanlar idari dairede görev yapıyor, istişari dairede görev yapıyor.

Şimdi, orada diyelim ki siz bir inşaat mühendisisiniz veya bir harita mühendisisiniz, mimarsınız, üst yönetici kadrosundan atadınız; bu ilgili işlerin görüldüğü yerde, imar işlerine bakılan yerde görev yapamıyor. Yani, bir mühendis, başka birisi yapamıyor. Zaten Cumhurbaşkanı üst düzey yöneticileri arasından seçiyor, onun kriterleri çok farklı. Şu anda yaptığımız düzenleme kabul görürse hukuk mezunu olsa da olmasa da başka dairelerde görev yapabiliyor. Şu anda yüzde 20'si zaten hukuk fakültesi mezunu olmayanlardan oluşuyor. Danıştayda seçilerek idari yargıdan geliyor. Eskiden böyle bir sınır da yoktu, bu sınır daha sonraki zamanda geldi. Şimdi, oradan pek çok Danıştay üyesi... Ben şimdi rakam vereyim: İdari yargıda mesela, hukuk mezunu olmayan 440 kişi var, hukuk mezunu olan 586 kişi var. Yani, idari yargıdan 440 kişi hukuk mezunu değil. Danıştayın üyelerine geldiğinizde, Cumhurbaşkanı üye sayısının dörtte 1'ini atayabiliyor. Bunun 153'ü diğer fakülte mezunu. Yani, hukukçu değil, siyasal bilgiler, iktisadi idari bilimler gibi yerler mezunu. Fakat, onun dışındakiler giremediği için... Örneğin, bir mühendis giremiyor. Bunun da bir eksikliği var, bir ihtiyacı var yani hakikaten, bir mühendis olmuş olsa imarla ilgili işe bakan dairede herkes hukukçu, bir tane olacak, belki onların karar almalarına daha olumlu katkı yapabilir. Yoksa Cumhurbaşkanımızın atadıklarını başka yere veya o dairelere dağıtma gibi bir düşünceden değil kesinlikle. Şu anda da bir şey söyleyeceğim. 2 üye var böyle. Şimdi şu anda atanmaların hepsi diğer dairelerde görev yapacak cinsten. Zaten cumhurbaşkanları da atarken ona özellikle riayet ediyorlar, her dairede görev yapsın diye ama 2 kişi var böyle durumda; birisi öğretmen şeyli...

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Sınıf öğretmeni?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yok. Yani, genel müdürlük yapmış Millî Eğitim Bakanlığında, birisi öğretmen...

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Neyse, önemli değil,

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – ...birisi de inşaat mühendisi. 2 kişi var.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Tabii, sizin görüşünüz o, saygı duyarım ama benim görüşüm bir hukukçu olarak: Danıştayda görev yapacak bütün üyelerin hukuk orijinli olmasını arzu ederim. Yani, hâkimlik, muhakeme, çok farklı bir şey. O zaman adli yargı içinde, adli yargı önüne bir dava geliyor. O zaman adli yargı hâkiminin de mühendis...

BAŞKAN – Maddesinde müzakere ederiz Bakanım.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Bitti zaten Başkanım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Bakanım, bilirkişilik müessesisiyle...

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Tabii tabii.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Şuaycığım hemen şöyle, mücmel ve veciz olarak ansiklopedik genişlikte ama 3 cümle darlığında.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Efradını cami ayyarını mani. Evet, doğru.

Şimdi, Dilek Hanım zannediyorum herhâlde bir eksik bilgiye dayalı bir beyanda bulundu. Bizde şu anda Ceza Kanunu'muzda molotofkokteyli ile ilgili düzenleme yok. Molotofkokteyli ile ilgili düzenleme Yargıtay uygulamalarıyla gündeme gelen bir şey. Dolayısıyla, orada eksik bir bilginiz var, zannediyorum...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – 6'ncı maddeye bakarsak...

BAŞKAN – Peki, oldu.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – ...yakıcı, aşındırıcı, yaralayıcı, vurucu, zehirleyici...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Farklı, hayır molotofkokteyli... Kanuni tariflemeye açısından "Molotofkokteyli" ibaresi... Silahtan madûd olanlar ayrı ama molotofkokteyli... Yani, şu anda son hadiselerde... Sayın Başkan, izin verirseniz. Yani, molotofkokteyli farklı...

BAŞKAN – Dinleyelim arkadaşlar, Şuay Bey'i dinleyelim.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – ...kullanılan, sonuç doğuran ve ciddi tahriplere, ölümlere yol açan bir... Yaralayıcı öyle değil...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Nükleer şeye kadar yazıyor burada.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Şimdi, bakın Dilek Hanım, molotofkokteyli teknik hukuk açısından tatad edilmiş ve yazılmış değil. Bizim yapmaya çalıştığımız budur. Toplum dinamiktir, hukuk da dinamiktir. Dolayısıyla,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 47

toplumsal ihtiyaçları karşılamak her zaman hukukun çalıştığı mekanizmalarla mümkün olur ve kabul edelim ki Türkiye terörle mücadelede ve terörle mücadele ederken de toplumsal olarak bu tür ihtiyaçları karşılamaya yönelik de faaliyetlerde bulunmak zorunda. Bunu da tabii görmek lazım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, maddeyi mahsusunda meseleyi tartışırız.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sayın Başkan, bu molotofkokteyli ile ilgili ben bir cümle konuşmak istiyorum.

BAŞKAN – Maddeye gelince ya...

Yahu, kardeşim oylayacağız, maddeye gelince Turgut, bir de benim sözümü dinle, ne olur ya.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Yani, bilgiyi tamamlayayım.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Tamam, biz dinleriz de...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sayın Başkanım, ben uzun konuşmam.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Yargıtay, Danıştaydan gelen yine...

BAŞKAN – Dinleyeceğiz onları şeyde. Bölümlerinde özellikle konuştular, "Bölümlerinde konuşacağız." dediler kendileri. Kesinlikle dinleyeceğiz, yarın dinleyeceğiz.

Buyurun Turgutcuğum.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Şimdi, Sayın Başkanım, Şuay Bey belirtti de... Hatırlarsınız, geçmişte İstanbul'da bir belediye otobüsünün içerisine -Serap Eser'di sanıyorum kızımızın adı- bir molotofkokteylli saldırıda hayatını kaybetti, üniversite öğrencisi. Yargıtay orada molotofkokteyli o olay nedeniyle silah olarak kabul etti zaten. Yargıtayın kararı uygulamalarda var. O olayı baz alarak...

BAŞKAN – Yargıtay kararı kanun yerine geçer mi?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Değil, değil,

BAŞKAN – Onu söylüyorum işte, Anayasa'nın 38'inci maddesi.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Hayır, o konuda... O olaydan sonra zaten uygulama öyle, onun da bilinmesini istiyorum, o açıdan dedim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, kimi maddelere atıf yapılarak kimisine de total olarak, genel olarak Anayasa'ya aykırılık itirazı dermeyer edildi, Anayasa'mızın 11'inci, İç Tüzük'ümüzün 38'inci maddesine göre, yargısal içerikli olmaksızın siyasal anlamda bir anayasal denetim konusundaki Komisyon iradesini almak istiyorum, mecburum buna. Ondan sonra, Bakanım söz vereceğim.

Bu teklifin -işaret edilen maddelerde arkadaşlar yine dermeyer ederler- genel olarak Anayasa'ya aykırılığı veya uygunluğu hususunu oylarınıza sunacağım. Anayasa'ya aykırılık diyenler kabul buyursun... Anayasa'ya uygundur diyenler kabul buyursun... Anayasa'ya aykırılık itirazı siyasal denetim kapsamında reddedilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, buyursunlar.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmelerin seyri içerisinde konuşan bütün arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Gerçekten, istifade ettim. Görüşmeler sırasında da belki bu eleştiriler çerçevesinde birtakım değişiklikler yapılırsa biz de ondan ayrıca memnuniyet duyarız.

Birkaç hususu sadece ifade etmek istiyorum, maddelerde çünkü detaylı belki konuşuruz, daha isabetli olur. Biri, yargıya olan güven. Bugün ülkemizde gerçekten en kötü göstergelerden bir tanesi yargıya olan güvendir. Yargıdan memnuniyet de maalesef kötü durumda, şu anda emniyetten daha geri durumda memnuniyet noktası.

Güven konusu ise daha da aşağılarda bulunmaktadır. Adalet Bakanı olarak ben bu fotoğraftan fevkalâde rahatsızım. Yani, bunu değiştirmek tek başımıza bizim yapabileceğimiz bir şey değil, uygulamadan kaynaklanan sorunlar var, Anayasa'dan kaynaklanan sorunlar var, yasadan kaynaklanan sorunlar var. Tabii, bütün bunların birlikte ele alınmasında fayda var. Uygulamayı hangi yasayı değiştirirsek değiştirelim düzeltme imkânımız yok. Makul şüpheyile ilgili tartışmaları daha önceki değişiklik sırasında da yaptık. O zaman da bugün konuşulanlar ifade edildi, uygulamanın önemine vurgu yapıldı. Geçen zaman, tabii, uygulamanın önemini bir kez daha ortaya çıkardı. Tabii, uygulama üzerinde bizim çok durmamız lazım. Türkiye Adalet Akademisinin, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun, Yargıtayın, Danıştayın tabii, eğitimlerle, başka tür çalışmalarla bu konuyu daha iyi hâle getirmek için bir gayreti olmalı. Ama, bunun ötesinde siyasi partilerimize de büyük görev düşüyor. Esasında bizim HSYK, Yargıtay, Danıştay gibi konuları partilerüstü bir mesele hâline getirip birlikte bu noktada bir anayasal uzlaşmayı mutlaka yapmamız lazım. Belki yeni Anayasa konusunda bir uzlaşmayı şu aşamada yapamadık. Ama, seçim yaklaşıyor, belki yargı konusunda bir uzlaşma olursa biz bundan memnuniyet duyarız. Eğer kısa süre içerisinde bir uzlaşma hasıl olmazsa 25'inci Dönem Parlamentosunun siyasi partilerinin bir araya gelip Anayasa'daki yargıyla ilgili konuları partilerüstü bir konu olarak görüp siyasal rekabetin dışına çıkarıp birlikte yazmaları ve herkesin gördüğü sorunları birlikte çözecek adımları atmalarında, atmamızda büyük fayda var. Bugün yargının içerisinde birtakım olumsuzluklara neden olan hadiseleri hepimiz, beraber biliyoruz. Öyleyse bunu hep beraber düzeltebiliriz. Bu aynı zamanda bir anayasal sorundur. Hem Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yapısı ve seçim usulüyle ilgili de adım atmamız gerekmektedir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014 Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 48

Gerçekten, hâkimler, savcılar “Bizi bu seçim işinden kurtarın.” diyorlar. Çünkü, seçim işi hâkim ve savcılarımızı ayırtırdı, politize etti ve parçaladı tabiri caizse. Şu anda hâkim ve savcılarımız bunun kendilerine fayda verecek bir şekle dönüştürülmesi konusunda dostlarına, tanıdıklarına ,söylüyorlardır eminim. Bize de geliyor. O yüzden bu seçim usulünün üzerinde kafa yorup... Yani bizim önerimiz şu değil de: “Gelin birlikte yazalım, birlikte nasıl yazılacaksa öyle yazalım ve doğru bir biçimde yazıp bir dahaki seçimin usulünü beraber koyalım.” Çünkü, önümüzde yapılacak, dört sene sonraki seçim bugün ortaya çıkan fotoğrafı daha da derinleştirir. Buna izin vermemek için HSYK'nın seçim usulüyle ilgili hususu Türkiye Büyük Millet Meclisinin parti farkı gözetmeksizin yeniden ele almasında ben çok büyük fayda görüyorum.

Yargıtay ve Danıştay, yüksek mahkemelerle ilgili, diğer yargıyla ilgili bütün konuların da bence parti rekabeti dışında, partilerüstü ele alınıp uzlaşmayla çözülmesinde fayda görüyorum. Yargıya güveni biz tesis edeceksek bu noktalardaki büyük reformu Parlamento olarak cumhuriyetin hukuk devleti niteliğine uygun bir biçimde beraber yapmakta fayda olduğunu burada bir kez daha vurgulamak isterim. Aksi takdirde, bu büyük adımı atmadığımız zaman bizim yargıya güveni daha güçlü bir noktaya taşımamız epey bir zaman alacak gözüküyor. Ama, böylesi bir adım atıldığında ben eminim ki pek çok olumsuzluk ortadan kalkacaktır.

Çözüm sürecine ilişkin -bu, kanunun gündemi değil ama- değişik milletvekili arkadaşlarımız tarafından ülkemizin bazı yerlerinde kamu düzenini ihlal eden birtakım uygulamalara, birtakım ihlallere, terör saldırılarına Hükümetimizin göz yumduğuna dair birtakım eleştirilerde bulunuldu. Tabii, bunları reddediyorum, bu doğru bir şey değil. Neden? Çünkü, biz ülkemizin neresinde olursa olsun, kamu güvenliğinin tam tesisi, kamu düzeninin tam sağlanmasından sorumluyuz. Onun için, gerek Hükümet olarak gerek idari birimler gerek kolluk birimleri, herkes üzerine düşen görevi titiz bir biçimde yerine getirmektedir. Ülkemizin her yerinde toplantı ve gösteri yürüyüşleri yapılıyor. Ankara'da da oluyor, İstanbul'da da oluyor, başka illerimizde de oluyor. Biz, her defasında bunlarla ilgili yasalar neyi emrediyorsa o çerçevede hareket ediyoruz. Güneydoğu ve doğu bölgelerimizin bazı illerinde söz konusu edilen iddialarla ilgili de yasalar neyi gerektiriyorsa bunlar yapılmaktadır. Kolluk güçleri müdahale etmekte, yakaladıklarını cumhuriyet savcılıklarına, yargıya teslim etmektedir. Son Kobani olayları çerçevesinde binin üzerinde gözaltılar oldu, 500'den fazla tutuklamalar olduğuna dair bilgilerim var benim. Onları da arkadaşlar net olarak bir çıkarırlarsa...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bakanlar farklı şeyi söylüyorlar Sayın Bakanım, bakan arkadaşlarımız.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bakın, şunu söylüyorum.Ben değerli heyete de bunları takdim ederim. Ama biz şunu söylemekte fayda görüyoruz. Bakanlarımızın söylediği: HDP'lilere... “Çözüm sürecini suç işleme hürriyeti olarak algılamasın.” diye onlara bir uyarı yapılıyor. “Siz böyle algılamayın. Kanunlar neyse biz onu uyguluyoruz, uygulayacağız, bundan da şikâyetçi olmayın.”

Şimdi, bir yandan “çözüm süreci” deyip öte yandan bunu suç işleme hürriyeti gibi birileri algılasa kusura bakmasınlar ,bu, çözüm sürecinin bir parçası değil, kim kamu düzenini ihlal ediyorsa hukuk onun karşısında olacaktır, kolluk müdahale edecektir ve müdahale etmektedir. Bizim bütün vazifemiz ülkemizin her yerinde hukuku egemen kılmak, bunu ihlal edenlerin karşısına hukuku çıkarmaktır. Bu, o bölgede de yapılıyor, Türkiye'nin her yerinde de yapılıyor. Bu noktada hiç kimsenin bir tereddüdü, endişesi olmasın.

Tabii, noterlerle ilgili eleştiriler yapıldı.

6'ncı maddeyle ilgili ben de görüşlerimi paylaştım. Ona ayrıca değinmek istemiyorum, yeri gelince onu konuşacağız.

İvedi yargılama konusu gündeme getirildi. Buradan bir kez daha çok net ifade etmek istiyorum: İvedi yargılama konusunda Danıştayın bizden talebi olmuştur. Bu yargılamayla ilgili Sayın Sadullah Ergin Bey'in bakanlığı döneminde bir kanun tasarısı geldi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Adalet Komisyonunda konuşuldu, bu 17 Aralıktan, 25 Aralıktan çok çok önce. Hatta, o zaman Sayın Bakanımızın bir ziyareti vardı veya bir işi vardı, o dönemde ona vekaleten o kanun görüşmelerinde bizzat hazır bulunmuştum. Yani, bu olayları bununla irtibatlandırmanın çok zorlama bir yorum olduğunu düşünüyorum. Özellikle Manisa'daki zeytinlik alanıyla irtibatlandırmakta doğru değil. Çünkü, çok ayrı ayrı tarihlerde olan şey. Son yaptığımız şey, bizim Komisyondan geçip Genel Kurulun gündemine gelen o kanun tasarısındaki ilgili maddeleri son yargı paketine biz taşıdık. Zaten orada vardı, oradan oraya taşıdık biz bunu. Onun, özetle, bu olaylarla irtibatı olmadığını özellikle ifade etmek isterim.

Bir de hukuk fakültesi mezunu olmayanlarla, idari yargı hâkimleriyle ilgili bir eşitsizlik düşüncesi dile getirildi. Tabii, orada mevcut sınava girecek öğrencilerimizin hakkına hukukuna dokunmadan bu yapılıyor, ayrılan kontenjanlara müdahale edilmeden yapılıyor, kontenjan dışı bir değerlendirme yapılıyor. Yoksa onların hakkı hukuku kesilip de oraya bir kontenjan ilavesi yapılmıyor. O nedenle de sınava hazırlanan öğrencilerimizle ilgili, gençlerimizle ilgili burada bir haksızlık olmadığını özellikle ben ifade etmek istiyorum.

Diğer hususları maddeleri geldikçe maddeler üzerinde ifade etmek isterim.

Şimdilik teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Değerli arkadaşlar, geneli üzerindeki müzakerelerin tamamlandığı hususunu kuşkusuz, tereddütsüz ve kati şekilde müşahade etmiş bulunuyorum ve şu anda geneli üzerindeki müzakereleri tamamlamış olmakla maddelere geçiş yüksek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Maddelere geçiş kabul edilmiştir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014

Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 49

Benim teklifim 6'ncı maddeye kadar tartışmasız -Dilek Hanım, bütün arkadaşlar rica etti- okuyup oylayalım, ondan sonra ben yarına bırakmayı düşünüyorum. Sayın Bakanım, arkadaşlar yoruldu.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, artık yarına bırakalım yani.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ya, 5 maddede bir şey yok.

BAŞKAN – Yok, yok metin, ihtilaflı madde 6. Yani, şunu konuşuncaya kadar 6'ncı maddeye geliyorum, bırakıyorum.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Saati kaçta vereceksiniz yarın için?

BAŞKAN – Onu da düşünelim. Onu kaçta verelim arkadaşlar?

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Yani sabahtan şey yapamayız.

RECEP ÖZEL (Isparta) – 14.30 yapalım.

BAŞKAN – Kaçta yapalım Bakanım?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Takdir Komisyonun efendim.

BAŞKAN – Peki, o zaman ben 6'ya kadar...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – 6'yı da görüşelim, noterler bitsin.

BAŞKAN – Arkadaşım, şey var. Teklif oluşturdunuz mu?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Oluştur efendim, eleştirileri karşılayacak bir önerge...

BAŞKAN – O zaman noterler 7'ye, tamam.

Yarın 14.30 olabilir.

6'ncı maddeyle ilgili önergeleri dağıtalım. Özellikle 2 arkadaşın itirazı var, ben de bakmak istiyorum 6'ncı maddeye, diğer maddeyi bilmiyorum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bu önergeyi yarın şey yapalım, artık yorulduk gerçekten.

BAŞKAN – Peki, efendim, peki olur, dert değil. Tamam, bir madde zaten.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, eleştirileri karşılayan bir önerge var, dediklerini çıkarıyor zaten, bir sorun kalmıyor.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Yani, noterler yarın bir daha gelmesin diye.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – 6'yı yarın görüşelim.

BAŞKAN – Dilek Hanım, 6'ya bir bak.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – 5'e kadar devam edelim.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – On dakikamızı alır, yarına kalsın 6: Dilek Hanım'ı kırmayalım bu saatte.

BAŞKAN – 1'nci maddeyi okutuyorum:

HÂKİMLER VE SAVCILAR KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 - 1512 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Boşalan, açılan veya dördüncü sınıftan üçüncü sınıfa geçirilen noterlikler Resmî Gazete’de ilan olunur.”

BAŞKAN – Söz yok, önerge yok.

Maddeyi kabullerinize arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 2 - 1512 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “son” ibaresi “Resmî Gazete’de” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – 3'ü okuyun:

MADDE 3 - 1512 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Atama yapılırken, aynı sınıftan noterlerin meslekteki kıdemleri esas alınır. Kıdemde eşitlik hâlinde Adalet Bakanlığınca verilen noterlik belge sıra numarası önce olan tercih edilir.”

BAŞKAN – Söz? Göremiyorum.

Önerge? Zaten yok.

Oylarınıza arz ediyorum: Kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir, çok teşekkürler.

2'ye rücu ediyoruz arkadaşlar.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2397) esas sayılı Kanun Teklifi'nin Çerçeve 2 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Harun Tüfekci
Konya

"MADDE 2 - 1512 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "son" ibaresi "Resmî Gazetede" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Noterlere, Türkiye Noterler Birliği tarafından verilen kimlik kartı, tüm resmi ve özel kuruluşlar tarafından kabul edilecek resmî kimlik hükmündedir."

Gereke:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Giriş :

Tarih : 11/11/2014

Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 50

Önergeyle, kamu hizmeti görmekte olan noterlere verilen kimlik belgelerinin, resmi ve özel tüm kurum ve kuruluşlarda yapılacak işlemlerde resmi kimlik belgesi olarak kabul edilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – 2'nci maddede şey efendim.

Yahu, noterler kendi çalışanlarına kimlik veriyor, Avukatlık Kanunu'nda var o; baroların verdiği kimlik, noterler kimlik veriyor.

Peki, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda muaddel maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge değişikliği doğrultusunda redaksiyon yetkisi...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, bir şey söyleyeceğim. Bakın, noterlerle ilgili Noterler Birliğinin talepleri yerine getiriliyor. Şimdi barolar birliğinde avukat arkadaşlarımızın da talepleri var; yeşil pasaport. Yani, bunu bir çözüme kavuşturalım artık ya. Yani, şimdi burada çok sayıda avukat var, avukatların bir bu sorununu çözemedi yani. Onu çözelim.

BAŞKAN – Maddeyi mahsusu gelirse...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani, madde ihdası yapalım.

BAŞKAN – Evet, yarın öyle bir madde ihdası var Dilek Hanım'ın.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – On yıl mesela, yapmış olanlara.

BAŞKAN – Evet, 4'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- 1512 sayılı Kanunun 59 uncu maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “Hasta noterler Cumhuriyet savcılığı kanalı ile Hükümet tabiplerinden veya Devlet hastanesi doktorlarından” ibaresi, “Noterler, hastalıkları nedeniyle” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Söz yok.

Önerge zaten yok.

Maddeyi okunduğu şekliyle kabullerinize arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

5'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 5- 1512 sayılı Kanunun 193 üncü maddesinde yer alan “116 ncı” ibaresi “116 ve 198/A” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Söz yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, 6'ncı maddede kesiyorum.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Devam edelim Başkanım.

BAŞKAN – Arkadaşların talebi var. Dilek Hanım bir değişiklikte tereddüt buyurdu açıklamasaydık... Şimdi yorulduk.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Noterler gelmeyecek mi yani?

BAŞKAN – Efendim, bir arkadaş gelsin.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani “Terzi kendi söküğünü dikemez.” durumundayız arkadaşlar.

BAŞKAN – Dilek Hanım, şu anda önerge sizi tatmin ediyor mu?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Vallahi bunu algılayabilecek durumda değilim, kusurumuza bakmayın, artık yorulduk.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müzakereyi burada kesiyorum, sonlandırıyorum.

Yarın saat 14.30'da toplanmak üzere toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.32